

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	III <i>Ettevalmistavad aktid</i>	
	REGIOONIDE KOMITEE	
	Täiskogu 75. istungjärk 18.–19. juuni 2008	
2008/C 257/01	Regioonide Komitee Arvamus „Aktiivne kaasamine”	1
2008/C 257/02	Regioonide Komitee Arvamus teemal „Sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega võitlemise euroopa aasta (2010)”	6
2008/C 257/03	Regioonide Komitee Arvamus teemal „Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus — uus tõuge territoriaalsele koostööle Euroopas”	15
2008/C 257/04	Regioonide Komitee Arvamus „Terviklik lähenemine rändele: euroopa poliitika väljatöötamine tööjõu sisserände valdkonnas ja roll suhetes kolmandate riikidega”	20
2008/C 257/05	Regioonide Komitee Arvamus „Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend (EIDHR) 2007.–2010. Aasta strategiadokument”	26
2008/C 257/06	Regioonide Komitee Arvamus „Mitmekeelsus”	30
2008/C 257/07	Regioonide Komitee omaalgatuslik arvamus teemal roheline raamat „Euroopa Liidu tulevase mäestikualade poliitika suunas: Euroopa seisukoht mäestikualade küsimuses”	36
2008/C 257/08	Regioonide Komitee Arvamus teemal „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel”	41
2008/C 257/09	Regioonide Komitee Arvamus „Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta (2009)”	46
2008/C 257/10	Regioonide Komitee Arvamus „Telekommunikatsiooni reformi pakett”	51

2008/C 257/11

Regioonide Komitee Arvamus „Täiskasvanuhariduse alane tegevuskava. õppida võib alati” 70

2008/C 257/12

Regioonide Komitee Arvamus „Klastrid ja klastritealne poliitika” 76

Märkus lugejale (vt tagakaane sisekülge)

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 75. ISTUNGJÄRK 18.–19. JUUNI 2008

Regioonide Komitee Arvamus „Aktiivne kaasamine”

(2008/C 257/01)

REGIOONIDE KOMITEE leiab, et:

- Aktiivse kaasamise optimaalse poliitika jaoks on vaja ka neljandat, valdkonnaülest sammast: osalemist ühiskonnaelus.
- Aktiivne integratsioon on aktiivse kaasamise kõige olulisem element. Aktiivne kaasamine toetub „töö kõigepealt” põhimõttele: kõik ilma tööta elanikud tuleks integreerida töö- või haridusellu.
- Ühtset poliitikakogumit tuleks arendada ja rakendada peamiselt piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Ettevõtted ja sotsiaalpartnerid, kellel on kõnealuses valdkonnas põhiroll on koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega peamised vastutajad töökohtade loomise eest.
- See, mida mõista piisava sissetuleku all, erineb riigiti, piirkonniti ja kogukonniti. Piisav määr sõltub sissetulekutoetuse tasemest, hinnatasemest, majapidamise oludest, maksudest, tõrjutuse kestvusest, kultuurilistest, sotsiaalsetest ja ajaloolistest eripäradest jne. Sissetulekutoetust tuleks pidada adekvaatseks, kui see aitab võidelda struktuurilise vaesuse vastu. Nimetatud taset võib määratleda kui „piisavat”. Finantstaseme osas ei ole võimalik formuleerida mingeid üldisi reegleid piisavuse kohta kogu Euroopa Liidus. Riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametkonnad vastutavad koos adekvaatse sissetulekutoetuse poliitika eest. Euroopa Liidu tasandil tuleks seda arutada avatud kooskõlastusmeetodiraames.
- Sotsiaalselt ja majanduslikult mahajäänud Euroopa piirkondade ja linnade puhul on aktiivse kaasamise (parimate tavade) poliitikakogumi ellurakendamise jaoks tööturust kõige kaugemal asuvate kodanike suhtes vaja rahalist toetust Euroopa Liidult. Seetõttu tuleb võimaldada kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele otsene juurdepääs Euroopa Sotsiaalfondi eelarvele aktiivse kaasamise eesmärkide saavutamiseks.
- Ühiskondlik, subsideeritud ja kaitstud töö, sotsiaalmajanduslikud ettevõtted ja ühistud on vahendid, mis võivad kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikakogumis tähtsat rolli etendada. Kõnealuste ettevõtete üle ei tohiks otsustada tavapäraste Euroopa turureeglite järgi (näiteks riigihangete ja riigiabi kohta oleks vaja leebemaid reegleid).

Raportöör: Henk KOOL (NL/PES) Haagi aselinnapea, Madalmaad

Viitedokument

„Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele” Sotsiaalkaitse moderniseerimine parema sotsiaalse õigluse ja suurema majandusliku ühtekuuluvuse nimel: tööturult enim tõrjutud isikute aktiivse kaasamise edendamine

KOM(2007) 620 lõplik

POLIITILISED SOOVITUSED

Üldised märkused

1. 2006. aastal elas Euroopa Liidu 27 liikmesriigis 80 miljonit inimest (16 % elanikkonnast) vaesuse piiril. Aktiivne kaasamine ja vaesusevastane võitlus toetuvad suurel määral tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste integratsioonile. Vaesuse piiril elavate ja tööturult tõrjutud inimeste jätkuvalt suur hulk kujutab endast suurt väljakutset sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgile Euroopa Liidu lepingus.

2. Euroopa Komisjon on kehtestanud kolm sammast, mille abil soodustada tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste aktiivset kaasamist: 1) adekvaatne ja piisav sissetulekutoetus, 2) aktiivne integratsioon, 3) kvaliteetsed sotsiaalteenused.

3. Aktiivse kaasamise optimaalse poliitika jaoks on vaja ka neljandat, valdkonnaülest sammast osalemist ühiskonnaelus.

4. Aktiivne kaasamine nõuab integreerivat ja terviklikku lähenemist neljale sambale.

5. Aktiivne integratsioon (teine samm) on aktiivse kaasamise kõige olulisem element. Aktiivne kaasamine toetub „töö kõigepealt” põhimõttele: kõik ilma tööta elanikud tuleks integreerida töö- või haridusellu. Esimene (adekvaatne ja piisav sissetulekutoetus) ja kolmas samm (aktiivne integratsioon) on toetavad elemendid. Neljas samm (osalemine ühiskonnaelus) on aktiivse kaasamise poliitika viimane meede. Töövõimetuid elanikke tuleks toetada sissetuleku ja muude meetmetega, et nad saaksid ühiskonnaelus osaleda. Komitee nõustub komisjoniga, et eelnimetatud sambad moodustavad integreeriva ja tervikliku lähenemisviisi. Kõik ametkonnad peaksid seega püüdma saavutada õiget tasakaalu sotsiaalhoolekande, sotsiaalteenuste, kohalike teenuste ja töö rahaliste või mitterahaliste stiimulite vahel.

6. Liikmesriigid ning nende kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on aktiivse kaasamise strateegia ja poliitika eest esmaselt vastutavad. Nimetatud poliitikameetmete väljatöötamine ja vahetuse soodustamiseks kehtestatakse aga ühised põhimõtted vastavalt Euroopa Liidu sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgile.

7. Poliitika peamised väljatöötajad ja rakendajad on kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Euroopa Liidu roll on toetav. Aktiivse kaasamise tervikliku poliitika kõnealune määratlus on proportsionaalne ja põhineb subsidiaarsuse põhimõttel.

8. Neli sammast (sissetulekutoetus, aktiivne kaasamispoliitika, juurdepääs kvaliteetsetele sotsiaalteenustele ja osalemine ühiskonnaelus) on omavahel seotud ja peaksid üksteist tugevdama. Iga asjassepuutuva piirkonna, sihtgrupi ja üksikisiku jaoks on vaja optimaalset poliitikakogumit, millesse on hõlmatud nimetatud neli sammast. Aktiivse kaasamise poliitika on olukorda arvestav poliitika, mis sõltub sihtgruppide ja üksikisikute erinevusest. Sõltuvalt iga liikmesriigi majandusmudelist võib nimetatud nelja samba ja iga samba raames valitud poliitikavahendite suhteline tähtsus varieeruda liikmesriigiti ning kohalike ja piirkondlike omavalitsusüksuste lõikes.

9. Tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste integreerimise poliitika tulemusi tajuvad kõige selgemini piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused. Nemad kannatavad ka tagajärgede all, kui see poliitika kohalikul, piirkondlikul või Euroopa Liidu tasandil nõrgaks osutub. Seetõttu tuleks ühtset poliitikakogumit arendada ja rakendada peamiselt piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Kohalikud ja piirkondlikud ametkonnad tunnevad kohalikke olusid, tööturu iseärasusi ja paljusid osalejaid, kes võiksid etendada võtmerolli tervikliku lähenemise rakendamisel aktiivse integratsiooni puhul.

10. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid seetõttu looma tõhusaid partnerlusi teiste avaliku sektori asutuste, eraettevõtete, sotsiaalpartnerite, VVO-dega ja klientide esindajatega, et rakendada ja ellu viia ühtset poliitikakogumit.

11. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on vaja suurel määral poliitilist vabadust, et sellist poliitikat välja töötada ja ellu viia. Seda poliitikat tuleb kujundada ja ellu viia koostöös teiste avaliku ja erasektori asutustega. Euroopa Liidu ja liikmesriikide eri valdkondade poliitika (fiskaal-, rände-, haridus-, töölepingu- poliitika jne) tuleks kujundada vastavalt kohaliku ja piirkondliku poliitika arendamise ja rakendamise vajadustele.

12. Tuleks kaotada takistused ja kitsaskohad Euroopa Liidu, liikmesriikide, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste õigusaktidest.

Aktiivne integratsioon

13. Aktiivse kaasamise kõige tähtsam vahend on aktiivse integratsiooni parandamine. Kõigi isikute hõlmamiseks on vaja terviklikku lähenemist aktiivsele integratsioonile. Seega on igale piirkonnale, sihtgrupile ja üksikisikule vaja eraldi integreeritud poliitikakogumit. Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused on peamised osalejad, kes peaksid koos oma partneritega (nt riigi valitsusega, tööandjatega, teiste avaliku sektori asutustega, VVO-dega) neid ühtseid poliitikakogumeid välja töötama ja rakendama. Ühtse ja integreeritud poliitikakogumi tuumaks on võimalikult paljude inimeste tööturule integreerimise kitsaskotade vältimine. Selleks tuleks neid õpetada, juhendada ja koolitada tasustatud tööd tegema ja luua töökohti kaitstud inimrühmadele. Kaitstud töökohad on töökohad neile, kes pole veel võimelised kohe tavapärasel töökojal töötama.

14. Aktiivse kaasamise optimaalne poliitika ja terviklik lähenemine hõlmab järgmisi elemente:

- noorte innustamine ja neile võimaluste loomine, et nad saaksid omandada esmast kvalifikatsiooni, mis parandaks nende võimalusi tööturul;
- ilma töökohata inimeste taasintegreerimine töökohtale; samal ajal tuleks neile pakkuda haridust, koolitust, nõustamist, toetust lastehoiuteenuste kasutamiseks jne;
- subsideeritud, ühiskondliku ja kaitstud töö kasutamine tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste puhul;
- ühiskonnaelus osalemise vahendite (nt vabatahtlik töö või sporditegevus) kasutamine inimeste puhul, kes psühholoogiliste või füüsiliste probleemide tõttu ei sobi ei korrapäraseks ega kaitstud tööks. Samas tuleks parandada nende isikute sotsiaalmajanduslikku olukorda, keda on vaja integreerida tööturule; selleks tuleks tagada neile sissetulek ja ligipääs kõrge kvaliteediga sotsiaalteenustele;
- tähelepanu keskmes peaks olema see, et igal inimesel oleks võimalus ühiskonnaelus osaleda.

15. Intensiivsete individuaalsete tegevusplaanide kasutamine aitab integreerumist parandada.

16. Ühtsete integreeritud poliitikakogumite tähtis element on sihtgrupid. Piirkondlikul ja kohalikul tasandil peaksid avaliku sektori asutused kavandama ja rakendama poliitikat, mis on kõige tõhusam kõigi üksikisikute aktiivseks kaasamiseks sõltumata nende taustast, kuid mis aitab lahendada nende ees seisvaid konkreetseid takistusi.

17. Ettevõtted ja sotsiaalpartnerid, kellel on kõnealuses valdkonnas põhiroll on koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega peamised vastutajad töökohtade loomise eest. Riigi ja piirkonna tasandil on riigi valitsusel vastutus optimaalsete majanduslike tingimuste loomise eest, näiteks hea hariduse, tõhusa töölesuunamise, maksumeetmete ning kaitstud paindlikkuse (sotsiaalse kaitstuse ja paindliku töö võimaluste) eest. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, sotsiaaltalitused ja VVO-d vastutavad ahela viimase osa eest, eelkõige tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste eest. Loomulikult on inimestel ka omavastutus.

18. Avaliku sektori, ühiskondlike ja erasektori tööandjad tuleks suuresti motiveerida täiendama olemasolevaid ja looma uusi kvaliteetseid töökohti (mida iseloomustavad piisav sissetulekutase, head töötingimused ja koolitus/haridus). Eriti oleks vaja praktilisi (väheseid oskusi nõudvaid) töökohti. Erasektori tööandjad saavad motiveerida riik, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, parandades nende ettevõtluskliimat.

19. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on ka ise olulised tööandjad. Tööandjatena peaksid nad rakendama käesolevas dokumendis toodud põhimõtteid.

20. Füüsilise või psüühilise puude tõttu tööturust kaugel asuvate inimeste jaoks võib samuti olla vajalik luua ja rahastada ühiskondlike ja subsideeritud töökohti ning töökohti kaitstud inimrühmadele. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad siin etendada tähtsat osa, motiveerides sotsiaalmajanduslike ettevõtteid.

21. Iga liiki töökohtade (ajutiste, paindliku tööajaga, osalise tööajaga, täistööajaga ja kodus töötamise võimalusega) koosseisustamine võib aidata tööturust kõige kaugemal asuvaid inimesi tööturule pääseda.

22. Iga liiki formaalne ja mitteformaalne haridus ja koolitus, osaline koolitus, täiendkoolitus, eelneva õppimise tunnustamine ning keskendumine elukestvatele õppele peaks samuti olema osa kooskõlastatud jõupingutustest, et parandada tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste kvalifikatsiooni.

23. Hariduse kvaliteedi kohandamiseks tööturu vajadustega on vaja rohkem jõupingutusi liikmesriikide valitsustelt ning piirkondlikelt ja kohalikel omavalitsustelt. Kohalikel ametkondadel peaks olema aktiivsem tööhõivepoliitika ning vaja oleks arvestada kohaliku turu vajadusi. Liikmesriikides, kus tööturupoliitika on kohalike omavalitsuste pädevuses, peaksid riikide valitsused Euroopa Liidu abiga motiveerima kohalikke omavalitsusi teostama järelevalvet tööturu üle.

24. Aktiivse integratsiooni ühtne integreeritud poliitikakogum peaks hõlmama stiimuleid tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste ettevõtluse lihtsustamiseks.

Sissetulekutoetus

25. Tööturust kõige kaugemal asuvad inimesed vajavad piisaval tasemel sissetulekutoetust ja muud abi, mis võimaldaks elada väarikat elu ja olla piisavalt heas vormis, et uuesti integreeruda tööturule. On kohane rõhutada, et see on Euroopa Liidu aluspõhimõte.

26. See, mida mõista piisava sissetuleku all, erineb riigiti, piirkonniti ja kogukonniti. Piisav määr sõltub sissetulekutoetuse tasemest, hinnatasemest, majapidamise oludest, maksudest, tõrjutuse kestvusest, kultuurilistest, sotsiaalsetest ja ajaloolistest eripäradest jne. Sissetulekutoetust tuleks pidada adekvaatseks, kui see aitab võidelda struktuurilise vaesuse vastu. Nimetatud taset võib määratleda kui „piisavat”. *Finantstaseme* osas ei ole võimalik formuleerida mingeid üldisi reegleid piisavuse kohta kogu Euroopa Liidus. Riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametkonnad vastutavad koos adekvaatse sissetulekutoetuse poliitika eest. Euroopa Liidu tasandil tuleks seda arutada avatud kooskõlastusmeetodiraames.

27. Eli tasandil tuleks formuleerida ühtne põhimõte, et tööturul teenitava miinimumsissetuleku ja sissetulekutoetuse vahe peaks olema piisavalt suur, motiveerimaks üksikisikuid ja sihtgrupe tööle. Nimetatud vahe on oluline finantsstiimul ühtses poliitikakogumis. „Töö tasuvaks muutmine” on oluline põhimõte komisjonile, paljudele liikmesriikidele ning piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele. Seetõttu peaksid liikmesriikide valitsused ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused sissetulekutoetuse meetmete väljatöötamisel ja rakendamisel arvesse võtma vaesuselõksu ohtu.

28. Sissetulekutoetust tuleks eraldada vaid inimestele, kes pole võimelised teenima tööturul sissetulekut või kes on võimelised teenima üksnes elatusmiinimumist väiksemat sissetulekut (nt oma madala tootlikkuse tõttu või vajaduse tõttu võtta vastu vähetasustatud töökohti) Liikmesriikide valitsused ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ei tohiks takistada tööturu toimimist ning peaksid teostama tihedat järelevalvet, taotlusi hoolikalt läbi vaatama ning olema rangeks kontrollinstantsiks sissetulekutoetuse soovijatele. Samal ajal oleks vaja aktiivset poliitikat, et jõuda kõigi nendeni, kes vajavad sotsiaalkindlustust, sissetulekutoetust ja osalust ühiskonnaelus.

29. Sissetulekutoetusel on palju vorme ja seda on kõige parem konkreetsemalt kujundada kohalikul ja individuaalsel tasandil. Sissetulekutoetuse näited võivad olla: sissetulekutoetus toimetulekupiiri ulatuses töövõimelise elanikkonna mittetöötavatele ja mitteõppivatele liikmetele; mitterahalised toetused parandamiseks toitumist, riietumist, haridust, majutust ja tervishoidu; sissetulekutoetus, mis täiendab töösissetulekut (kui sissetulek

põhineb madalal tootlikkusel); sissetulekutoetus, mis kompenseerib suuri liikuvuse kulusid, sissetulekutoetus kvalifikatsiooni ja pädevuse tõstmiseks, eraettevõtluse alustamise toetamiseks jne.

Ühiskonnaelus osalemine

30. Mõned tööturust kõige kaugemal asuvad inimesed kannatavad erinevate isikuslike ja füüsiliste probleemide all. Integreerimine tööturule ja isegi kaitstud töö ei ole nende jaoks reaalsed väljavaated. Ühtse lähenemise juurde kuulub see, et ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused hoolitsevad nimetatud kodanike eest. Nende ühiskonnaelus osalemise motiveerimiseks tuleks kasutada mitmeid vahendeid.

31. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid kasutama kõikvõimalikke rahalisi ja mitterahalisi vahendeid, et lihtsustada mittetöötavate inimeste ühiskonnaelus osalemist. Nimetatud vahendid stimuleerivad ühiskondlikke, kultuurilisi, spordihooletande- ja vabatahtlikke tegevusi inimeste puhul, kellel midu tekiks sotsiaalse tõrjutuse oht.

Juurdepäas kvaliteetsetele sotsiaalteenustele

32. Et sissetulekutoetus, aktiivne integratsioon ja ühiskonnaelus osalemine oleksid nii tõhusad kui võimalik, on vaja individuaalseid tegevuskavasid. Kõnealustes individuaalsetes tegevuskavades kavandatakse ja tagatakse õigeaegsed vajalikud toetavad meetmed individuaalsele kliendile. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vajavad vahendeid kvaliteetsete teenuste infrastruktuuride loomiseks ja individuaalsete tegevuskavade koostamiseks.

33. Individuaalsete tegevuskavade vajadus ja iseloom eeldavad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poolt väga erinevaid vahendeid.

34. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid soodustama nende vahendite ja juhtimistavade kasutamist, mis võivad parandada sotsiaalteenuste kvaliteeti (näiteks üldine juurdepäas Internetile, üks keskne teeninduspunkt, *lex silentio* ehk vaikimisi otsus taotlus rahuldada, siduv ja mõistlik ajavahemik otsuste puhul rahaliste ja mitterahaliste toetusmeetmete kohta).

Lihtsustavad suunised

35. Edu saavutamiseks peaks aktiivse kaasamise poliitika integreerima kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa Liidu poliitika. See peab hõlmama ja kombineerima miinimumsissetuleku ja aktiivse tööturu meetmeid ning haridus- ja sotsiaalteenuseid. On palju kitsaskohti, mis võivad takistada ühtsete ja integreeritud poliitikameetmete rakendamist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametkonnad koos peaksid motiveerima ühtse lähenemise rakendamist.

36. Sotsiaalselt ja majanduslikult mahajäänud piirkondade ja linnade jaoks Euroopas nõuab aktiivse kaasamise (parimate tavade) poliitikakogumi ellurakendamine tööturust kõige kaugemal asuvate kodanike suhtes rahalist toetust Euroopa Liidult. Seetõttu on vaja kohalike ja piirkondlike omavalitsuste otsest juurdepääsu Euroopa Sotsiaalfondi eelarvele aktiivse kaasamise eesmärkide saavutamiseks. Samuti on vaja Euroopa Liidu eelarvest rahastada ühiskonnaelus osalemist. Interreg lähemine on hea näide Euroopa Liidu tõhusa toetuse kohta.

37. Ühiskondlik, subsideeritud ja kaitstud töö, sotsiaalmajanduslikud ettevõtted ja ühistud on vahendid, mis võivad kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikakogumis tähtsat rolli etendada. Kõnealuste ettevõtete üle ei tohiks otsustada tavapäraste Euroopa turureeglite järgi (näiteks riigihangete ja riigiabi kohta oleks vaja leebemaid reegleid).

38. Ühtset lähenemist rakendavad peamiselt kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kohalike elanike suhtes. Nimetatud omavalitsustel peaksid olema õiguslikud vahendid, et kesken-duda poliitikas kohalike elanike aktiivsele kaasamisele.

39. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad eten-dama juhtrolli aktiivse kaasamise poliitika meetmete rakenda-mises. Vastavalt Euroopa Liidu subsidiaarsuse põhimõttele võib formuleerida ühtse ELi põhimõtte, mis sätestaks, et riiklikud ja ELi õigusaktid ja tavad peaksid järgima kohalikul ja piirkondlikul tasandil formuleeritud vajadusi (maksude piirmäärad, toetuse struktuurid, stiimulid elukestvaks õppeks, finantsstiimulid tööandjatele, tööõigus, diskrimineerimisvastased seadused, miini-mumpalga tasemete diferentseerimine jne)

Avatud kooskõlastusmeetod

40. Avatud kooskõlastusmeetod loob raami poliitilisele koos-kõlastusele ilma õiguslike piiranguteta. Avatud kooskõlastusmee-

toti raames lepivad liikmesriigid kokku, kuidas määratleda ja edendada oma kõige tõhusamaid poliitikameetmeid aktiivse kaasamise valdkonnas eesmärgiga õppida üksteise kogemustest. Avatud kooskõlastusmeetodi tugevdamiseks esitatakse poliitika-meetmete kohta järgmised soovitusel.

41. Paljud tööturust kõige kaugemal asuvate inimeste aktiiv-sele kaasamisele ja sissetulekutoetuse parandamisele suunatud poliitikameetmed ei ole piisavalt tõhusad. Seetõttu on vaja kvali-teetseid võrdlusuuringuid ja hindamisuuringuid piirkondliku ja kohaliku poliitika kohta aktiivse kaasamise valdkonnas, et paran-dada nende poliitikameetmete tõhusust ja mõjusust. Euroopa Komisjon võiks stimuleerida nimetatud kvaliteetsete uuringute teostamist.

42. Vastastikused eksperthinnangud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel ning piirkondlike ja kohalike vaatlejate võrgustik (Progress) võivad õppeprotsesse tugevdada. Eksper-thinnangute kvaliteet ning piirkondlike ja kohalike vaatlejate võrgustiku tegevuse kvaliteet tuleks algusest peale selgelt määrat-leda.

43. Erinevused tööjõu nõudluses ja pakkumises ning erine-vused palgatasemes ja sissetulekutoetustes erinevate Euroopa riikide vahel tekitavad tööjõu liikumist, mis võib takistada töötu-rust kõige kaugemal asuvate kohalike inimeste kaasamist. Avatud kooskõlastusmeetodit võib kasutada selleks, et arutada sellise liikumise mõju aktiivse kaasamise küsimusele.

44. Parimate tavade arengut ja parimate tavade levikut võib soodustada nii, et igal aastal valitakse aktiivse kaasamise alal parim kohalik ja piirkondlik omavalitsus ja omistatakse sellele Euroopa Liidu autasu. Parimaid tavasid võiks süstematiseerida sarnaselt Euroopa Sotsiaalfondi temaatilistes rühmades tehtavale tööle.

Brüssel, 18. juuni 2008

Regioonide Komitee

president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus teemal „Sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega võitlemise euroopa aasta (2010)”

(2008/C 257/02)

REGIOONIDE KOMITEE

- tuletab meelde, et tulemuste saavutamiseks on vaja vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega seotud algatusi käsitleda pikemas perspektiivis. Seega tuleb rõhutada, et 2010. aastal või enne seda alustatud projektid jätkuksid ka tulevikus;
- ärgitab looma hästi struktureeritud algatusi, et saavutada otsustavaid tulemusi võitluses vaesuse ja mis tahes kujul sotsiaalse tõrjutusega, mis pärsivad kodanike vabadust ning kahjustavad ka ühiskonda ennast; leiab, et kahtlemata oleks kasulik, kui Euroopa aastal saaksid lisaks liikmesriikidele osaleda iseseisvalt ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused või nende rühmitused;
- märgib vajadust pöörata erilist tähelepanu laste olukorrale, kuna vaesuses ja tõrjutuses üles kasvanud lapsed satuvad ühelt põlvkonnalt teisele edasi antavasse nõiaringi. See tekitab pikas perspektiivis tõsisid tagajärgi ning võtab lastelt võimaluse oma potentsiaali täielikult rakendada, asetades ohtu laste isikliku arengu, hariduse ja üldise heaolu;
- kutsub ELi institutsioone üles pöörama erilist tähelepanu vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse keerulistele ja mitmetasandilistele vormidele ning rakendama asjakohaseid strateegiaid ja ennetavaid algatusi, mis oleksid suunatud sotsiaalsete võimaluste suurendamisele.

Raportöör: Linetta SERRI (IT/PES), Cagliari provintsi Armungia linna linnavolikogu liige

Viitedokumendid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega võitlemise Euroopa aasta kohta (2010)

KOM(2007) 797 lõplik

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldmärkused komisjoni teatise kohta

1. suhtub suure huviga algatusse kuulutada 2010. aasta sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega võitlemise Euroopa aastaks;
2. jagab muret probleemide üle, mis tingivad sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega võitlemise Euroopa aasta väljakuulutamise, kuna 78 miljoni Euroopa kodaniku vaesuse ja tõrjutusega peavad esmajoones tegelema kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;
3. tuletab meelde, et tulemuste saavutamiseks on vaja vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega seotud algatusi käsitleda pikemas perspektiivis. Seega tuleb rõhutada, et 2010. aastal või enne seda alustatud projektid jätkuksid ka tulevikus;
4. kinnitab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on eriline roll vaeste ja sotsiaalselt tõrjutute võimaluste tunnustamisel ja edendamisel juurdepääsu osas sotsiaal-, majandus- ja kultuuriteenustele. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ning riiklikel valitsustel on esmane vastutus kujundada, rahastada ja ellu viia poliitikat, mis aitaks tagada tõrjutud isikute integreerimise;
5. nõustub, et sotsiaalpoliitikat rakendades on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ning riiklikel valitsustel esmane vastutus kujundada, rahastada ja ellu viia poliitikat, mis aitaks tagada tööturul enim tõrjutud isikute integreerimise. Avaliku ja erasektori ning avaliku ja erasektori partnerlusena toimivatel teenusepakkujatel on nimetatud poliitika rakendamisel kohalikul tasandil tähtis roll;
6. rõhutab, et vaesusega võitlemise aasta peab suurendama vaeste ja sotsiaalselt tõrjutute ning neid esindavate ühenduste kaasatust; Euroopa aasta peaks tugevdama kaasava ühiskonna põhimõtet, luues tõrjutute kaasamiseks avaliku mõõtme ning väärtustades neid esindavate ühenduste olulist panust;
7. leiab, et vaja on tugevdada kogemustevahetust liikmesriikide, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning rahvusvaheliste

organisatsioonide vahel, et võitluses vaesuse vastu üksteiselt õppida;

Soovitused

8. toetab ettepanekut kinnitada taas ühisvastutuse tähtsust, mis ei hõlma mitte ainult kõigi tasandite poliitikakujundajaid, vaid ka riigi- ja erasektori esindajaid;
9. märgib, et pühendumus võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu kõigil juhtimistasanditel ning eelkõige poliitiline pühendumus nimetatud probleeme ennetada peab olema korduv ja järjepidev;
10. ärgitab looma hästi struktureeritud algatusi, et saavutada otsustavaid tulemusi võitluses vaesuse ja mis tahes kujul sotsiaalse tõrjutusega, mis pärsivad kodanike vabadust ning kahjustavad ka ühiskonda ennast;
11. soovib näha senisest enam otsusekindlust täiendavate algatuste loomisel, kasutades teisi asjakohaseid ELi vahendeid ja algatusi, näiteks programmi PROGRESS, struktuurifondide ning Euroopa Põllumajanduse ja Maaelu Arengu Fondi meetmeid, millega võideldakse diskrimineerimise vastu ning edendatakse soolist võrdõiguslikkust ja põhiõigusi, ning meetmeid hariduse ja koolituse, kultuuri ja kultuuridevahelise dialoogi, noorsoo, laste ja eakate hoolekande, kodakondsuse, sisserände ja varjupaigapoliitika ning teadustöö valdkonnas;
12. soovib, et tegeldaks igat tüüpi diskrimineerimisega, mis soodustab vaesust ja sotsiaalset tõrjutust;
13. leiab, et kahtlemata oleks kasulik, kui Euroopa aastal saaksid lisaks liikmesriikidele osaleda iseseisvalt ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused või nende rühmitused;
14. märgib, et sotsiaalkaitse, sotsiaalse kaasatuse ja Euroopa tööhõivestrateegia puhul rakendatavat avatud kooskõlastusmeetodit on vaja tugevdada, kaasates senisest enam piirkondlikku ja kohalikku tasandit. Avatud kooskõlastusmeetodi tõhusus sõltub suures osas sellest, kas kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused loovad piirkondlikke tegevuskavu vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemiseks, et edendada terviklikumat lähenemist, mis ühendab aktiivse kaasamise kolm peamist põhimõtet;

15. täheldab seoses teenustele juurdepääsu parandamisega, et enamikes liikmesriikides vastutavad sotsiaalteenuste pakkumise eest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Seega sobib just nimetatud juhtimistasand kõige paremini koostama ja rakendada sotsiaalteenuste haldamise uusi eeskirju, et lihtsustada teenustele juurdepääsu;

16. märgib vajadust pöörata erilist tähelepanu laste olukorrale, kuna vaesuses ja tõrjutuses üles kasvanud lapsed satuvad ühelt põlvkonnalt teisele edasi antavasse nõiaringsi. See tekitab pikas perspektiivis tõsiseid tagajärgi ning võtab lastelt võimaluse oma potentsiaali täielikult rakendada, asetades ohtu laste isikliku arengu, hariduse ja üldise heaolu. On vaja pöörata rohkem tähelepanu paljulapselistele ja noortele perekondadele, kes on sotsiaalselt ohustatud;

17. tuletab meelde, et noorte täielik kaasatus tagatakse eelkõige juurdepääsuga koolitusele. PISA-OECD viimases aruandes tuuakse välja otsene seos madala kvalifikatsiooni ja sotsiaalse tõrjutuse vahel. ELi kodanike pühendumus ja kaasatus on Euroopa sotsiaalse ühtekuuluvuse ja arengu seisukohalt määrava tähtsusega;

18. kutsub ELi institutsioone üles pöörama erilist tähelepanu vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse keerulistele ja mitmetasandilistele vormidele ning rakendada asjakohaseid strateegiaid ja ennetavaid algatusi, mis oleksid suunatud sotsiaalse mõjuvõimu suurendamisele (*empowerment*);

19. ärgitab senisest enam arvestama eelkõige ELi välispiiril asuvate piirkondade kohalike ja piirkondlike omavalitsuste probleemidega seoses varjupaiga taotlejate ning ebaseaduslike sisserännanutelega.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Artikli 2 punkt b

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>ühisvastutus — suurendada sotsiaalse kaasamise poliitikas ja meetmetes üldsuse vastutust, rõhutades igäihe kohustust võidelda vaesuse ja kõrvalejäetusega. Euroopa aasta soodustab teadlikkust, osalust ja kaasamist ning loob tavakodanikele oma panuse andmiseks uued võimalused.</p>	<p>ühisvastutus — suurendada sotsiaalse kaasamise poliitikas ja meetmetes üldsuse vastutust, rõhutades igäihe kohustust võidelda vaesuse ja kõrvalejäetusega. Euroopa aastaga tahtakse soodustada teadlikkust, osalust ja kaasamist ning loob luua ELi riikides elavatele tavakodanikele oma panuse andmiseks uued võimalused.</p>

Motivatsioon

Oluline on selgelt ja kindlalt välja tuua ELi pühendumust tegevusele, mis aitaks muuta Euroopa kodanike hoiakuid vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse suhtes.

Muudatusettepanek 2

Artikli 2 punkt c

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>ühtekuuluvus — edendada ühtekuuluvat ühiskonda, tõstes üldsuse teadlikkust kasust, mida kõik saavad ühiskonnast, kus vaesus on likvideeritud ja keegi ei ole sunnitud elama kõrvalejäetult. Euroopa aasta edendab ühiskonda, mis toetab ja arendab elukvaliteeti, sotsiaalset heaolu ning võrdseid võimalusi kõigile nende taustast olenemata, tagades säästva arengu ja solidaarsuse põlvkondade vahel ja sees ning poliitika ühtsuse ELi meetmetega kogu maailmas.</p>	<p>ühtekuuluvus — edendada ühtekuuluvat ühiskonda, tõstes kõigi kodanike üldsuse teadlikkust õigusi ja võimalusi pakkuvast võrdõiguslikust ühiskonnast ning kasust, mida kõik saavad ühiskonnast, kus vaesus on likvideeritud ja keegi ei ole sunnitud elama kõrvalejäetult. Euroopa aasta edendab ühiskonda, mis toetab ja arendab elukvaliteeti, sotsiaalset heaolu ning võrdseid võimalusi kõigile nende taustast olenemata, tagades säästva arengu ja solidaarsuse põlvkondade vahel ja sees ning poliitika ühtsuse ELi meetmetega kogu maailmas.</p>

Motivatsioon

On ülimalt oluline, et ELi sotsiaalpoliitika oleks suunatud kõigile kodanikele ning sellega tunnustatakse kõigi kodanike võrdsed õigusi, võimaldades kõigi kaasamise ning tagades kõigile samad võimalused kooskõlas Lissaboni lepingu artikliga 5a: „Oma poliitika ja meetmete määramisel ja rakendamisel võtab liit arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid”.

Muudatusettepanek 3

Artikli 2 punkt d

Arvamuse eelnõu	Muudatusettepanek
<p>pühendumus — rõhutada veelkord ELi tõsist poliitilist pühendumust võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning edendada seda kohustust kõigil juhtimistasanditel. Tuginedes sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse avatud kooskõlastusmeetodi saavutustele ja võimalikele puudustele, tugevdatakse Euroopa aasta kaudu poliitilist kohustust vältida vaesust ja sotsiaalset tõrjutust ja nendega võidelda ning hoogustada Euroopa Liidu meetmete edasiarendamist selles valdkonnas.</p>	<p>pühendumus — rõhutada veelkord ELi ja liikmesriikide tõsist poliitilist pühendumust võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning edendada seda kohustust kõigil juhtimistasanditel ametiasutuste aktiivset tegutsemist vaesuse vastu võitlemiseks. Tuginedes sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse avatud kooskõlastusmeetodi saavutustele ja võimalikele puudustele, tugevdatakse Euroopa aasta kaudu poliitilist kohustust vältida vaesust ja sotsiaalset tõrjutust ja nendega võidelda ning hoogustada Euroopa Liidu ja liikmesriikide meetmete edasiarendamist selles valdkonnas.</p>

Motivatsioon

Kui artikli 2 punktis c keskendutakse vastutuse jagamise küsimusele, siis peaks artikli 2 punkti d eesmärgiks olema juhtida tähelepanu ametiasutuste rollile ning rõhutada, et vaesuse vastu võitlemiseks on vaja poliitilist pühendumust, mitte keskendumist üksikisiku käitumise muutmisele suunatud meetmetele.

Muudatusettepanek 4

Artikli 6 lõige 1

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Iga liikmesriik nimetab riikliku rakendusametuse, mis korraldab osalemist Euroopa aastaga seotud tegevuses ja tagab koordineerimise riigi tasandil. Riiklik rakendusametust vastutab riikliku programmi ja Euroopa aasta prioriteetide määramise ning ühenduse rahastamiseks esitatavate üksikmeetmete valimise eest. Euroopa aasta riigi tasandi strateegia ja prioriteetidid sätestatakse kooskõlas artiklis 2 loetletud eesmärkidega.</p>	<p>Iga liikmesriik nimetab riikliku rakendusametuse, mis korraldab osalemist Euroopa aastaga seotud tegevuses ja tagab koordineerimise riigi tasandil. Riiklik rakendusametust vastutab Euroopa aasta prioriteetide määramise ja riiklikul tasandil programmi kehtestamise eest riikliku programmi ja Euroopa aasta prioriteetide määramise ning ühenduse rahastamiseks esitatavate üksikmeetmete valimise eest. Sealjuures tuleb tõendada tihedat kooskõlastust piirkondliku ja kohaliku tasandiga. Euroopa aasta riigi tasandi prioriteetidid ja strateegia strateegia ja prioriteetidid sätestatakse kooskõlas artiklis 2 loetletud eesmärkidega.</p>

Motivatsioon

Riiklikes programmides tuleb kõigepealt määratleda riiklikud prioriteetidid vastavalt riigis esineva vaesuse iseloomulikele tunnustele. Strateegia kavandamine peab tuginema probleemi põhjalikule tundmisele, kuna võitlus vaesuse vastu hõlmab mitmeid sektoreid ning nõuab väga sihipärast lähenemist.

Muudatusettepanek 5

Artikkel 13

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Euroopa aastaga seoses võib komisjon teha koostööd asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige Euroopa Nõukogu, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ja ÜROga.	Euroopa aastaga seoses võib komisjon teha koostööd asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige Euroopa Nõukogu, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni, ja <u>ÜROga, Maailma Tervishoiuorganisatsiooni ja Maailmapan-</u> <u>gaga.</u>

Motivatsioon

Vaesusega kaasnevad tõsised pikaajalised tagajärjed — see takistab inimestel oma täieliku potentsiaali rakendamist ning ohustab nende tervist, isiklikku arengut ja üldist heaolu. Maailma Tervishoiuorganisatsiooni kogemus võib kaasa aidata probleemi paremale äratundmisele ja heade tavade jagamisele. Oluline on ka Maailmapanga kogemus, kuna selle lähenemine põhineb üha enam võimustamisel.

Muudatusettepanek 6

Lisa

I. ÜHENDUSE TASANDI MEETMED

1. Koosolekud ja üritused

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Ühenduse tasandil koosolekute ja ürituste korraldamine, mis on mõeldud tõstma teadlikkust Euroopa aastast ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega seotud küsimustest ning toimima ideede vahetamise foorumina. Koosolekud ja üritused koondavad asjaomaseid sidusrühmi ning nendes kutsutakse osalema vaesust kogevaid inimesi ja neid esindavaid kodanikuühendusi, et tekiks võimalus käsitleda poliitika lünki ja igapäevaprobleeme.	Ühenduse tasandil koosolekute ja ürituste korraldamine, mis on mõeldud tõstma <u>ELi liikmesriikide kodanike teadlik-</u> <u>kust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise Euroopa</u> <u>aastast ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega seotud küsi-</u> <u>mustest ning toimima edendama ideede vahetamist fooru-</u> <u>mina.</u> Koosolekud ja üritused <u>koondavad asjaomaseid sidu-</u> <u>rühmi ning nendes kutsutakse osalema korraldatakse koostöös</u> <u>vaesust kogevaid inimesi ja neid esindavaid koda-</u> <u>nikuühendustega, et tekiks võimalus käsitleda poliitika</u> <u>lünki ja igapäevaprobleeme.</u> Eesmärk on saavutada ühis- <u>konna huvirühmade aktiivne osalemine, viies sotsiaalse</u> <u>mõjuvõimu edendamiseks ellu algatusi ja tegevusi.</u>

Motivatsioon

Võitlus vaesuse vastu peab olema suunatud ELi liikmesriikide kodanikele, et arendada ja suurendada nende vastutust. Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise aasta eesmärk on luua tingimusi, mis võimaldaksid piirata sotsiaalse ebavõrdsuse levikut, seega peavad meetmed ja tegevus lähtuma sotsiaalse mõjuvõimu suurendamisest.

Muudatusettepanek 7

Lisa

2. Teabe- ja reklaamikampaaniad, mis hõlmavad järgmist:

3. taane

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
teabekampaania ühenduse tasandil, mis kohandatakse vastavalt kohalikele oludele liikmesriigis, tuginedes nii traditsioonilistele kui ka uutele sidekanalitele ja uutele tehnoloogiatele;	teabekampaania ühenduse tasandil, mis kohandatakse vastavalt kohalikele, <u>piirkondlikele ja riiklikele oludele liikmes-</u> <u>riigis,</u> tuginedes nii traditsioonilistele kui ka uutele sidekana- <u>litele ja uutele tehnoloogiatele, eesmärgiga tõsta kampaania</u> <u>ulatus ning tekitada üldsuse huvi;</u>

Motivatsioon

Kohalik tasand on oluline, kuna kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on eriline roll vaeste ja sotsiaalselt tõrjutute võimaluste tunnustamisel ja edendamisel sotsiaal-, majandus- ja kultuuriteenuste kasutamiseks. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ning riiklikel valitsustel on peamine vastutus kujundada, rahastada ja ellu viia poliitikat, mis aitaks tagada tõrjutud inimeste integreerimise.

Teabekampaaniatega on võimalik jõuda väga paljude kodanikeni, kui kampaaniasse on kaasatud kõigi tasandite ametiasutused ning keelekasutus on kohandatud vastavalt kindlale sihtrühmale.

Muudatusettepanek 8

Lisa

2. Teabe- ja reklaamikampaaniad, mis hõlmavad järgmist:

4. taane

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
kogu ühenduses kättesaadavate side- ja meediavahendite väljatöötamine, et tekitada üldsuse huvi;	kogu ühenduses kättesaadavate side- ja meediavahendite väljatöötamine, et tekitada üldsuse huvi;

Motivatsioon

Tekst sisaldub juba kolmandas taandes.

Muudatusettepanek 9

Lisa

2. Teabe- ja reklaamikampaaniad, mis hõlmavad järgmist:

5. taane

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
asjakohased meetmed ja algatused, et juhtida tähelepanu Euroopa aasta eesmärkidele kaasaaitavate ühenduse programmide, meetmete ja algatuste tulemustele ning suurendada nende nähtavust;	asjakohased meetmed ja algatused, et suurendada Euroopa aasta eesmärkidele kaasaaitavate programmide nähtavust, <u>tutvustada ühenduse meetmeid ja algatusi ning nende tulemusi juhtida tähelepanu Euroopa aasta eesmärkidele kaasaaitavate ühenduse programmide, meetmete ja algatuste tulemustele ning suurendada nende nähtavust;</u>

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 10

Lisa

2. Teabe- ja reklaamikampaaniad, mis hõlmavad järgmist:

6. taane

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
haridusasutuste asjakohased algatused, et levitada teavet Euroopa aasta kohta;	haridusasutuste asjakohased algatused, et <u>tõsta teadlikkust noorte hulgas ja levitada vaesusevastase võitluse põhimõtteid levitada teavet Euroopa aasta kohta;</u>

Motivatsioon

Vastutuse jagamist tugevdab tegevus, mis on suunatud kõigi ühiskonnarühmade ja eriti noorte kaasamisele, et saavutada Lissaboni lepingu artiklis 149 määratletud eesmärk: „ergutada noori osalema Euroopa demokraatias”.

Muudatusettepanek 11

Lisa

3. Muud meetmed

1. taane

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
kogu ühendust hõlmavad ülevaated ja uuringud, et anda hinnang ja koostada aruanne Euroopa aasta ettevalmistuste, tõhususe, mõju ja pikaajalise järelevalve kohta. Poliitiliste lahenduste puhul uue konsensuse soodustamiseks hõlmab üks selline ülevaade ka mitmeid küsimusi mõõtmaks avalikku arvamust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vältimise ja sellega võitlemise poliitika, sealhulgas sotsiaalkaitseüsteemide ning liidu potentsiaalse rolli kohta võitluses vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu. See viiakse läbi 2009. aastal, nii et tulemusi on võimalik esitleda Euroopa aasta avakonverentsil;	kogu ühendust hõlmavad ülevaated ja uuringud, et anda hinnang ja koostada aruanne Euroopa aasta ettevalmistuste, tõhususe, mõju ja pikaajalise järelevalve kohta. Poliitiliste lahenduste puhul uue konsensuse soodustamiseks <u>suurendamiseks</u> hõlmab üks selline ülevaade ka mitmeid küsimusi mõõtmaks avalikku arvamust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vältimise ja sellega võitlemise poliitika, sealhulgas sotsiaalkaitseüsteemide ning liidu potentsiaalse <u>võetud</u> rolli kohta võitluses vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu. See viiakse läbi 2009. aastal, nii et tulemusi on võimalik esitleda Euroopa aasta avakonverentsil;

Motivatsioon

Oluline on selgelt ja kindlalt välja tuua ELi pühendumus tegevusele, mis aitaks muuta Euroopa kodanike hoiakuid vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse suhtes.

Muudatusettepanek 12

Lisa

3. Muud meetmed

2. taane

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
koostöö erasektori, ringhäälingu-organisatsioonide ja muu meedia kui partneritega Euroopa aastat käsitleva teabe levitamisel ning meetmed pikaajalise dialoogi arendamiseks sotsiaalküsimustes;	koostöö erasektori, ringhäälingu-organisatsioonide ja muu meedia kui partneritega Euroopa aastat käsitleva teabe levitamisel ning meetmed pikaajalise dialoogi arendamiseks sotsiaalküsimustes;

Motivatsioon

Muudatus ei puuduta eestikeelset teksti.

Muudatusettepanek 13

Lisa

II RIIKLIKU TASANDI MEETMETE KAASRAHASTAMINE

Punkti 7 alapunkt f

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
koolitusvõimalusi riigiteenistujatele, sotsiaalpartneritele, meediale, valitsusväliste organisatsioonide esindajatele ja muudele osalejatele, et parandada nende teadmisi vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse nähtusest, Euroopa ja riigi tasandi sotsiaalse kaasamise poliitikast ning erinevatest kättesaadavatest poliitilistest vahenditest, parandamaks nende suutlikkust lahendada vaesusega seotud küsimusi ja julgustada neid mängima aktiivsemat rolli vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastases võitluses;	koolitusvõimalusi riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi riigiteenistujatele, sotsiaalpartneritele, meediale, valitsusväliste organisatsioonide esindajatele ja muudele osalejatele, et parandada nende teadmisi vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse nähtusest, Euroopa ja riigi tasandi sotsiaalse kaasamise poliitikast ning erinevatest kättesaadavatest poliitilistest vahenditest, parandamaks nende suutlikkust lahendada vaesusega seotud küsimusi ja julgustada neid mängima aktiivsemat rolli vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastases võitluses;

Motivatsioon

Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ning riiklikel valitsustel on peamine vastutus kujundada, rahastada ja ellu viia poliitikat, mis aitaks tagada tõrjutud inimeste integreerimise. Samas on vaja, et riigiametnikel oleks selleks asjakohane ettevalmistus.

Muudatusettepanek 14

Lisa

V EUROOPA AASTA MEETMETE PRIORITEEDID

2. lõik

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Kooskõlas läbiviidud analüüsi ning sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse ühisaruandes määratletud prioriteetidega peaks Euroopa aastaga seotud tegevuses keskenduma järgmistele teemadele:	Kooskõlas läbiviidud analüüsi ning sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse ühisaruandes määratletud prioriteetidega peaks Euroopa aastaga seotud tegevuses keskenduma järgmistele teemadele:
— laste vaesus ja vaesuse ühelt põlvkonnalt teisele ülekandumine;	— laste vaesus ja vaesuse ühelt põlvkonnalt teisele ülekandumine;
— kaasav tööturg;	— eakad inimesed;
— puudused hariduses ja koolituses, sealhulgas digitaalse kirjaoskuse õpetamises;	— integreeritud lähenemisviisid aktiivseks kaasamiseks;
— vaesus ja sooline mõõde;	— kaasav tööturg;
— juurdepääs põhiteenustele, sealhulgas inimväärsetele elamistingimustele;	— puudused hariduses ja koolituses, sealhulgas digitaalse kirjaoskuse õpetamises;
— diskrimineerimise kõrvaldamine ning sisseändajate integratsiooni edendamine ja rahvusvähemuste kaasamine ühiskonna- ja tööellu.	— vaesus ja sooline mõõde;
— puudega inimeste ja muude kaitsetute elanikerühmade vajaduste lahendamine.	— juurdepääs põhiteenustele, sealhulgas inimväärsetele elamistingimustele;
	— diskrimineerimise kõrvaldamine, ning sisseändajate integratsiooni edendamine ning ja rahvus- ja usuliste vähemuste ja pagulaste kaasamine ühiskonna- ja tööellu;
	— puudega inimeste ja muude kaitsetute elanikerühmade vajaduste lahendamine.

Motivatsioon

Vaesus puudutab eriti vanemat põlvkonda, pagulasi ja usulisi vähemusi. Selleks, et tagada võrdsed võimalused poliitilises ja ühiskonnaelus osalemiseks, on vaja edendada asjakohaseid kaasavaid meetmeid.

Muudatusettepanek 15

Lisa

5. TUNNUSJOONED JA EESMÄRGID

5.3. Ettepaneku eesmärgid, oodatavad tulemused ja nendega seonduvad näitajad tegevuspõhise juhtimise raames

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Euroopa aasta peaks ergutama arutelu ja pakkuma lahendusi, et tagada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust kogevate inimeste mõtestatud osalemine ühiskonnas, selliste organisatsioonide tugevdamine, mille liikmed nad on, ning tugevama raamistiku arendamine, et kindlustada nende kaasamine tegevusse, mis on välja töötatud vaesuse kõrvaldamise olulise panuse andmise nimel. See suurendab avatud kooskõlastusmeetodi kohapealset praktilist mõju.	Euroopa aasta peaks ergutama arutelu ja pakkuma lahendusi, et tagada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust kogevate inimeste kaasatus ja mõtestatud osalemine ühiskonnas, selliste organisatsioonide tugevdamine, mille liikmed nad on, ning luua tingimused tõhusate mõjuvõimu suurendamise meetmete võtmiseks tugevama raamistiku arendamine, et kindlustada nende kaasamine tegevusse, mis on välja töötatud vaesuse kõrvaldamise olulise panuse andmise nimel. See suurendab avatud kooskõlastusmeetodi kohapealset praktilist mõju.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Brüssel, 18. juuni 2008

Regioonide Komitee
president
Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus teemal „Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus — uus tõuge territoriaalsele koostööle Euroopas”

(2008/C 257/03)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab vajadust määruse kiire ja sidusa kohaldamise järele kogu ELi territooriumil uuele instrumentidele omases Euroopa vaimus;
- rõhutab, et ETKR võib käivitada horisontaalse integratsiooniprotsessi Euroopa tasandil vastavalt subsidiaarsuse ja kodanikuläheduse põhimõttele, luues kahe või enama liikmesriigi eri tasandite asutuste territoriaalse koostöö vormide jaoks ühenduse õigusraamistiku;
- rõhutab, et erinevate institutsiooniliste tasandite võimalus osaleda samas koostööstruktuuris avab tee mitmetasandilise valitsemise uutele vormidele, mis võimaldab Euroopa kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel olla oluline liikumapanev jõud Euroopa poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel ning seeläbi saavad nad aidata kaasa avatumale, aktiivsema osalusega, vastutustundlikumale ja läbipaistvemale valitsemisele Euroopas;
- kinnitab oma tahet võtta enda ülesandeks ETKRi vahendist teavitamine ja selle propageerimine poliitilise mobiliseerimise, teabevahetusalgatuste, kogemuste ja heade tavade vahetamiseks võrgustike loomise ning uurimuste läbiviimise kaudu;
- kutsub Euroopa Komisjoni üles avama tulevases Euroopa territoriaalse ühtekuuluvuse teemalises rohelises raamatus strateegiline arutelu ETKRi üle.

Raportöör: Mercedes BRESSO (IT/PES), Piemonte maakonna president

REGIOONIDE KOMITEE

Euroopa väljakutsed ja vajadus Euroopa integratsiooni järele

1. tervitab määruse vastuvõtmist Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta; see on mõjus vastus pakilisele vajadusele Euroopa integratsiooni süvendamise järele, pidades seejuures silmas piirkondlikku mitmekesisust, kohandades praeguseid valitsemismudeleid Euroopa Liidu ees seisvatele väljakutsetele;

2. võtab teadmiseks, et Euroopa Liitu ootavad ees põhjalikud muutused, kui mõelda näiteks 13. detsembril 2007. aastal allkirjastatud Lissaboni lepingule, Schengeni ala hiljutisele edukale laienemisele üheksa riigi võrra, euro kasutuselevõtule Küprosel ja Maltil 2008. aasta alguses ning praegusele eelarve läbivaatamisele;

3. tervitab põhimõtteliselt asjaolu, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 nimetatakse Euroopa Liidu eesmärkide hulgas territoriaalset ühtekuuluvust ning sedastatakse, et erilist tähelepanu tuleb pöörata piiriüleste piirkondade vajadustele; sellega tunnistatakse selgesõnaliselt, et Euroopa Liidu poliitika väljatöötamisel tuleb edendada poliitsentrilise Euroopa Liidu territooriumi harmoonilist ja tasakaalustatud arengut; kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku meetmete ja tegevuste kohta Euroopa tasandil, mida kõnealune eesmärk võiks tulevikus hõlmata;

4. tunnustab, et Euroopa Liidu ja tema alade tulevik sõltub sellest, kas suudetakse saavutada tugevam sünergia ühtekuuluvuspoliitika ja konkurentsivõime tõstmise strateegiate vahel, ning samuti nende poliitikavaldkondade arendamisest, mis võimaldavad eelkõige ebasoodsamas olukorras olevates piirkondades lahendada globaliseerumisega kaasnevaid probleeme, rakendades piiriülest, riikide- ja piirkondadevahelist lähenemisviisi; märgib, et piiriülene ning riikide- ja piirkondadevaheline koostöö on juba loonud ja loob jätkuvalt Euroopa, poliitilist, institutsioonilist, majanduslikku ja sotsiaalkultuurilist lisaväärtust;

5. meenutab, et territoriaalne ühtekuuluvus on Euroopa Liidu territoriaalses tegevuskavas kesksel kohal. Sellest nähtub, et territoriaalsel mõttel peab tulevikus olema Euroopa ühtekuuluvuspoliitikas ja ühenduse teistes poliitikavaldkondades olulisem roll;

6. leiab, et territoriaalne ühtekuuluvus on äärmiselt oluline majanduskasvu ja eesmärkide ning äärmiselt konkurentsivõime-

lise sotsiaalse turumajanduse saavutamisel, mis on suunatud täielikule tööhõivele, sotsiaalsetele edusammudele ja säästvatele arengule;

7. kinnitab, et territoriaalne ühtekuuluvus võib samal ajal tugevdada Euroopa piirkondade konkurentsivõimet ja säästvat arengut, mis seati liikmesriikide poolt eesmärgiks 2008. aastal uuendatud Lissaboni strateegias;

8. leiab, et territoriaalne koostöö ning eelkõige piiriülene koostöö on Euroopa integratsiooni võtmelement ja ELi poliitiline prioriteet, ning tuleb meelde territoriaalse koostöö erilist tähtsust äärepoolseimate piirkondade, saarte ja mägipiirkondade puhul;

9. kutsub Euroopa Komisjoni üles avama tulevases Euroopa territoriaalse ühtekuuluvuse teemalises rohelises raamatus strateegilise arutelu ETKRi üle;

ETKRi poliitiline ja strateegiline tähtsus

10. toetab territoriaalset ühtekuuluvust kui ühtekuuluvuspoliitika olulist vahendit lahendamaks piirkonnaspetsiifilisi probleeme majanduslikult, sotsiaalselt, kultuurilisel või ökoloogilisel keske tähtsusega valdkondades;

11. rõhutab, et territoriaalne koostöö on sobiv viis, kuidas täita programmitöö perioodiks 2007–2013 seatud nõuet, et vahendite jaotamine oleks geograafiliselt võimalikult tasakaalustatud;

12. tervitab asjaolu, et perioodil 2007–2013 suurendatakse ühtekuuluvuspoliitikas territoriaalse koostöö tähtsust järgmisel viisil:

- ELi algatuse INTERREG muutmine Euroopa ühtekuuluvuspoliitika prioriteetseks poliitiliseks eesmärgiks (sihtala 3);
- territoriaalsete koostöömeetmete suurem keskendumine Lissaboni ja Göteborgi eesmärkidele;
- territoriaalse koostöö tugevdamine ja selle seostamine teiste temaatiliste ELi poliitikavaldkondadega algatuse „Piirkonnad majandusmuutustes” raames;
- koostööstruktuuride, toimimismehhanismide ja kapitaliseerimisprotsesside tugevdamine muu hulgas ka 27-liikmelise ELi võrgustikuprogrammide abil (Urbact, Interact, Espon);

13. leiab, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta on oluline õiguslik vahend tugevdamiseks kõigis liikmesriikides vahetult kohaldatavate üleeuroopaliste eeskirjade abil Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koostööd;

14. leiab, et selle oodatav potentsiaal on veelgi tugevam tänu otsestele seostele ühenduse õigustikuga. See annab talle suurema jõu ja õigusliku integratsiooni võime ning samuti suurema põhjalikkuse ja dünaamika kui teistel tavapärasel koostöövahenditel;

15. rõhutab, et varasem õigusraamistik, mida muuseas ei tunnistanud uue määrusega kehtetuks, põhjustas sageli ebakindlust;

16. tervitab tööka, et suur osa Euroopa Nõukogu *aquis* poolt territoriaalse koostöö valdkonna jaoks väljapakutud arengutest hõlmati ETKRi määrusesse. Kohalike omavalitsuste õigust piiriüleseks koostööks tunnustati nimelt esmakordselt Euroopa Nõukogu töö raames ja seda 1980. aastal sõlmitud territoriaalsete kogukondade või ametiasutuste vahelise piiriülese koostöö Euroopa raamkonventsioonis ning selle 1995. ja 1998. aastal vastu võetud lisaprotokollides;

17. juhib tähelepanu sellele, et ETKR on õigusvahend, mis loob Euroopa koostööstruktuuri ja mille eesmärk on käsitleda ja lahendada tavapäraseid õiguslikke ja haldusprobleeme, mis tekivad piiriüleste, riikide- ja piirkondadevaheliste programmide ja projektide ning territoriaalse koostöö elluviimisel ja korraldamisel üldiselt;

18. rõhutab, et ETKR annab territoriaalsele koostööle stabiilsust ja kindlust, luues koostöörühmitused, millel on juriidilise isiku staatus ja vahendid, mis on vajalikud projektide ja tegevuste elluviimiseks kas ELi rahalisel osalusel või ilma selleta;

19. kinnitab, et ETKR võib pakkuda tõhusat platvormi ELi riiklike ja piirkondlike meetmete kooskõlastamiseks ja elluviimiseks paljudes otsustava tähtsusega valdkondades, nagu infrastruktuur, ettevõtete konkurentsivõime, teadus- ja uuendustegevus, haridus, keskkonnakaitse ja riskiennetus, energia- ja transpordivõrgud, tervishoid ja sotsiaalteenused ning säästev ja poliitentsentriline linnaareng;

20. meenutab, et sellised Euroopa programmid nagu INTERREG on aidanud luua arvukalt struktuure ja kokkuleppeid, mille eesmärk on anda kuju kohalike ja piirkondlike omavalit-

suste piiriülesele ja piirkondade vahelisele koostööle ühist huvi pakkuvates valdkondades.

21. on seisukohal, et ETKR võib pakkuda uue võimaluse nn Eurooregioonide õiguslikuks struktureerimiseks ja ühtseks arenguks. Möödunud aastatel on need piirkonnad andnud koostöömeetmete raames arvukate tegevuste puhul otsustava panuse tõelise koostöö tugevdamise naaberriikidega, rahvaste lähendamisse ja heade tavade vahetamisse;

22. rõhutab, et ETKRi määrusega ei soovita piirata olemasolevaid toimivaid Eurooregioone ega luua täiendavat haldusstruktuuri, vaid pakkuda usaldusväärset võimalust üleeuroopaliseks territoriaalseks koostööks;

23. rõhutab, et ETKR pakub tugeva vahendi detsentraliseeritud koostöö edendamiseks kogu Euroopa Liidus arvukates poliitikavaldkondades stabiilsete struktuuride alusel, mis on võimelised mobiliseerima kodanike kaasatust ning võtma ühiseid otsuseid, mis rakendatakse täiel määral ning mis võivad viia isegi pikaajalisele strateegilisele koostööle;

24. märgib, et ETKR võib olla ja peabki olema esmane töövahend, mis hõlbustab juurdepääsu laenuurule, et katta ELi eri piirkondade infrastruktuuride või üldhuviteenuste kulud. Need omakorda loovad tulusid, mis on vajalikud nimetatud meetmete finantssuutlikkuse toetamiseks;

25. rõhutab, et ühe ELi tasandil rakendatava meetmena tuleks soodustada ETKRi kasutamist eelistatud koostöövahendina nii nende märkimisväärsete eeliste saavutamiseks, mis tulenevad koostööpoliitika meetmete, kavade ja projektide haldamise lihtsustamisest, kui ka heade haldustavade levitamiseks kogu ELis;

26. on seisukohal, et ETKRi vahendi vastuvõtmine võib ressurside ratsionaalsema ja sihipärasema kasutamise seisukohalt aidata kaasa mitte ainult juba olemasolevate struktuuride sidusamale ja tõhusamale toimimisele, vaid ka taotletud tulemuste kvaliteedi parandamisele;

27. rõhutab, et tänu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning piirkondlike majandus- ja sotsiaalpartnerite ulatuslikule osalusele võib ETKR anda otsustava panuse vahendite tõhusamasse jaotamisse ja haldamisse;

28. rõhutab, et ETKR võib käivitada horisontaalse integratsiooniprotsessi Euroopa tasandil vastavalt subsidiaarsuse ja kodanikuläheduse põhimõttele, luues kahe või enama liikmesriigi eri tasandite asutuste territoriaalse koostöö vormide jaoks ühenduse õigusraamistiku;

29. nendib, et ETKR võimaldab Euroopa kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel olla oluline liikumapanev jõud Euroopa poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel ning seeläbi saavad nad aidata kaasa avatumale, aktiivsema osalusega, vastutustundlikumale ja läbipaistvamale valitsemisele Euroopas;

30. rõhutab, et erinevate institutsiooniliste tasandite võimalus osaleda samas koostööstruktuuris avab tee mitmetasandilise valitsemise uutele vormidele, kus osalejad annavad vastavalt oma volitustele ja pädevustele panuse ühise projekti õnnestumiseks;

Määruse kohaldamine Euroopa vaimus

31. juhib tähelepanu sellele, et määruse vorm tagab kõigis liikmesriikides ühtsed territoriaalset koostööd käsitlevad eeskirjad ning vähendab suurest hulgast erinevatest sätetest tulevat ebahütlust; esmakordselt on loodud niisuguse geograafilise ulatusega ühine instrument;

32. leiab, et määruse rakendamine peab olema hästi kooskõlastatud, nii et eri õigusakte, mida liikmesriigid koostavad määruse (EÜ) nr 1082/2006 rakendamiseks, saaks ühendada igasuguse kokkusobimatuse ja takistusega;

33. rõhutab, et oluline on määruse kiire ja sidus kohaldamine kogu ELi territooriumil uuele instrumendile omases Euroopa vaimus;

34. rõhutab kooskõlas ETKRi määruse preambulis viidatud menetlusega, kui oluline on uue ühenduse vahendi kasutamisel edaspidi kõige asjakohasemal viisil kaasata kolmandaid riike;

35. võtab teadmiseks asjaolu, et mõned liikmesriigid on juba vastu võtnud määruse rakendussätteid, ent jätab endale siiski õiguse kõnealuseid meetmeid hoolikalt analüüsida, et hinnata nende vastavust ühtsete eeskirjade ja territoriaalse koostöö edendamise eesmärgile;

36. kahetseb, et enamus liikmesriike ei ole hoolitsenud rakendussätete vastuvõtmise eest ja kutsub asjaomaseid ametkondi üles, seda viivitamatult tegema ning vältides seejuures täiendavaid takistusi ja bürokraatiat ETKRi rajamise ja täisväärtusliku tegutsemise teel;

37. rõhutab, et ETKR loodi ka selleks, et lihtsustada territoriaalse koostöö algatuste korraldamise ja elluviimise menetlust, ning palub seetõttu teha kõikides liikmesriikides tihedamat

koostööd riiklike, piirkondlike ja kohalike asutuste vahel vastavalt nende pädevusele;

38. leiab seetõttu, et liikmesriikide vaheline koostöö ja teabevahetus koos kohalike ja piirkondlike omavalitsuste otsese kaasamisega on väga olulised;

39. juhib tähelepanu sellele, et ETKRi määrusega luuakse ELi õiguses uus juriidilise isiku kategooria, mida tuleb vastavalt vahetu kohaldamise ja otsuse jõu põhimõttele käsitleda kõigis liikmesriikides üldjoontes ühtmoodi hoolimata viidetest riiklikele õigusele;

40. viitab sellele, et määruse artiklis 2 on sätestatud täpne hierarhia, mille kohaselt mitte ainult ühenduse eeskirjad, vaid ka lepingute ja uue ETKRi põhikirjade sätteid on ülimuslikud nende liikmesriikide seaduste suhtes, kus ETKR tegutseb, kusjuures viimased leiavad rakendamist üksnes määruses sätestamata või vaid osaliselt sätestatud valdkondade suhtes;

41. rõhutab, et määruse sätteid, milles ei viidata siseriiklikele õigusaktidele, kehtivad otseselt iga ETKRi loomise taotlusele;

42. on arvamusel, et määrusega antakse ETKRi potentsiaalsetele liikmetele, kes asuvad vähemalt kahes liikmesriigis, vahetult kohaldatav õigus luua Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus kooskõlas määruse sätetega;

43. meenutab, et kui liikmesriigid ei täida kohustust võtta vastu asjaomased rakendussätteid, vähendab see ETKRi kontseptsiooni potentsiaali, ning palub seetõttu komisjonil kutsuda liikmesriike üles täitma kõnealuses valdkonnas võetud kohustusi;

44. on arvamusel, et Euroopa Komisjonil on otsustav roll ETKRi täieliku toimimisvõime tagamisel kooskõlas määruse tõelise eesmärgiga;

45. kutsub Euroopa Komisjoni üles julgustama liikmesriike nõutavaid rakendussätteid vastu võtma ja toetama samal ajal pädevaid riiklike asutusi suuniste, tõlgenduskiirteeriumide ja tehniliste juhiste abil. Seejuures võiks komisjonil kasu olla ka Regioonide Komitees loodud ETKRi ekspertiisrühma tööst;

46. loodab, et juhul kui määruse sätteid jätkuvalt ei täideta, kaalub Euroopa Komisjon rikkumismenetluse algatamist nende liikmesriikide suhtes, kes põhjendamatult ei ole täitnud oma kohustust võtta vastu meetmed määruse rakendamiseks;

ETKRi kasutamise edendamine

47. on seisukohal, et Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse kasutamist saab edendada spetsiifiliste ühenduse teabevahetuse- ja haridusmeetmetega ning igasuguste teiste sobivate meetmetega, k.a õiguslike, majanduslike ja rahaliste stiimulitega;

48. leiab, et peamised majanduslikud ja rahalised stiimulid võib jagada kahte suurde rühma. Esimese rühma jaoks soovib komitee eriprogrammi kehtestamist, mida rahastatakse ELi fondidest (enamasti ERFist) ning mis annab panuse uute ETKRide loomisse või selliste koostööprojektide ümberkorraldamisse, mida hallatakse vanade tavapäraste mudelite järgi;

49. märgib, et teine majanduslike ja rahaliste stiimulite rühm eeldaks komisjoni avaldatud pakkumiskutsetesse suurema tõhususe kriteeriumi lisamist nende komisjonile esitatud projektide hindamisel, mis sisaldavad ka ETKRi loomist ning tagavad selle jätkusuutlikkuse ka projekti lõppedes. Seeläbi edendatakse lühikeses ja keskpikas perspektiivis institutsioonilist koostöökultuuri, mille abil otsitaks ELi eelarvehahendite kõrval ka uusi rahastamisvorme;

50. leiab, et õigusmeetmete puhul, mida tuleks võtta, et aidata kaasa kõnealuse organi edusammudele kogu Euroopa Liidus, langeb peamine kohustus komisjonile, kellele pakub tehnilist abi Regioonide Komitee;

51. teeb Euroopa Komisjonile ettepaneku intensiivistada sise- ja peadirektoratidele suunatud teabemeetmeid, et tõsta Euroopa Liidu valdkonnapõhiste poliitikameetmete rakendamisel teadlikkust ETKRi vahendist;

52. on valmis tegema nimetatud edendamismetmete nimel koostööd institutsionaalsete sidusrühmadega;

Regioonide Komitee roll

53. meenutab, et komiteel on piiriülese koostöö valdkonnas EÜ asutamislepingu artikli 265 alusel eriline nõuandev pädevus;

— territoriaalne koostöö ja eelkõige ETKR kuuluvad Regioonide Komitee praeguse poliitilise mandaadi ja komisjoniga sõlmitud uue koostöölepingu tähtsaimate prioriteetide hulka;

— määruse artiklis 5 sätestatakse, et asutatava ETKRi liikmed teevad Regioonide Komiteele teatavaks tulevase kokkuleppe ning teatavad põhikirja registreerimisest ja/või avaldamisest. See avab tee ETKRide Euroopa registri loomiseks Regioonide Komitee juures, mida komitee nõudis juba 2004. aasta arvamuses määruse ettepaneku kohta (CdR 62/2004 fin);

54. kinnitab oma tahet võtta enda ülesandeks ETKRi vahendist teavitamine ja selle propageerimine poliitilise mobiliseerimise, teabevahetusalgatuste, kogemuste ja heade tavade vahetamiseks võrgustike loomise ning uurimuste läbiviimise kaudu;

55. juhib tähelepanu sellele, et on loodud ETKRi territoriaalküsimuste eksperdirühm ülesandega jälgida riiklike rakendussätete vastuvõtmist ning edendada kogemuste vahetamist ETKRide asutamise ja toimimise üle territoriaalsel tasandil;

56. võtab kohustuse tuua esile, milliseid võimalusi pakuvad nii ELi liikmesriikide kui ka naaberriikide õigusaktid ELi ja kõnealuste kolmandate riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koostöövõimaluste optimaalseks kasutamiseks;

57. tihendab koostööd üleeuroopaliste piirkondlike organisatsioonidega, millel on vastav pikaajaline kogemus üleeuroopalise territoriaalse koostöö valdkonnas;

58. rõhutab, et ETKRi ja territoriaalse koostöö edu oluline eeltingimus on tihe institutsioonidevaheline koostöö, milles osalevad Euroopa institutsioonid, liikmesriikide valitsused ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused.

Brüssel, 18. juuni 2008

Regioonide Komitee

president

Luc VAN DEN BRANDE

**Regioonide Komitee Arvamus „Terviklik lähenemine rändele: euroopa poliitika väljatöötamine
tööjõu sisserände valdkonnas ja roll suhetes kolmandate riikidega”**

(2008/C 257/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- leiab, et Euroopa Liit peaks võimalikult kiiresti välja töötama tõelise Euroopa sisserändepoliitika, arvestades seejuures eri valitsemistasandite pädevusi, kuid täites samas enda pädevusvaldkonda kuuluvaid ülesandeid;
- tervitab komisjoni algatusi loomaks mehhanisme, mis hõlbustaksid tööjõu seaduslikku rännet, juhul kui piiravad meetmed ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks ja seaduslikku sisserännet soodustavad meetmed on omavahel tasakaalus ning kutsub komisjoni üles arendama ELi terviklikku rändepoliitikat, tagades, et Euroopa tasandil võetavad meetmed annavad lisaväärtuse, nii nagu see on kõrge kvalifikatsiooniga töötajate puhul;
- nõustub seisukohaga, et ebaseaduslik tööhõive on üks peamisi ebaseaduslikku sisserännet põhjustavaid tegureid ja seetõttu peavad liikmesriigid tugevdama ja parandama oma jõupingutusi, et võtta kasutusse kõik meetmed ebaseadusliku tööturu vastu võitlemiseks;
- väljendab kahetsust, et üheski kõnealuses dokumendis ei ole viidatud Regioonide Komitee rollile, ja väljendab muret selle tõttu, et tähelepanu ei ole pööratud territoriaalsele mõõtmele, kuigi seni on tunnustatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osa rände juhtimisel ning Regioonide Komitee nõuandvat rolli kõnealuses valdkonnas;
- kinnitab, et samaaegselt rändejuhtimise poliitika välismõõtme ja Euroopa vahendite arendamisega tuleb tugevdada ka territoriaalset mõõdet, kaasates kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tervikliku rändestrategia väljatöötamisse. Selleks tuleks tagada, et Euroopa Komisjon edendab Regioonide Komitee proaktiivsemat rolli ELi meetmete algusetapis;
- tervitab algatust edendada korduvrännet ja leiab, et see võib anda positiivse panuse liikmesriikide tööturgudele ja päritoluriikide arengule.

Raportöör: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PES), Kataloonia piirkondliku valitsuse Euroopa asjade sekretär

Viitedokumendid

„Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vaheline korduvränne ja liikuvuspartnerlus”

KOM(2007) 248 lõplik

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele”

KOM(2007) 249 lõplik

„Ettepanek: nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta”

KOM(2007) 637 lõplik

„Ettepanek: nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta”

KOM(2007) 638 lõplik

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE,

Üldised soovitused

1. leiab, et Euroopa Liit peaks võimalikult kiiresti välja töötama tõelise Euroopa sisserändepoliitika, arvestades seejuures eri valitsemistasandite pädevusi, kuid täites samas enda pädevusvaldkonda kuuluvaid ülesandeid;

2. tervitab komisjoni algatusi loomaks mehhanisme, mis hõlbustaksid tööjõu seaduslikku rännet, juhul kui piiravad meetmed ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks ja seaduslikku sisserännet soodustavad meetmed on omavahel tasakaalus ning kutsub komisjoni üles arendama ELi terviklikku rändepoliitikat, tagades, et Euroopa tasandil võetavad meetmed annavad lisaväärtuse, nii nagu see on kõrge kvalifikatsiooniga töötajate puhul;

3. nõustub seisukohaga, et ebaseaduslik tööhõive on üks peamisi ebaseaduslikku sisserännet põhjustavaid tegureid ja seetõttu peavad liikmesriigid tugevdama ja parandama oma jõupingutusi, et võtta kasutusele kõik meetmed ebaseadusliku tööturu vastu võitlemiseks;

4. leiab, et ebaseadusliku tööturu vastu võitlemisel tuleb põhitähelepanu pöörata nende tööandjatele ja üksikisikutele, kes annavad tööd liikmesriigis ebaseaduslikult viibivatele isikutele. Sisserändajad on sageli väga haavatavas olukorras ning neid võidakse ebamoraalsel või ebaseaduslikul viisil ära kasutada;

5. leiab, et ühtne töö- ja elamisluba on hea vahend ebaseadusliku sisserände ärahoidmiseks, ja meenutab, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41 on sätestatud õigus heale haldusele;

6. leiab, et kujundamaks globaalset ja sidusat lähenemisviisi sisserändele, on peatähtis koostöö kolmandate riikidega, nagu tunnistati ka Euroopa Ülemkogu 2005. aasta järeldustes, milles meenutati, et „migratsioon on keskne küsimus ELi suhetes mitmete kolmandate riikidega, sealhulgas eelkõige liidu naabriteks olevate piirkondadega (...)”⁽¹⁾;

7. on seisukohal, et nn liikuvuspartnerluse loomisel tuleb eelistada neid kolmandaid riike, kes on valmis võtma olulisi meetmeid võitluses ebaseadusliku rände ja inimkaubandusega;

8. tervitab ettepanekuid arendada kolmandate riikidega tihedamat koostööd nn liikuvuspartnerluse või tehnilise ja/või rahalise abi kaudu ning kutsub komisjoni üles leidma võrdsuse põhimõttest lähtuvalt uusi vorme koostöö arendamiseks päritolu- ja transiitriikidega, luues vastastikuse usalduse õhkkonna, mis võimaldaks neil riikidel teha koostööd ebaseadusliku sisserändega võitlemisel ja luua mehhanisme seadusliku sisserände juhtimiseks;

9. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täidavad võtmerolli läbirääkimistel ja suhetes päritolu- ja transiitriikidega, eelkõige sellistes valdkondades nagu areng ja koostöö. Komitee meenutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste märkimisväärset rolli muu hulgas programmide Aeneas, Meda ja Tacis asjakohases toimimises ning tõstab esile tänu sisserändajate kogukondadele päritolu- ja transiitriikidega loodud sidemeid ning nende kohta omandatud teadmisi;

⁽¹⁾ Eesistujariigi järeldused, Euroopa Ülemkogu Brüsselis, 15.–16. detsember 2005, IV osa, punkt 8.

10. väljendab kahetsust, et üheski kõnealusel dokumendis ei ole viidatud Regioonide Komitee rollile, ja väljendab muret selle tõttu, et tähelepanu ei ole pööratud territoriaalsele mõõtmele, kuigi seni on tunnustatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osa rände juhtimisel ning Regioonide Komitee nõuandvat rolli kõnealusel valdkonnas;

11. kinnitab, et samaaegselt rändejuhtimise poliitika välismõõde ja Euroopa vahendite arendamisega tuleb tugevdada ka territoriaalset mõõdet, kaasates kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tervikliku rändestrategia väljatöötamisse. Selleks tuleks tagada, et Euroopa Komisjon edendab Regioonide Komitee proaktiivsemat rolli ELi meetmete algusetapis ⁽²⁾;

12. tõstab esile kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tööd sisserändajate integreerimise poliitikas ja nende tähtsust selle tagamisel, et tööturule juurdepääsu mehhanismid toimivad asjakohaselt; samuti märgib komitee, et neil võib olla oluline roll võõrtöötajate koolitamisel nii osalemiseks Euroopa tööturul kui ka integreerumiseks päritoluriigi tööturule, kui sisserändaja tagasi pöördub;

13. meenutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on võtmeroll (nii seaduslikele kui ka ebaseaduslikele) sisserändajatele avalike teenuste pakkujana, seda eelkõige vastuvõtu, tervishoiu, hariduse ja eluaseme valdkonnas. Nagu meenutatakse Euroopa Liidu pealinnapiirkondade parlamentide viiendal konverentsil vastu võetud deklaratsioonis (aprill 2006), on sisseränne põhjustanud ja põhjustab ka praegu mõnedes piirkondades ja kohalikes omavalitsusüksustes avalikele teenustele suuri kulusid ning seepärast tuleks luua uued meetodid, kuidas suurendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli riiklike algatuste ja strateegiade väljatöötamises tööturule juurdepääsu ja tööturul osalemise valdkonnas;

14. märgib, et eelistab terminit „seadustamata sisseränne”, sest paljudes keeltes viitab „ebaseaduslik” selgelt kuritegelikule tegevusele, ning kutsub igal juhul üles mitte kasutama terminit „ebaseaduslik sisserändaja”;

15. võtab teadmiseks, et nimetatakse ka teisi ELi poliitika- valdkondi, mis võivad sisserändajaid puudutada, nagu arengupoliitika, Euroopa tööhõivestrategia ja teised sotsiaal- ja majandus- poliitilised meetmed, ning seetõttu kutsub üles parandama koos- kõlastamist kõigi neid sisserändajaid puudutavate poliitikatega;

16. kutsub komisjoni üles võtma arvesse liikmesriikide hinnanguid tööjõuvajaduse kohta, võttes aluseks liikmesriikide poolt Eurostatile edastatud andmed ja raskesti täidetavate

⁽²⁾ Vastavalt Euroopa Komisjoni ja Regioonide Komitee 2005. aasta novembris sõlmitud koostööprotokollile.

ametikohtade nimestikud, et saada täpsem ülevaade eri liikmesriikide meetmetest ja hinnangutest. Seejuures tuleb aga arvestada riikide pädevusega kolmandate riikide kodanike tööturule lubamisel;

17. juhib tähelepanu usaldusväärse ja ajakohastatud statistika- süsteemi olulisusele, et riigid saaksid tööhõive- ja tööturupoliitika küsimustes vabatahtlikkuse alusel teavet ja kogemusi vahetada, nagu on öeldud määruses (EÜ) nr 862/2007 ühenduse rände ja rahvusvahelise kaitse statistika kohta ⁽³⁾;

18. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad täita olulist rolli teabe ja statistiliste andmete kogumisel ning nad võivad anda suure panuse muu hulgas seoses Euroopa sisserändeportaali ja EURESi võrgu teenuste laiendamisel. Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused haldavad ka ise arvukaid Interneti-portaale, mis võivad neid algatusi täiendada;

19. väljendab muret selle üle, et ei ole selgelt viidatud rahvusvahelistele kokkulepetele, mille liikmesriigid on allkirjastanud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni raames, ning meenutab, et liikmesriigid peavad järgima deklaratsiooni aluspõhimõtete ja põhiõiguste kohta töö (ILO, 1998), võõrtöötajate tegevuskava (ILO, 2004) ja üldiselt austama inimeste põhiõigusi, mis on sätestatud kehtivates rahvusvahelistes konventsioonides;

20. peab väga oluliseks kohalike ja piirkondlike omavalitsusüksuste võrgustiku loomist, et töötada välja statistilisi vahendeid ja ühiseid näitajaid, mille abil saaks senisest rohkem teavet sisserände olukorra kohta;

21. viitab sellele, et tuleb edendada alaliste töörühmade ja foorumite (konverentsid, seminarid jne) loomist vahetamiseks kogemusi ja häid tavasid sisserändajate vastuvõtmise ning ühiskonda ja tööturule integreerumise teemadel;

22. toetab võõrtöötajate ja nende perekonnaliikmete õiguste kaitse rahvusvahelise konventsiooni ratifitseerimist liikmesriikide poolt;

Korduvränne ja suhted kolmandate riikidega

23. tervitab algatust edendada korduvrännet ja leiab, et see võib anda positiivse panuse liikmesriikide tööturgudele ja päritoluriikide arengule;

24. tunnustab, et korduvränne võib luua positiivse sideme päritolu- ja sihtriikide vahel ning aidata edendada dialoogi, koostööd ja vastastikust mõistmist;

⁽³⁾ Määruse (EÜ) nr 862/2007 5. põhjenduses tunnustatakse, et „on olemas kasvav vajadus statistilise teabe järele, mis hõlmaks migrantide kutseala, haridust, oskusi ja tegevusvaldkonda”. Samuti kinnitatakse määruse 6. põhjenduses, et „ühtlustatud ja võrreldav ühenduse rände- ja varjupaigastatistika on ülimalt oluline ühenduse rännet ja varjupaika ning isikute vaba liikumist käsitleva õiguskorra ja poliitika arendamiseks ja järelevalveks”.

25. juhib tähelepanu sellele, et korduvrände peab toimuma nõuetekohaselt, et hoida ära selle muutumine ebaseadusliku sisse- ja väljarände kanaliks. Selleks tuleb luua tõhusad kanalid sisse- ja väljarände tagasipöördumise tagamiseks ja korduvuse soodustamiseks. Samas leiab komitee, et korduvrände ei saa pidada alalise rände aseaineks ja see ei tohi kahandada liikmesriikide algatusi sisse- ja väljarände integreerimise poliitikas;

26. toetab sisse- ja väljarändepoliitika tihedamat sidumist ELi teiste poliitikavaldkondadega, et parandada päritoluriikide majanduslikke ja sotsiaalseid tingimusi ning „aidata kaasa ebaseadusliku rände põhjuste vähendamisele” (*);

27. tervitab liikuvuspartnerlust kolmandate riikidega ja tunnustab, et oluline on edendada assotsiatsioonilepingute sõlmimist päritoluriikidega. Komitee rõhutab teatistes, et pädevuste jagunemist ELi ja liikmesriikide vahel tuleb liikuvuspartnerluse sõlmimisel arvesse võtta. Kõnealused lepingud peavad sisaldama vahendeid rändevoogude ühiseks juhtimiseks, meetmeid ebaseadusliku sisse- ja väljarände võitlemiseks ja ebaseaduslike sisse- ja väljarändajate tagasivõtu ja tagasipöördumise hõlbustamiseks ning samuti mehhanisme kõnealuste riikide majandusarengu soodustamiseks;

28. rõhutab, et on oluline sõlmida kolmandate riikidega osana nende kohustustest tagasivõtulolepingud, ja juhib tähelepanu vajadusele muuta tagasipöördumine lihtsamaks, austades sisse- ja väljarändajate õigusi ja rahvusvaheliselt tunnustatud õigusi;

29. palub tunnustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli piiriüleises rahvusvahelises koostöös ning kutsub üles soodustama nende osalemist Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi raames. Komitee julgustab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tegema koostööd päritolumaade kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning kasutama seejuures Euroopa Komisjoni programmide abi. Komitee tervitab eriti katseprojekti äärepoolseimate alade ja piirnevate kolmandate riikidega tehtava territoriaalse koostöö kooskõlastatud kavandamiseks, sest komitee meenutab, et just need asutused teavad kõige paremini, millised on sisse- ja väljarände majanduslikud ja sotsiaalsed mõjud ning millised tagajärjed kaasnevad sellega päritolupiirkonnas;

30. meenutab, et tuleb analüüsida korduvrände tagajärgi päritoluriigis ning uurida rändajate rahaülekannete mõju nende riikidele. Komitee kutsub üles uurimuse tulemuste põhjal rakedama vajalikke meetmeid rahaülekannete lihtsustamiseks;

31. kutsub üles uurima võimalusi kaasata liikuvuspartnerlusesse nii rändevoogude lähte- kui ka sihtpunktiks olevad linnad ja piirkonnad, sest need võivad kaasa aidata sisse- ja väljarändajate liikuvusele ja soodustada sisse- ja väljarändajate sotsiaalset integreerimist;

(*) KOM(2007) 248 lõplik.

32. rõhutab vajadust arendada mehhanisme, mis soodustavad seaduslikult liikmesriigis viibivate ja töötavate võõrtöötajate liikuvust ELis;

33. rõhutab, et liikuvuspartnerlusega liitunud kolmandad riigid peavad aktiivse tegevuse kaudu püüdma tõhusalt toetada sisse- ja väljarändajate tagasipöördumist ja taaskohanemist, soodustades produktiivseid töökohti ja korralikke töötingimusi. Vastuvõtjariigi ametiasutused peavad päritoluriike, kellega on sõlmitud liikuvuspartnerluslepingud, sellest teavitama ning neid nõustama ja muul viisil toetama, ilma et see oleks seotud rahaliste kulutustega;

34. hindab positiivselt pikaajalise mitmekordse viisa ideed, mis soodustab korduvrände, ning toetab algatusi, millega soovitakse edendada kolmandate riikide nende kodanike osalemist liikmesriikide tööturgudel, kes on varem ELi lubatud õpingute eesmärgil ja kes on korduvrände mehhanismi raames täitnud tagasipöördumise kohustust;

35. palub komisjonil teha kõik võimaliku tagamaks, et pärast tagasipöördumist päritoluriiki saaks korduvrändaja üle kanda omandatud pensioniõigused;

36. peab positiivseks teisi meetmeid täiendavate stiimulite tugevdamist koostööks kolmandate riikidega, edendades kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist arenguprojektides;

37. toetab ettepanekut avada kolmandates riikides ühised viisataotluskeskused ning kutsub üles jälgima, et nimetatud algatus ei tooks kaasa bürokraatia suurenemist, vaid lihtsustaks ja kiirendaks menetlusi;

Võitlus ebaseadusliku tööga

38. toetab komisjoni kavatsust võidelda kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku töötamisega. Majanduslike, haldus- või piisavalt tõsistel juhtudel kriminaalkaristuste kohaldamine ELi õigusaktide järgimise tagamiseks on riikliku tasandi küsimus, välja arvatud ELi õigusaktide tõhusust tagavate karistuste puhul;

39. tõdeb, et direktiivi kõigis keeleversioonides tuleks kaaluda, kas sobiv termin on „tööandja” või „ettevõtja”, ning leiab, et juhul kui mõne liikmesriigi õigussüsteemis eristatakse nimetatud kaht terminit, on soovitatav „ettevõtja” asemel kasutada terminit „tööandja”, et eristada ettevõtlust korruptiivsest tegevusest ning hõlmata ka need juhud, kus töötajaid võetakse seaduslikult tööle, omamata ettevõtja õiguslikku staatust;

40. kinnitab, et võitluses ebaseadusliku tööga tuleb küll rakendada karistusi isikutele, kes värbavad tööjõudu ebaseaduslikult, kuid samuti tuleb suurendada tööjärelevalvet ja parandada seadusliku värbamise võimalusi ning uurida alternatiivseid süsteeme, mis võimaldavad levitada häid tavasid. Tööjärelevalve tulemused tuleb teha avalikuks, et tarbijad ja potentsiaalsed töötajad saaksid teha teadlikke valikuid;

41. kinnitab, et võitlus ebaseadusliku tööga, mis on üks peamisi tegureid, mis põhjustab ja kinnistab ebaseaduslikke rändevooge, peab olema ELi sisserändepoliitika meetmete hulgas prioriteetsel kohal, ning leiab, et direktiivi õigusliku aluse keskmes peaks olema võitlus ebaseadusliku tööga ja sellest tulevalt ebaseadusliku sisserände vähendamine, mitte vastupidi;

42. meenutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad kooskõlas riiklike õigusaktidega täita olulist rolli tööturu kontrolli- ja järelevalvemeetmete rakendamisel, ning et vajadusel tuleb suurendada inim- ja materiaalseid ressursse, et tihedam kontroll oleks võimalik;

43. leiab, et võitluses ebaseadusliku tööga tuleb eritähelpanu pöörata võitlusele ebaseadusliku äri sisserändajatega ja inimkaubandusega, ning juhib tähelepanu sellele, et maffial ja organiseeritud kuritegevuse võrgustikel on oluline osa ebaseadusliku sisserände ja konkreetsemalt tööalase ekspuaterimise püsimisel. Nendest nähtustest on saanud tulutoov kuritegevuse liik;

44. toetab algatusi, mille eesmärk on võitlus ebaseadusliku tööga, ja kutsub üles edendama kõnealusel valdkonnas eri haldustasandite (riiklik, piirkondlik ja kohalik tasand) ja ühiskondlike osalejate (eelkõige ettevõtjad ja ametiühingud, kuid ka valitsusvälised organisatsioonid ja inimõiguste organisatsioonid) ühisalgatusi. Komitee kutsub üles käivitama teatud tööaladel teadlikkust tõstvaid algatusi ja teabemeetmeid, mille eesmärk on muuta nende isikute meelt, kes värbavad tööjõudu ebaseaduslikult, ja teavitada neid seadusliku värbamise eelistest;

45. nõustub, et ei ole otstarbekas jätta direktiivi kohaldamisalast välja üksikisikud, kes värbavad ebaseaduslikult riigis viibivaid töötajaid, kuid juhib tähelepanu sellele, et neid juhtumeid ei ole võimalik vältida, kui ei looda mugavaid täiendavaid võimalusi tööjõupuuduse leevendamiseks tööturul;

46. rõhutab, et on oluline muuta ajutise tööjõu värbamine paindlikumaks ja kiiremaks ning määrata kindlaks hooajalise sisserände võimalused, nagu nähakse ette 2005. aasta seadusliku rände poliitikakavas, sest need tegurid võivad aidata ära hoida ebaseadusliku värbamise jätkumist;

47. juhib tähelepanu sellele, et ELis on paljud naissoost sisserändajad tööalaselt ja isiklikus elus äärmiselt kaitsetus olukorras, ja kutsub üles nimetatud probleemile enam tähelepanu pöörama;

48. toetab otsust mitte karistada ettepanekuga hõlmatud kolmandate riikide kodanikke, kuigi tagasisaatmis- või väljasaatmisotsuse nõuet^(?) võib mõista karistusena, ning tervitab majanduslike karistuste kohaldamist rikkumiste korral, eriti mis puudutab tagasisaatmiskulude katmist, millele võiks lisada ka sisserändaja majutus- ja ülalpidamiskulud kuni tagasisaatmismenetluse lõpuleviimiseni, ning rõhutab, et Euroopa Liit peab tagama tagasisaatmise sätteid sisaldavate õigusvahendite sidu- suse, samuti nende sobivuse põhiõiguste järgimise seisukohast;

49. kutsub üles võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et tagasi- pöördunud töötajad saavad kätte saamata jäänud töötasu;

50. nõuab, et liikmesriikide pädevad asutused pakuksid väärkoheldud töötajatele paremat kaitset, ja palub kaaluda võimalust anda neile pikaajaline elamisloa, seda eelkõige eriti raskete juhtumite puhul, vastavalt direktiivile 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kes on olnud seotud ebaseaduslikule sisserändele kaasaaitamisega, kuid teevad pädevate asutustega koostööd;

Kõrge kvalifikatsiooniga töötajad

51. tervitab algatusi, millega toetatakse seaduslikke kanaleid ELi sisserändeks, ja püüdlusi, millega tahetakse ühtlustada erinevaid ja keerulisi menetlusi juurdepääsul liikmesriikide tööturgudele;

52. on arvamusel, et sellised meetmed nagu nn *Blue Card* on vajalikud, et muuta Euroopa Liit (kõrgelt) kvalifitseeritud võõrtöötajate sisserände jaoks atraktiivsemaks, tulla toime Euroopa tööturgude nõudmistega ning tagada Lissaboni strateegia rakendamine. Komitee kutsub komisjoni siiski üles selgemalt määratlema väljendeid „kvalifitseeritud“ ja „kõrgelt kvalifitseeritud“ võõrtöötajad ning teeb lisaks ettepaneku, et nimetatud määratluses võetaks arvesse võõrtöötajate haridustaset, nende töökogemust, keelteoskust ja täiendavaid asjaomaseid tegureid;

53. rõhutab, et ilma kvalifikatsioonita või madala kvalifikatsiooniga töötajate panust teatud Euroopa tööturgude jaoks ei tohi alahinnata, ning juhib komisjoni tähelepanu — eelnevalt uurinud ja hinnanud ilma kvalifikatsioonita ja madala kvalifikatsiooniga töötajate tööhõivevõimalusi — nõukogu kompromissidele seoses teiste vastuvõtumenetluste ühtlustamisega tööhõive põhjustest lähtuvalt, nagu sätestatud poliitikakavas seadusliku rände kohta;

54. on arvamusel, et nn *Blue Card* ei tohiks anda mitte ainult nendele kvalifitseeritud töötajatele, kes taotleavad luba ELi siseneamiseks, vaid ka neile, kes juba viibivad mõne liikmesriigi territooriumil;

^(?) KOM(2005) 391 lõplik ja KOM(2007) 248 lõplik.

55. leiab, et usaldusväärse põhiteabe hankimine liikmesriikide tööturgudel valitseva kvalifitseeritud tööjõu nõudluse kohta on hädavajalik, ning kutsub komisjoni üles töötama välja tõhusat ühtset meetodit kõnealuse valdkonna statistiliste andmete kogumiseks ja edastamiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 862/2007;

56. kutsub liikmesriike üles toetama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist selle otsustamisel, kui palju kolmandate riikide kodanikke kõrget kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade täitmiseks vastu võetakse, ning väljendab kahetsust, et sellist kaasamist ei ole direktiivi ettepanekus selgelt ette nähtud;

57. kahtleb, kas kõrge kvalifikatsiooniga töötajate liikuvust ei takista kohustus jääda esimesse liikmesriiki vähemalt kaheks aastaks, ning kutsub komisjoni üles otsima alternatiivseid lahendusi, et tagada tööalane liikuvus ja vastata riiklike tööturgude nõudmistele;

58. tervitab kõrge kvalifikatsiooniga töötajate perekonnaliikmetele kehtivaid ELi sisenemise tingimusi, sest leiab, et need võivad olla otsustavaks teguriks kõrge kvalifikatsiooniga tööjõu värbamisel, nagu on näidanud Austraalia, Kanada ja USA kogemused;

59. rõhutab, et tuleb vältida ajude äravoolu arengumaadest, ning väljendab muret selle üle, et vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) andmetele suurendavad programmid kõrge kvalifikatsiooniga töötajate vastuvõtuks (sh komisjoni hiljuti käivitatud algatused korduvrände valdkonnas) üldiselt ajude äravooluga seonduvaid probleeme ⁽⁶⁾;

60. kutsub üles usaldusväärsete andmete ja statistika abil uurima ajude äravoolu ja selle mõjusid päritoluriikides, et määratleda koos päritoluriikidega ühised meetmed kõnealuse nähtusega seonduvate riskide ja negatiivsete tagajärgede vältimiseks nii palju kui võimalik;

61. soovib, et komisjon võtaks kõik sobivad meetmed, et toetada ajude äravoolu asemel spetsialistide korduvrännet, st kontseptsiooni, vastavalt

millele pöörduvad sisserändajad oma kodumaale tagasi ning võimaldavad oma sihtriigis omandatud oskustest kasu saada ka teistel ⁽⁷⁾, sest seeläbi hoogustatakse ja süvendatakse sidemeid päritolu- ja sihtriigi kogukondade vahel;

Ühtne elamis- ja tööloa

62. tervitab ettepanekut ühtse elamis- ja tööloa ühtse taotluse kohta ning kutsub üles parandama haldusmenetlusi sellise loa väljastamiseks;

63. tervitab iga ettepanekut, millega soovitakse lihtsustada menetlusi töötamise eesmärgil ELi sisenemiseks, ning kutsub üles lihtsustama vastava loa taotlemist ja väljastamist, et tagada süsteemi tõhus toimimine;

64. leiab, et ühtne loa on sobiv vahend, võitlemaks ebaseadusliku rändega, mis on ELi liikmesriikides saavutanud märkimisväärse ulatuse ning mis kahjustab ELi põhiseaduste hartas ettenähtud õigust heale haldusele;

65. tervitab kõigile ühtse loa omanikele ühtsete õiguste kehtestamist ning kutsub üles siduma kõnealuseid õiguseid ILO pakutava töökaitse rahvusvahelise raamistikuga;

66. rõhutab, et nagu juba kinnitati arvamuses CdR 233/2006 ⁽⁸⁾, tuleb parandada sisserändajate kutsekvalifikatsioonide ja diplomite ning üldiselt nende kutseoskuste tunnustamise mehhanisme, et lihtsustada nende sisenemist tööturule sellisel viisil, mis vastaks paremini nende oskustele;

67. tervitab teatud garantiide määratlemist ühtse loa taotlemisel, eriti vajadust põhjendada taotluse tagasilükkamist ning edasikaebamise võimalust loa väljastamisest keeldumise korral;

68. rõhutab, et liikmesriigid peavad vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele kaasama kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused sisserändepoliitika kujundamisse, eriti integratsiooni ja tööturu valdkonnas, et ka nemad saaksid osaleda selle otsustamisel, kui palju sisserändajaid nende territooriumile lubatakse ning milliseid kvalifikatsioone peaksid nad omama.

Brüssel, 18. juuni 2008

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁶⁾ „Töötajate liikuvuse eeliste kindlustamine ja riskide vähendamine”, teemadokument kolmandaks istungivooruks tööjõu sisemaise ja rahvusvahelise rände teemal, ILO foorum, 2007.

⁽⁷⁾ AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee istung, aruanne kõrge kvalifikatsiooniga töötajate rände ja selle tagajärgede kohta riigi arengule, AKV-EL/100.012/B/2007/lõplik.

⁽⁸⁾ Regioonide Komitee arvamus „Poliitikakava seadusliku rände kohta, ebaseadusliku sisserände vastane võitlus, Euroopa rändevõrgustiku tulevik” (CdR 233/2006, 13.2.2007).

Regioonide Komitee Arvamus „Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend (EIDHR) 2007.–2010. Aasta strateegiadokument”

(2008/C 257/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- väljendab veendumust, et sellised Lissaboni lepingule lisatud põhiõiguste hartas nimetatud väärtused nagu demokraatia ja inimõigused on olnud Euroopa integratsiooni nurgakiviks ning et inimõiguste kaitse tõhustamine Euroopa Liidus suurendab demokraatia ja inimõiguste edendamise usaldusväärsust ELi välissuhetes;
- märgib, et demokraatia ja inimõigused on eelkõige üleüldist muret valmistavad teemad, mis kuuluvad n-õ avalike hüvede hulka, ning et paljudes ühiskondades on just kohalikud omavalitsused üksikisikutele kõige lähemal asuvad kirjeldatud õiguste kohaldajad. Kuna kõnealune vahend on suunatud eelkõige avalik-õiguslike institutsioonide väljaarendamisele, võiks see asetada suuremat rõhku kohalikele ja piirkondlikele institutsioonidele;
- juhib samuti tähelepanu võimalusele lisada 5. eesmärgi alla Regioonide Komitee valimisvaatluste strateegia, et toetada demokraatia ülesehitamist rohujuure tasandil ja et inimesed tunneksid, et nad saavad demokraatlikes protsessides osaleda;
- peab valimiste vaatlemise toetamist oluliseks osaks demokraatia arengus ning on seisukohal, et järgmistes ELi valimisvaatluste strateegiates tuleks erilist rõhku panna ka kohalike ja piirkondlike valimiste vaatlemisele kolmandates riikides;
- on seisukohal, et riiklike valimiste vaatlemisel peaks Euroopa Liit rohkem tähelepanu pöörama demokraatia edendamise mõju hindamisele kohalikul ja piirkondlikul tasandil.

Raportöör: Heini UTUNEN (FI/ALDE)

Jyväskylä linnavolikogu liige

Euroopa Komisjoni 2007.–2010. aasta strateegiadokument programmide kohta, mida rahastatakse Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi (EIDHRi) kaudu, ning selle lisad (EIDHRi rahaeraldised aastatel 2007–2010)

C(2007)3765

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

A Üldised soovitused

1. väljendab veendumust, et sellised Lissaboni lepingule lisatud põhiõiguste hartas nimetatud väärtused nagu demokraatia ja inimõigused on olnud Euroopa integratsiooni nurgakiviks ning et inimõiguste kaitse tõhustamine Euroopa Liidus suurendab demokraatia ja inimõiguste edendamise usaldusväärsust ELi välissuhetes;

2. peab eriti oluliseks Euroopa Liidu seisukohta, et demokraatia ja inimõigused on universaalsed väärtused, mida tuleb jõuliselt edendada kogu maailmas, ning toetab nende tagamiseks tehtavat tööd kolmandates riikides;

3. kordab, et Regioonide Komitee järjekindel seisukoht on see, et tõeline demokraatlik valitsemine on võimalik üksnes siis, kui märkimisväärne osa volitustest ja pädevustest antakse üle kohalikule ja piirkondlikule tasandile; tehes koostööd reaalsete lahenduste leidmiseks konkreetsetele igapäevaprobleemidele, loovad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused rahvastevahelist usaldust ning usku kohaliku demokraatiasse ja kultuuridevahelisse dialoogi. Nad saavad võimaldada suuremat vastutuse võtmist kohalikul tasandil ning pakkuda stabiilset suutlikkust demokraatia ja inimõiguste edendamiseks;

4. märgib, et demokraatia ja inimõigused on eelkõige üleüldist muret valmistavad teemad, mis kuuluvad n-ö avalike hüvede hulka, ning et paljudes ühiskondades on just kohalikud omavalitsused üksikisikutele kõige lähemal asuvad kirjeldatud õiguste kohaldajad. Kuna kõnealune vahend on suunatud eelkõige avalik-õiguslike institutsioonide väljaarendamisele, võiks see asetada suuremat rõhku kohalikele ja piirkondlikele institutsioonidele;

5. tunnustab EIDHRi erilist rolli demokraatia ja õigusriigi arendamisel ja tugevdamisel kolmandates riikides kogu maailmas ning selle tähtsust järjepidevas ja sidusas ELi tegevuses kõnealuses valdkonnas;

6. peab EIDHRi Euroopa selgeks eeliseks, mis kindlustab Euroopa positsiooni demokraatia ja inimõiguste edendamisel

kolmandates riikides; rõhutab, et Euroopa Liidu soov demokraatiat edendada ei tähenda, et ELi peaks kandma või saaks kanda teatud mudeli üle kolmandatesse riikidesse või teha selle seal kohustuslikuks. EIDHR on võimeline levitada isikuvabaduste ühiseid põhimõtteid; viitab asjaolule, et Euroopa Nõukogu vastu võetud Euroopa kohaliku omavalitsuse harta on olnud paljude Euroopa uute demokraatiate jaoks toimivate kohalike omavalitsuste ülesehitamisel oluline inspiratsiooniallikas ja teenäitaja. Ka Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi Euroopa piirkondliku demokraatia harta uus kavand peaks seda eesmärki täitma;

7. rõhutab, et arvestades strateegia eesmärki pakkuda abi kolmandate riikide valitsuste nõusolekust sõltumata, peaks asjaomaste riikide kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi määratlema EIDHRi eesmärkide saavutamise püüdlustes partneritena, kaasates nad sõnaselgelt sidusrühmade hulka samal tasandil kodanikuühiskonna organisatsioonidega;

8. tuletab meelde, et komitee on juba loonud mitmed vahendid oma poliitika elluviimiseks riikides, millega ta on loonud kontaktid; eriti just Lääne-Balkanit, Türgit ja Horvaatit käsitleva kolme töörihma asutamine ning Euroopa naabruss poliitika teemaliste konverentside sarja korraldamine on andnud võimaluse poliitilise dialoogi pidamiseks ning parimate tavade vastastikuseks tutvustamiseks kolmandate riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

9. eelistab rahastamisvahendi ja selle eesmärkide käsitlemisel pikaajalisemaid strateegilisi lähenemisviise. Prioriteetsed valdkonnad muutuvad iga programmiperioodi jooksul, mistõttu on programmi ja selle algatuste pikaajaline arendamine ja hindamine keeruline. Lõplike programmide üksikasjalik hindamine ja täpne aruandlus aitab omakorda tulevasi programme arendada;

10. juhib tähelepanu vajadusele muuta EIDHRi kaudu rahastamise taotlemise menetlus sujuvamaks ja kutsub üles lihtsustama programmi läbiviimist, et ka vähemal määral organiseerunud struktuuridel oleks võimalik sellest kasu saada ning et nad saaksid seda täiel määral ja paindlikult oma töös kasutada. Kuna EIDHR on siiski suhteliselt tagasihoidliku ulatusega vahend, on selle valikuline ja strateegiline kasutamine edu saavutamiseks otsustava tähtsusega;

11. soovib strateegia hindamisel ja läbivaatamisel lähtuda kohalike ja piirkondlike omavalitsuste perspektiivist ning subsidiaarsusest kolmandates riikides. EIDHRI haldajad ei tohi suurendada bürokraatiat, nii et sellest saaks takistus, eriti kohaliku tasandi sidusrühmadele omaste projektide puhul. Tuleks võimaldada maksimaalselt paindlikkust, vältimaks keerukatest struktuuridest tulenevat diskrimineerimist;

B Soovitused teemade kaupa

12. Regioonide Komitee võetud kohustused seoses demokraatia, hea valitsemistava, Euroopa väärtuste ja inimõigustega õigustavad komitee kaasamist strateegiasse tervikuna. Soovitatud viie eesmärgi hulgas tuleks siiski erilist rõhku panna ajavahe- miku 2010–2013 mitmeaastasele kavandamisele kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamiseks seoses 2. eesmärgiga. Samuti juhib Regioonide Komitee tähelepanu võimalusele lisada 5. eesmärgi alla Regioonide Komitee valimisvaatluste strateegia, et toetada demokraatia ülesehitamist rohujuure tasandil ja et inimesed tunneksid, et nad saavad demokraatlikes protsessides osaleda;

1. eesmärk

Edendada inimõiguste austamist riikides ja piirkon- dades, kus need on kõige enam ohustatud

13. märgib, et kõnealuse eesmärgi toetamisel on sihiks võetud peamiselt valitsusvälised organisatsioonid, kuid samal ajal tuleks arvestada, et mõnes riigis ja piirkonnas võivad inimõiguste kaitsjad ja isegi omavalitsuste riigiteenistujad olla oma ametikoha ja igapäevase töö tõttu teatud ohus. Nende toetami- seks tuleks astuda vajalikke samme;

2. eesmärk

Tugevdada kodanikuühiskonna rolli inimõiguste edendamisel ja demokraatlike reformide teostamisel, eri rühmade huvide rahumeelsel ühitamisel, poliiti- lise osaluse ja esindatuse kindlustamisel

14. peab kõiki kaasavat kohaliku ja piirkondliku tasandi osalusdemokraatiat pikaajalises perspektiivis parimaks viisiks kujundada vajadustele suunatud ja hästitoimivat demokraatiat, mis põhineb heal valitsemistaval ning saab tuge kodanike usal- dustest ja abist;

15. kutsub üles looma kaasavaid demokraatiamudeleid, tagades näiteks nii meeste kui ka naiste, samuti põliselanike (kui neid leidub) ja kohalike vähemuste poliitilise esindatuse; lisaks on kohalike vähemusrühmade ja puuetega inimeste ning laste ja noorte osalemine küsimused, milles parimate tavade vastasti-

kune tutvustamine ja kohalike omavalitsuste toetamine tundub olevat otsustava tähtsusega kodanike kaasatuse suurendamisel;

16. märgib, et ulatuslikul poliitilisel esindatusel ja osalusel põhineva hea valitsemise keskseks tunnuseks on arusaam, et kõige parem on teha otsuseid kodanikele lähimal tasandil;

17. toob välja selle, et demokraatlikud vastutuse kandmise protsessid — alates kohalikust ja piirkondlikust tasandist — on hädavajalikud valitsemise läbipaistvuse tagamiseks ning on olulisel kohal korruptsiooni vastu võitlemisel ja vaesuse leeven- damisel;

18. usub, et luues vahetuid inimestevahelisi kontakte vähem „politiseeritud” tasandil ja seades seejuures esiplaanile kodanike igapäevaprobleemide konkreetse lahendamise, etendavad koha- likud ja piirkondlikud omavalitsused märkimisväärset rolli koha- liku koostöö tihendamisel konfliktsete huvirühmade vahel;

19. on seisukohal, et põhivabaduste ja inimõiguste eest seisvad kodanikuühiskonna organisatsioonid, valitsusvälised ja kogukonna organisatsioonid ning kohalikud inimõiguste kaitsjad saavutavad kohalikul tasandil poliitiliste, majanduslike ja sotsiaal- sete õiguste kohaldamisel parimaid tulemusi siis, kui nende tööd tunnustatakse ning selles ei ole ähvardusi, ahistamist ja ebakind- lust; peab kohalikku tasandit eriti sobivaks demokraatlike vää- rtuste tutvustamisel kodanikele ja nende poliitilise teadlikkuse tõstmisel, kui kodanikud saavad töötada koos asjaomased voli- tused saanud kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

20. rõhutab kohaliku tasandi lähenemisviisi lisaväärtust piiriüleses koostöös eri valdkondade, sealhulgas konfliktide lahendamise puhul. Eriti tuleks esile tõsta positiivset rolli, mida kohalikud algatused — näiteks linnade diplomaatia — võivad etendada konfliktide lahendamisel. Seepärast tuleks veelgi tõsisemalt kaaluda ülemaailmsete demokraatia ja inimõiguste kampaa- niate korraldamist, kasutades näiteks selget kohalikku ja piir- kondlikku perspektiivi sisaldavat riikidevahelist lähenemisviisi;

3. eesmärk

Toetada ELi suunistega hõlmatud inimõiguste- ja demokraatiaalaseid tegevusi, sealhulgas inimõigus- tealaste dialoogide, inimõiguste kaitsjate, surma- nuhtluse, piinamise ning laste ja relvakonfliktidega seotud meetmeid

21. kordab, et kuigi inimõigustealaseid dialooge korraldavad enamasti riiklikud ametivõimud, tuleb demokraatiaküsimustega kindlasti tegeleda ka kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Toimivat demokraatlikku süsteemi on võimalik luua ja säilitada ainult siis, kui sellesse on kaasatud kohalik ja piirkondlik tasand, kes võtavad süsteemi omaks ja aitavad igati kaasa selle arengule;

22. kuna ÜRO määratluse kohaselt on inimõiguste kaitsjad „isikud ja organisatsioonid, kes tegelevad inimõiguste ja põhivabaduste edendamise ja kaitsmisega”, siis on kohaliku tasandi otsuselangetajate ja aktivistide roll ilmne;

23. juhib erilist tähelepanu asjaolule, et märkimisväärne arv piinamisjuhtumeid leiab aset kohalikes vanglates ja politseijaoskondades; Seetõttu tuleb teha erilisi jõupingutusi riikliku õiguse kohaldamiseks ja rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks kohalikul tasandil. Samuti tuleks toetada ametivõimude tegevust jälgivaid kohalikke valitsusväliseid organisatsioone ja ametivõimude koolitamist;

24. toetab suunist laste õiguste kohta ja tunnustab kohalike omavalitsuste rolli hariduse ja vastuvõetavate tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamises, sh töös eelkõige neidude reproduktiivtervisega seotud õigustega;

25. avaldab toetust komisjoni teatisele KOM(2008) 55 lõplik, milles lapsed on ELi välistegevuses erilise tähelepanu all, ning viitab vajadusele integreerida laste huvid ja laste õigused kõigisse ELi välistegevustesse;

4. eesmärk

Toetada ja tugevdada inimõiguste, õigluse ja õigusriigi kaitset ning demokraatia edendamise rahvusvahelist ja piirkondlikku raamistikku

26. tervitab juba sõlmitud koostöölepinguid Euroopa Nõukogu, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni ning Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ning sooviks väga, et olulisele kohale seataks kohaliku demokraatia edendamine, samuti kohalike ja piirkondlike omavalitsuste parem suutlikkus kohaldada kodanikuõigusi ning poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid õigusi;

27. rõhutab laste õigust osaleda, protsessi mõjutada ja teha oma hääl kuuldavaks neid puudutavates küsimustes vastavalt

nende vanusele ja küpsusele (nagu on sätestatud ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklis 12), eriti kohalikku tasandit mõjutavates küsimustes;

5. eesmärk

Suurendada usaldust demokraatlike valimisprotsesside vastu, eelkõige valimiste vaatlemise kaudu

28. on tänu oma kogemustele ning kohaliku ja piirkondliku demokraatia, detsentraliseerimise ja isevalitsemise aktiivsele edendamisele Euroopas veendunud, et riiklike ametivõimude ja Euroopa institutsioonide tunnustuse tagamine kohalikele ja piirkondlikele pädevustele on otsustava tähtsusega tõelise demokraatia ja inimõiguste edendamisel kogu maailmas;

29. rõhutab, et valimiste vaatlemisest on viimase kahe aasta jooksul saanud Regioonide Komitee välispoliitika tõhus vahend, ning tunnustab Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi kogemusi ja pikaajalist pühendumust selles valdkonnas; tervitab komiteele antud võimalust toetada ka omalt poolt kõnealuse kongressi jõupingutusi kohaliku ja piirkondliku demokraatia soosimiseks ja edendamiseks;

30. peab valimiste vaatlemise toetamist oluliseks osaks demokraatia arengus ning on seisukohal, et järgmistes ELi valimisvaatluste strateegiates tuleks erilist rõhku panna ka kohalike ja piirkondlike valimiste vaatlemisele kolmandates riikides;

31. on seisukohal, et riiklike valimiste vaatlemisel peaks Euroopa Liit rohkem tähelepanu pöörama demokraatia edendamise mõju hindamisele kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

32. rõhutab, et tulevases, 2010.–2013. aasta strateegias tuleks arvesse võtta kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võimalikku rolli kõnealuses algatuses (eelkõige kohalike valimiste seisukohast) ja Euroopa oskusteavet nende valimiste jälgimisel kolmandates riikides.

Brüssel, 18. juuni 2008

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus „Mitmekeelsus”

(2008/C 257/06)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et kogu Euroopa Liidus on keelise mitmekesisuse kaitsel ja edendamisel oluline vastutus kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, kellel on ideaalne positsioon, et luua konstruktiivseid partnerlusi keeleõppeasutustega ning töötada kohapealsete konkreetsete nõudmistest ja vajadustest põhjal välja üld- ja kutsehariduse kursusi;
- leiab, et arvestades keelise mitmekesisuse olulisust Euroopa Liidus, tuleb mitmekeelse ühiskonna kujundamisel võimalikult suurendada mitmekesisuse positiivseid ja võimalikult vähendada negatiivseid mõjusid;
- leiab, et iga Euroopa Liidu kodanik peab saama hoida oma emakeelt oma kultuurilise tausta märgina, kuid elukestva õppe raames peaks ta omandama passiivsed ja aktiivsed teadmised teisest keelest ning kolmanda keele oma isikliku kultuurilise eelistuse või oma päritoluriigi või päritolupiirkonna ühiskondlike ja/või majanduslike liikuvusnõuete alusel;
- rõhutab, et eesmärgi „emakeel pluss kaks võõrkeelt” saavutamisel peavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused siiski täitma põhirolli, eriti õppekavade väljatöötamisel ja rakendamisel;
- teeb ettepaneku innustada kõiki piirkondi looma oma kohalik mitmekeelsuse foorum, et jälgida kohapealseid ühiskondlikke, majanduslikke ja hariduspoliitilisi arengusuundi, töötada välja vajalikke algatusi teadlikkuse tõstmiseks ja kodanike motivatsiooni suurendamiseks, osalemaks elukestvas õppes vastavalt põhimõttele „emakeel pluss kaks võõrkeelt”.

Raportöör: Roberto PELLA (IT/EPP) Biella provintsi valitsuse liige, Valdenigo aselinnapea

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. väärtustab asjaolu, et Euroopa Komisjon on andnud mitmekeelsuse teemale tugeva toetuse, luues 1. jaanuaril 2007 mitmekeelsuse portfelli, mille volinikuks määrati Leonard Orban. Nimetatud portfelli tähtsuse ja selles sisalduva väljakutse tõttu tuleb portfelli tugevdada, et seda edasi arendada ja saavutada talle seatud eesmärgid;

2. rõhutab mitmekeelsuse küsimuse olulisust Euroopa poliitilises tegevuskavas. See prioriteet puudutab Euroopa ühiskondliku, majandus- ja kultuurielu kõiki valdkondi;

3. tervitab komisjoni voliniku Orbani visandatud tööprogrammi; Orban on seisukohal, et mitmekeelsus aitab kaasa Euroopa integratsioonile ja ulatuslikule kultuuridevahelisele dialoogile;

4. arvestades keelise mitmekesisuse olulisust Euroopa Liidus, tuleb mitmekeelse ühiskonna kujundamisel võimalikult suurendada mitmekesisuse positiivseid ja võimalikult vähendada negatiivseid mõjusid, et mitmekesisus ei oleks ainult vahend eesmärgi saavutamiseks;

5. viitab 2005. aastal loodud mitmekeelsuse kõrgetasemelise rühma analüüsile ja nõustub täielikult rühma poolt välja toodud peamiste meetmetega, mis on järgmised:

— jõulisemad teadlikkuse tõstmise meetmed eelkõige teabekampaniate kaudu, mis on suunatud lapsevanematele, noortele ning kultuuri ja hariduse valdkonnas tegutsevatele organisatsioonidele;

— meetmed, mis innustaksid uute keelte õppimisele, eriti kooliväliste, mänguliste ja mitteformaalsete tegevuste kaudu;

— suurem tähelepanu sisserändajate kultuurilisele ja keelisele potentsiaalile kui osale eesmärgist integreerida rändajad vastuvõtvasse ühiskonda ning võimaldada neil mitmekeelsuse kaudu saavutada üksikisiku täielik potentsiaal;

— Euroopa mitmekeelsuse edendamise meetmete laiendamine kolmandates riikides räägitavatele keeltele, et suurendada Euroopa konkurentsivõimet;

6. viitab septembris 2007 läbi viidud veebipõhisele arutelule, milles toodi mitmekeelsuse kohta välja järgmised põhipunktid:

— keelte õppimine on karjäärivõimaluste säilitamise või suurendamise üks võtmetegureid;

— kõige paremini saab võõrkeelte õppimisele innustada varases eas algava haridusprotsessiga ning õpingute ja töötamise edendamiseks välismaal;

— õppemeetodite tõhususe maksimeerimiseks tuleks suuremat rõhku panna mittestandardsetele keeleõppemeetoditele, mille puhul arvestatakse üksikisikute vajadustega;

— keelise mitmekesisuse säilitamisele kohalikul, riigi ja Euroopa tasandil aitab kõige paremini kaasa see, kui õpitakse rohkem tundma omandatava keele kultuuri või selle keele kultuuri, millega kokku puututakse;

— majanduses on keelel otsustav tähtsus, kuna välisettevõttega on lihtsam äri ajada, kui räägitakse ettevõtte asukohariigi keelt;

— ettevõttesiseste keelekursuste edendamine on hea vahend töötajate keeleoskuse parandamiseks eeldusel, et see on asjaomasel töökohal teostatav;

— soovitatav on suurema arvu ametlike keelte kasutamine Euroopa Liidus ning sellega kaasnevate halduskulude suurendamine, et tugevdada institutsioonide teadlikkust mitmekeelsusest;

7. rõhutab ja tervitab Euroopa Komisjoni kokku kutsutud ning Amin Maaloufi juhutatava mitmekeelsuse ja kultuuridevahelise dialoogi intellektuaalide rühma ettepanekuid ning kinnitab eelkõige, et

— Euroopa Liidu rahvaste kahepoolsetes suhetes peaks olema eelistatud asjaomaste rahvaste oma keelte kasutamine;

— väga oluline on, et Euroopa Liit võitleks isikliku eelistuse alusel valitud teise võõrkeele idee eest;

8. kinnitab, et kultuurilise ja keelise mitmekesisuse edendamine ja kaitse on üks olulisemaid prioriteete. Euroopa Liidus mõistetakse keelise mitmekesisuse all järgmiste keelte oskust ja kasutust:

— Euroopa Liidu ametlikud keeled;

— Euroopa Liidu liikmesriikide ametlikud keeled;

— ELi liikmesriikides räägitavad vähemuskeeled, millel ei ole ametliku keele staatust.

EL ja liikmesriigid peavad edendama keelist mitmekesisust oma vastavates tegevusvaldkondades;

9. kogu Euroopa Liidus on keelelise mitmekesisuse kaitsel ja edendamisel vastutus kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel. Lisaks kuuluvad omavalitsuste pädevusse üld- ja kutseharidus ja täiskasvanuharidus, samuti on nad üks sotsiaalpartnereist ning kooskõlastavad kasvu ja arengut piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

10. elukestvate õppele suunatud kutsehariduses kasvab märkimisväärselt „teadmiste” ja „õppimise” ideede tähtsus, seda ka seepärast, et laiaulatuslike võimalustega tööelu eeldab paremat võõrkeelteoskust;

11. piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on ideaalne positsioon, et luua konstruktiivseid partnerlusi keeleõppeasutustega ning töötada kohapealsete konkreetsete nõudmistega ja vajadustega põhjal välja üld- ja kutsehariduse kursusi;

12. on seepärast seisukohal, et piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused on kõige paremini suutelised rahuldama erinevaid keelelisi vajadusi kohapeal, välistamata seejuures toetust, mida nad võivad saada riigi- või kesktasandi asutustelt;

Üldised märkused

13. on seisukohal, et Euroopa peab ise ehitama oma majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse vundamenti, kasutades maksimaalselt ära liikuvuse, globaliseerumise, Euroopa kultuuri ja kodanike teadlikkusega seotud võimalusi;

14. sellist protsessi on võimalik ellu viia peamiselt siis, kui kõrvaldatakse keelelised raskused, millega riigid ja üksikisikud silmitsi seisavad, kuna:

a) võõrkeelteoskus suurendab tunduvalt kutsealast, hariduslast, kultuurilist ja isiklikku liikuvust. Euroopa Liit ei saa kunagi tõeliseks liiduks, kui kodanikel ei õnnestu saavutada suuremat liikuvust ELi sees;

b) võõrkeelteoskus aitab selgelt tugevdada konkurentsivõimet, kuna see lihtsustab kontakte uute äripartneritega, tavade tutvustamist ja toodete müümist ning teenuste osutamist. Globaliseerumine võimaldab kaubandus- ja tööturgude avamist. Võõrkeelteoskus on üks eeldusi partnerlussuhete loomiseks ja edasiarendamiseks teiste riikide või ettevõtete, et kasutada ära globaliseerumise võimalusi;

c) keel on kultuuri otsene väljendus ning aitab parandada suhtlemist Euroopa kodanike vahel. *Euroopa kultuur* ei saa rajaneda ainult liikmesriikide eri kultuuridest tekkiva mosaiigi (mitmekultuuriline ühiskond) aktsepteerimisel ja passiivsel omaksvõtul, vaid see peab põhinema pigem kodanike laiaulatuslikel kultuurilistel kontaktidel ning kultuurilise mitmekesisuse ja identiteedi väärtuse kinnitamisel (kultuuridevaheline ühiskond);

d) *kodanikuaktiivsuse*, kohapealse institutsioonilise osalemise, elanikkonnaga konsulteerimise ja tema ärakuulamise ning samuti sotsiaalse kaasamise edendamine on vajalik selleks, et tagada ELi õigusaktide, mis vajavad üha rohkem kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja kodanike toetust ja heakskiitu, suurem tõhusus. Seepärast on vaja, et Euroopa Ühendus kasutaks oma kodanike keelt dokumentides ja institutsioonivälistes ja -vahelistes suhetes, et neid oleks võimalik mõista, et kohalikud organid (kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused) saaksid reageerida ning et kodanikud saaksid sõnumist aru, osaleksid Euroopa elus ja oleksid püstitatud strateegiliste eesmärkide kajastajad;

15. seoses avatud kooskõlastusmeetodiga mitmekeelsuse valdkonnas peab komisjon tähelepanu pöörama sellele, et ei kaasataks mitte ainult riigi, vaid ka kohalik ja piirkondlik valitustasand, kuna need tasandid kannavad sageli põhivastutust eri meetmete kohapealse rakendamise eest;

16. sellega seoses tuleb tähelepanu pöörata vähemuskeelte austamisele ja väärkusele, mis ei ole küll ametlikud keeled, kuid mis annavad samamoodi panuse territoriaalse kultuuri mitmekesisusse, nagu ametlikud keeled, ning millel peab olema oma koht Euroopa integratsiooniprogrammides;

Peamised soovitusel ja meetmed

17. peab oluliseks, et eesmärk „emakeel pluss kaks võõrkeelt” seataks Euroopa mitmekeelsuse poliitika eesmärgiks;

18. iga Euroopa Liidu kodanik peab saama hoida oma emakeelt või emakeeli oma kultuurilise tausta märgina, kuid elukestva õppe raames peaks ta omandama passiivsed ja aktiivsed teadmised ühisest teisest keelest ning kolmanda keele oma isikliku kultuurilise eelistuse või oma päritoluriigi või päritolupiirkonna ühiskondlike ja/või majanduslike liikuvusnõuete alusel;

19. on seisukohal, et kolmandat keelt ei pea valima ainult ELi ametlike keelte hulgast, vaid see võib olla ka mõni Euroopa vähemuskeel või kolmandates riikides räägitav keel, mis pakub olulisi kultuurilisi, majanduslikke ja ühiskondlikke võimalusi Euroopa konkurentsivõime tugevdamiseks;

20. pakub välja järgmised prioriteetsed võtmesoovitused, mida tuleb Euroopa mitmekeelsuse poliitikas arvestada ning mis tuleb praktilisteks meetmeteks muuta, et innustada kodanikke, säilitada mitmekesisus ja seada õppimise lähenemisviiside puhul kesksele kohale kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

Territoriaalne osalus

21. kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll on väga oluline mitte üksnes sellepärast, et paljud neist vastutavad poliitiliselt ja halduslikult üldhariduse ja kutsekoolituse õppekavade eest, vaid kuna nad saavad paremini jälgida mitmekeelsuse olukorda kodanike seas ning selle arengut asjaomaste ELi direktiivide ja programmide rakendamise käigus. Just kohalikul ja piirkondlikul tasandil on võimalik hinnata omandatud pädevusi ja võetud meetmeid ning anda selle alusel tugev tõuge Euroopa tasandi poliitilistele meetmetele;

22. eesmärgi „emakeel pluss kaks võõrkeelt” saavutamisel peavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused siiski täitma põhirolli, eriti õppekavade väljatöötamisel ja rakendamisel;

23. ajalooline, sotsiaalne, kultuuriline, ühiskondlik ja majanduslik taust võib ühe riigi eri piirkondades olla erinev;

24. tuleb edendada territoriaalset mitmekesisust, st piirkondi tuleb kutsuda üles pakkuma keeleõpet, tuginedes uurimustele ja uuringutele, kohalikes ja piirkondlikes kogukondades korraldatavatele küsitlustele kultuuritraditsiooni kohta, kodanike soovidele ning piirkonna majanduslikele ja ühiskondlikele vajadustele ja väljavaadetele;

25. sel viisil saab kontrollida, kas olemasolevad õppeprogrammid vastavad kohapealsetele vajadustele, ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste paindliku vahendi abil saab muuta neid hariduse valdkonna algatusi, mis ei ole andnud oodatud tulemusi;

26. teist õpitavat võõrkeelt peab saama vabalt valida. Kui liikmesriigis räägitakse mitut ELi ametlikku keelt, tuleb innustada ka nimetatud teis(t)e keel(t)e õppimist;

27. leiab, et mitmekeelsuse poliitika peaks hõlmama ka olulist välist komponenti. Euroopa keelte edendamine väljaspool ELi pakub nii majanduslikku kui kultuurilist huvi. Samamoodi peaks EL olema avatud kolmandate riikide keeltele, nagu hiina, araabia, vene keel, india keeled jne;

28. sellest tulenevalt tehakse ettepanek innustada kõiki piirkondi looma oma kohalik mitmekeelsuse foorum, et jälgida kohapealseid ühiskondlikke, majanduslikke ja hariduspoliitilisi arengusuundi, töötada välja vajalikke algatusi teadlikkuse tõstmiseks ja kodanike motivatsiooni suurendamiseks, osalemaks elukestvas õppes vastavalt põhimõttele „emakeel pluss kaks võõrkeelt”;

29. samuti tuleb enam toetada programme sisserändajate integreerimiseks. Tuleb edendada ja lihtsustada nende keelte tundmist, mis aitavad arendada sisserändajate ja nende laste täie-

likku potentsiaali Euroopa ühiskonnas, tagades samas täieliku austuse nende õiguse vastu hoida oma keelt. Nende õpitavad ja omandatavad keeled peaksid olema asjaomase territooriumi ELi ametlik keel või teised ametlikud keeled territooriumil või piirkonnas, kus nad elavad, vastavalt asjaomase riigi põhiseaduse sätetele;

30. lühidalt öeldes peavad kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud asutused viima koolid selleni, et õppekavadesse võetakse lai valik keeli. Haridussüsteemis tuleks arvesse võtta suurt valikut keeli, mis valitakse kohapealsete ühiskondlike, majanduslike ja kultuuriliste vajaduste alusel

31. on seisukohal, et keeleoskus on väga oluline konkurentsivõime tegur. Uuringud on näidanud, et Euroopa ettevõtted kaotavad turge, kuna neil puudub vajalik keeleoskus;

32. kutsub seepärast komisjoni üles jätkama jõupingutusi selles valdkonnas;

Parem keeleline integratsioon

33. tuleb meeles pidada, et väiksemad keeled ja vähemuste räägitavad keeled aitavad tugevdada Euroopa kultuuri põhiväärtust — mitmekesisust, ning seepärast ei tule mitte ainult vältida nende diskrimineerimist kõnealusel protsessis, vaid neid tuleb ka eriliselt kaitsta;

34. keelt ei tohi diskrimineerida nimetuste „vähemuskeel” või „väiksem keel” alusel;

35. seega tehakse ettepanek edendada arutelusid, et leida sobivamad nimetused, mis vastaksid paremini praegusele tegelikkusele;

36. seetõttu on oluline jätkata nende vähemuskeelte ametliku tunnustamise protsessi, mis kannavad ka tugevalt juurdunud Euroopa traditsiooni ja kultuuri;

37. tuleks võimaldada vähemuskeelte institutsioonilist tunnustamist Euroopa tasandil, mis tooks omakorda kaasa selle, et EL tõlgiks oma dokumendid enamatesse kui praegusesse 23 keelde ja parandaks sel viisil vahetut kontakti ELi institutsioonide ja kodanike vahel;

38. ametlik tunnustamine Euroopa tasandil ja territoriaalse mitmekesisuse edendamine võimaldavad tugevdada ühiskondlikku integratsiooni;

39. tervitab 13. juuni 2005. aasta Euroopa Ülemkogu järeldusi, milles lubati ELi tööorganites ja institutsioonides kasutada ka teisi keeli kui määruses 1/1958 tunnustatud ametlikud keeled;

40. ka keelele, mida ei ole ametliku keelena tunnustatud ei Euroopa ega kohalikul või piirkondlikul tasandil, tuleb sellest hoolimata ka edaspidi suunata programme nende identiteedi kaitsmiseks;

Põlvkondadevahelised aspektid

41. lisaks on küsimus selles, kuidas kodanikke elukestva õppe protsessis kõige paremini toetada;

42. üsna lihtne on juhtida keeleõpe koolis õigetesse rööbastesse ja toetada noori, et nad ei kaotaks koolis omandatud kultuuridevahelisi ja keelelisi oskusi ka tulevikus, kuid olukord on keerulisem nende põlvkondade puhul, kes ei osale juba ammu üheski haridusprogrammis ja kes ei ole kunagi saanud mitmekeelset haridust. Samuti on oluline tagada keeleõpe ka vanema põlvkonna esindajatele, kellest paljud ei ole igapäevaelus ega tööalaselt võõrkeeltega kokku puutunud. See suurendaks vanas eas nende suhtlusvõimalusi, mis viiks nende täielikuma kaasamiseni Euroopa aktiivsesse kodanikuellu;

43. seepärast tuleb edendada õpimehhanisme, mis oleksid kättesaadavad mitte üksnes rahalises mõttes (sageli ei saa eakad keelekursustel osaleda kõrge hinna tõttu), vaid mis võimaldavad ka passiivset õppimist, et vältida ohtu, et inimestel, kellel on liikumisprobleemid või kelle aeg on väga piiratud, puudub juurdepääs keeleõppele;

44. lisaks on põhimõttelise tähtsusega see, et tehakse jõupingutusi võõrkeele võimalikult korrektseks omandamiseks, eriti silmas pidades järjest suuremat sisserändajate kogukonda;

45. tuleb rõhutada, et on ka lihtsamaid õppimismeetodeid, mis võimaldavad inimestel omandada lihtsaid keelealaseid oskusi, et end arusaadavaks teha ning aru saada. Seesuguseid õppimismeetodeid peavad toetama riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud haridusasutused ja rahastama EL, et laiendada õppimisvõimalusi ja kõrvaldada põlvkondade vahel lõhe keeleõppe osas;

46. sellest tulenevalt tuleks üks põhirõhkudest panna alternatiivsetele õppevormidele multimeedia õppeprogrammide kaudu ja edendada telesaadete edastamist originaalkeeles, lisades subtiitrid (telesaated, kino, filmid, uudised). Samuti tuleks edendada arvutipõhiseid keelekursusi ja tõlkeprogramme. Tegemist oleks seega elukestva iseõppimisega;

47. lastes ja noortes tuleb varakult tekitada huvi keelte vastu. Teise keele õppimist tuleks alustada võimalikult varakult, et lapsed harjuksid võõrkeele kõlaga, sest see loob paremad eeldused keele kiiremaks ja mitmekülgsemaks omandamiseks;

48. võõrkeelte õppimisel põhikoolis ja keskkoolis tehtud edusamme tuleks jätkata. Põhikoolis tuleks arendada võõrkeele vestlemise oskust ja keskkoolis peaksid õpilased ära õppima teise võõrkeele;

49. kõrghariduse raames tuleks pakkuda võimalust omandatud keeleoskusi täiendada ja lihvida, muu hulgas ka Erasmus ja Sokratese programmide arendamise kaudu;

50. kõrgkoolid peaksid uksed avama mitte üksnes võõrkeeleoskust parandada soovivatele vanematele õppijatele, vaid ka ettevõtetele, keda tuleb toetada ja julgustada, et nad võimaldaksid oma töötajatel ja juhtidel omandada uusi nn kaubanduskeeli. Sealjuures tuleb edendada partnerlusi ettevõtete ja kõrgkoolide vahel;

51. lisaks sellele tuleb välja arendada kirjaliku ja suulise tõlke kursused, kus ei osale üksnes institutsioonid (alustades kohalikest omavalitsustest ja piirkondadest kuni Euroopa Parlamendini; nende linnade esiletõstmise, kes esitavad oma veebilehe ja teabematerjalid mitmes keeles, on hea stiimul institutsioonilise mitmekeelsuse edendamiseks kohalikul tasandil), vaid ka osalejad, kellel on kontakt laiema avalikkusega;

Interdistsiplinaarsus

52. mitmekesisust saab edendada mitte üksnes koolihariduse ja kutseõppe raames, vaid ka mängu ja vaba aja tegevuste kaudu;

53. näiteks saab spordi või kultuuri kaudu mitut keelt õppides tõsta laialdaselt elanikkonna, nii laste kui ka täiskasvanute teadlikkust;

54. muusikaturg on laulude osas juba iseenesest globaalne ja mitmekeelne. Sellega seoses oleks kasulik edendada üritusi, nagu muusikale pühendatud Euroopa lahtiste uste päev, millel keskendutaks laulusõnadele;

55. tuleks edendada kirjandusteoste kakskeelsete väljaannete (originaal ja tõlge) levitamist kirjandustõlgete programmi raames, seejuures mitte üksnes üksikute kirjastuste initsiatiivil, vaid eelkõige ka avaliku sektori partnerluse toetusel, et innustada kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi toetama erasektori mitmekeelseid algatusi;

ELi institutsioonid

56. ei kahtle nn institutsioonilise mitmekeelsuse hädavajalikkuses Euroopa Liidus. Seega tuleb Euroopa Liidu institutsioonides tagada viivitamatult vähemalt passiivne tõlge Euroopa Liidu riikide ametlikest keeltest, et aruteludel osalejad saaksid oma emakeeles vabalt oma mõtteid väljendada;

57. on veendunud, et kultuurilise mitmekesisuse säilitamine tähendab, et tagatakse ametlik ja mitteametlik tõlge kõikidesse Euroopa ametlikesse keeltesse. Mitmekeelsuse innustamisel on tingimata vajalik, et ka kõigil mitteametlikel kohtumistel toimuks kahepoolne suhtlus vestluspartnerite keeles;

58. ametlike kohtumiste kõik töö- ja ametlikud dokumendid tuleb tõlkida kõikidesse liikmesriikide ametlikesse keeltesse. Iga liikmesriiki kui ELi nurgakivi austades peab EL vastutasuks tagama kõigile täieliku osalemise võimaluse ja tegema kooskõlas asjaomase riigi põhiseaduse sätetega kõigile liikmesriikidele kättesaadavaks dokumendid, mis võimaldavad olla aktiivne Euroopa kodanik;

ELi välispiirid

59. mitmekeelsus ei tohi piirduda ühiskondliku ja majandusliku liikuvuse edendamise ELi piires, vaid peab Euroopa ühis-

konnal võimaldama olla avatud ka turgudele ja kultuuridele väljaspool ELi;

60. see on oluline ka seoses praegu valitsevate suundadega, mille tulemusena tekivad ELil järjest tihedamad majandus- ja kultuurisuhted Hiina, Venemaa ja Jaapaniga;

61. selleks et suurendada ELi välist konkurentsivõimet, tuleb koolihariduse ja kutseõppe raames pakkuda paremaid võimalusi muude kui Euroopa keelte õppimiseks;

62. teist võõrkeelt peab saama valida kõigi keelte hulgast, mida kasutatakse suhetes ELi liikmesriikidega, kusjuures erilist tähelepanu tuleks pöörata Euroopast väljaspool asuvate tähtsate majandusega riikide keeltele ja nende riikide kultuurilistele eripäradele, kellega EL kaubandussuhteid loob.

Brüssel, 19. juuni 2008

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee omaalgatuslik arvamus teemal roheline raamat „Euroopa Liidu tulevase mäestikualade poliitika suunas: Euroopa seisukoht mäestikualade küsimuses”

(2008/C 257/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- meenutab president José Manuel Barroso positiivset vastust mäestikualade valitud esindajate Euroopa assotsiatsiooni (European Association of Elected Representatives from Mountain Areas) küsimusele Euroopa Liidu mäestikualade poliitikat käsitleva rohelise raamatu koostamise toetuseks, mis esitati 7. detsembril 2006 toimunud Regioonide Komitee täiskogu istungjärgul korraldatud struktureeritud dialoogi käigus;
- tõdeb, et ühelt poolt kuuluvad mäestikualad püsivate ebasoodsate looduslike ja geograafiliste tingimustega piirkondade hulka, teiselt poolt on neil aga loodusvarade ja inimressurssidega seotud eeliseid, mille abil edendatakse majanduskasvu ja luuakse töökohti;
- kutsub Euroopa Liitu üles töötama välja tõeline Euroopa mäestikualade integreeritud poliitika, milles arvestatakse nimetatud alade mitmekesisusega;
- on valmis toetama Euroopa Komisjoni ja ELi liikmesriikide aktiivseid püüdlusi saavutada Lissaboni ja Göteborgi uuendatud strateegiate eesmärgid nii, et koostataks Euroopa tegevuskava mäestikualade konkurentsivõime ja säästva arengu toetamiseks;
- soovib komisjonil lähtuda kolmest peamisest suundumusest:
 - a. tõsta mäestikalade atraktiivsust seal, kus seda on võimalik teha ilma keskkonda kahjustamata ja parandada ligipääsuvõimalusi, et neisse piirkondadesse tuleks rohkem ettevõtjaid ja elanikke. Selleks on vaja parandada maismaa- ja digitaalühendusi, täiendada ühendusi üleeuroopaliste võrgustikega ning edendada uuendustegevust ja loovust, väärtustades oskusteavet, inimressursse ja ettevõtlikku meelelaadi;
 - b. vaadelda mäestikualasid neis peituvate ressursside alusel, võttes arvesse nende eripärasid, et nad suudaksid kompenseerida püsivatest ebasoodsatest looduslikest tingimustest tulenevaid lisakulusid ja säilitada üldhuviteenused;
 - c. edendada klastreid ja konkurentsikeskusi, et eri sektorid ühendaksid kindlalt oma jõud säästva arengu eesmärgi saavutamiseks;

Raportöör: Luis DURNWALDER (IT/PPE), Bolzano — Alto Adige autonoomse provintsi maavalitsuse esimees

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. meenutab president José Manuel Barroso positiivset vastust mäestikualade valitud esindajate Euroopa assotsiatsiooni (*European Association of Elected Representatives from Mountain Areas*) küsimusele Euroopa Liidu mäestikualade poliitikat käsitleva rohelise raamatu koostamise toetuseks, mis esitati 7. detsembril 2006 toimunud Regioonide Komitee täiskogu istungjärgul korraldatud struktureeritud dialoogi käigus;

2. rõhutab, et Lissaboni lepingus (artiklis 158) sätestatakse territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika eesmärgi all, et teiste püsivate ebasoodsate looduslike ja geograafiliste tingimustega piirkondade seas tuleb erilist tähelepanu pöörata ka mäestikualadele.

3. meenutab, et mäestikualad on kogu Euroopa Liidu elanikkonna elu ja tegevuse seisukohalt keskse tähtsusega tänu oma loodusvaradele ning kultuuripärandile, sh keelelisele mitmekesisusele ja oskusteabele, samuti majanduslikele ressurssidele, nagu näiteks põllumajandus, tööstus ja turism;

4. märgib, et mäestikualasid on 21 Euroopa Liidu liikmesriigis, nende pindala ulatub 35,69 % liidu kogupindalast ja neil aladel elab 17,73 % elanikkonnast (¹).

5. märgib, et mäestikualad moodustavad 26 % maismaast ja seal elab 10 % kogu maailma elanikkonnast. Mäestikualadel on keskne roll maailma säästvas arengus, nagu sedastatakse Rio de Janeiros vastu võetud Agenda 21 tegevuskava 13. peatükis;

6. tõdeb, et ligipääs mäestikualadele on otsustava tähtsusega tõelise ühtse turu lõplikul lõpuleviimisel ning isikute, kaupade ja teenuste vaba liikumise tagamisel;

7. rõhutab, et mäestikualade olemus on veelgi mitmekesisem, kui vaadelda neid piirkondade või riikide piire ületavate ühtsete kogumikena, mis haaravad enda alla mäestikualad, orud, mäejalamid, linna- ja maapiirkonnad;

8. kinnitab, et mäestikualade keskkonda iseloomustab ulatuslik bioloogiline mitmekesisus ja eriti suur haavatavus ning see on tundlik kliimamuutuste suhtes ja on seepärast tõeline varase hoiatuse süsteem;

9. kinnitab, et mäestikualad on traditsiooniliselt sellised säästva arengu testimise piirkonnad, mille abil võib leida uuenduslikke lahendusi püsivate ebasoodsate looduslike tingimuste korral;

10. meenutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on märkimisväärsel hulgal kogemusi mäestikualade säästva arengu vallas;

11. meenutab Euroopa Parlamendi, Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuste ja uurimuste raames tehtud jõupingutusi mäestikualade väärtustamiseks Euroopa poliitikas,

12. nendib, et Euroopa Liidul ei ole erinevalt mere- või linna- piirkondade poliitikast veel Euroopa mäestikualade integreeritud poliitikat ega strateegiat.

Kuidas Euroopa Liidu juhtimisviise parandada?

13. märgib, et mäestikupiirkondade kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad oluliseks oma sõltumatust ja subsidiaarsuse põhimõtte järgimist Euroopa juhtimisel alt-üles lähemisviisi kaustades;

14. tõdeb, et ühelt poolt kuuluvad mäestikualad püsivate ebasoodsate looduslike ja geograafiliste tingimustega piirkondade hulka, teiselt poolt on neil aga loodusvarade ja inimressurssidega seotud eeliseid, mille abil edendatakse majanduskasvu ja luuakse töökohti;

15. märgib, et ELi poliitikad tuleb koondada integreeritud säästva arengu strateegiasse, mida saab kohandada eri mäestikualade tegeliku olukorraga;

16. tõdeb, et EL peab kiiresti võtma tasakaalustatud ja õiglasi meetmeid Euroopa linnapiirkondade, rannikualade, madala asustihedusega piirkondade ja mäestikualade mitmekesisuse senisest suuremaks väärtustamiseks;

17. meenutab mäestikualade elanikkonna tähelepanuväärset rolli ja tööd maastike kujundamisel ja mäestikualade looduse tasakaalu heaks;

18. toetab piirkondade ja kohalike omavalitsuste tegevusi ning nende võrgustikke, milles tutvustatakse vastastikku häid tavasid Lissabonis ja Göteborgis kokku lepitud muudetud eesmärkide ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks;

19. meenutab, et Lissaboni strateegia ja aastateks 2007–2013 koostatud ühtekuuluvuspoliitika suunised on mäestiku- ja ka teiste alade seisukohalt asjakohased, sest nende abil hoogustatakse ELi üldist konkurentsivõimet;

(¹) Uurimus „Mountain Areas in Europe: Analysis of mountain areas in EU member states, acceding and other European countries”, Nordregio, regionaalpoliitika peadirektoraadi jaoks, jaanuar 2004. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/montagne/mountain_fr.pdf.

20. meenutab ELi poliitikate piiriülest ja rahvusvahelist mõõdet Euroopa alade ühendamisel;

21. rõhutab vajadust viia Euroopa poliitikud ja juhtimine kodanike igapäevaelule lähemale;

Mäestikualade integreeritud käsitlemine kui üldine juhtpõhimõte

22. rõhutab lisaväärtust, mida Euroopa tasandil luuakse tänu mäestikualade tasandil tegutsemisele (Alpid, Püreneed, Karpaadid, Ibeeria poolsaare mäed, Balkani mäed, Vahemere piirkonna, sh saarte mäed, Põhjamaade mäed, Kesk-Euroopa mäed jne) ning piiriülese ja rahvusvahelise mõõtme arvessevõtmisele;

23. toob esile mäestikualade loodusvarade ja kultuuripärandi olulisuse;

24. meenutab arvukaid mäestikualasid toetavaid integreeritud riiklikke ja piirkondlikke poliitikaid;

25. võtab arvesse Alpi konventsiooni jaoks tehtud töö ja Karpaatide konventsiooni käivitamise;

26. väärtustab euroregionide ja töökogukondade tegevust piiriäärsetes piirkondades, kus nad toimivad vahendajatena ja edendavad piirkondade tegevust;

27. soovib, et Euroopa Liidus koostataks tõeline mäestikualade integreeritud strateegia, mille abil täiendada valdkonnaülese lähenemisviisi kaudu koostamisel oleva piirkondlikku ühtekuuluvust käsitleva rohelise raamatu tulemusena oodatavaid edusamme.

Erinevad poliitikad mäestikualade integreeritud poliitika vahenditena

28. märgib, et Euroopa Liidu mäestikualade poliitika hõlmab suurt hulka valdkondlikke poliitikaid, mis on Euroopa õigusaktidega juba osaliselt kaetud, kuid mida ei ole siiani ühtselt kooskõlastatud;

29. loetleb alljärgnevalt üles kesksed poliitikavaldkonnad, millest tuleks mäestikualade poliitikas juhinduda:

— majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus, sh piirkondadevaheline, piiriülene ja riikidevaheline koostöö;

— põllumajandus ja maaelu areng;

— turism;

— tööstus ja VKEd;

— kliimamuutused, taastuvenergia ja loodusvarad (vesi, õhk, kõrgmäestikupäike, puit, biomass);

— keskkond, bioloogiline mitmekesisus, loodus- ja kultuurmaastikud;

— transport ning info- ja sidetehnoloogia, kohalik ligipääsetavus ja üleeuroopalised võrgud;

— konkurents, ühtne turg, üldhuviteenused ning avaliku ja erasektori partnerlus;

— teadus- ja uuendustegevus;

— kultuuriline ja keeleline mitmekesisus, haridus ja koolitus.

Euroopa Liidu mäestikualade tegevusplaan

30. kutsub Euroopa Liitu üles töötama välja tõeline Euroopa mäestikualade integreeritud poliitika, milles arvestatakse nimetatud alade mitmekesisusega;

31. on valmis toetama Euroopa Komisjoni ja ELi liikmesriikide aktiivseid püüdlusi saavutada Lissaboni ja Göteborgi uued strateegiate eesmärgid nii, et koostataks Euroopa tegevuskava mäestikualade konkurentsivõime ja säästva arengu toetamiseks;

32. soovib Euroopa institutsioonidel võtta parema õigusliku reguleerimise eesmärgi saavutamiseks kavandatud tegevustes arvesse piirkondade eripära;

33. kutsub Euroopa Liitu üles tunnustama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suurepärasust ja mitmekülgsust panust mäestikualade säästva arengu valdkonnas ning lisama selle Euroopa Liidu uude mäestikualade poliitikasse;

34. soovib komisjonil lähtuda kolmest peamisest suundumusest:

a. tõsta mäestikualade atraktiivsust seal, kus seda on võimalik teha ilma keskkonda kahjustamata ja parandada ligipääsuvõimalusi, et neisse piirkondadesse tuleks rohkem ettevõtjaid ja elanikke. Selleks on vaja parandada maismaa- ja digitaalühendusi, täiendada ühendusi üleeuroopaliste võrgustikega ning edendada uuendustegevust ja loovust, väärtustades oskusteavet, inimressursse ja ettevõtlikku meelelaadi;

b. vaadelda mäestikualasid neis peituvate ressursside alusel, võttes arvesse nende eripärasid, et nad suudaksid kompenseerida püsivatest ebasoodsatest looduslikest tingimustest tulenevaid lisakulusid ja säilitada üldhuviteenused;

c. edendada klastreid ja konkurentsikeskusi, et eri sektorid ühendaksid kindlalt oma jõud säästva arengu eesmärgi saavutamiseks;

35. soovib Euroopa Komisjonil teha mäestikualadest katseprojektide alad uuendustegevuse, teadmispõhise ühiskonna ja säästva arengu vallas;

36. soovib, et mäestikupiirkonnad saaksid edaspidigi jätkata traditsioonidest lähtuvat uuendustegevust ja tõsta oma VKEde konkurentsivõimet;

37. soovib Euroopa Komisjonil ja liikmesriikidel pöörata tähelepanu piirkondade erivajadustele tööhõive ja väljaõppe vallas;

38. soovib Euroopa Komisjonil töötada loodusparkidest saadud kogemuste põhjal välja ühtsed juhtimismeetodid raskesti ligipääsetavate kõrgmägede ja keskmise kõrgusega mägede piirkonnas. Meetoditega peaks saama kombineerida loodusvarade säilitamise poliitikat (eelkõige tänu Natura 2000 võrgustiku vahenditele) ning mäestikualade väärtustamise ja tasakaalustatud arengu poliitikat;

39. soovib Euroopa Liidul kaasata territoriaalsed eripärad Euroopa kodanikukaitse korraldusse, arvestades loodusjõudude ohtude suurust ja eri piirkondade väga erinevaid tingimusi, mis eeldavad mäestikualadel väga erinevaid kodanikukaitse ja pääste-teenistuse meetodeid;

40. kutsub üles vaatama ühise põllumajanduspoliitika reformi raames läbi põllumajanduse, karjakasvatuse ja mäestikualade viinamarjakasvatuse strateegilist rolli maastike ja vee kvaliteedi eest hoolitsemisel, samuti kõrgetasemeliste toodete tootmisel, mille päritolu on kerge tuvastada. Uus, territoriaalset eripära rohkem arvestav ühine põllumajanduspoliitika soosiks kvaliteetset, kuid vähetasuvat toodangut, mis moodustab osa Euroopa põllumajandusest ja millel on keskkonnakaitse seisukohalt keskne roll;

41. kutsub Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamenti ja Euroopa Liidu Nõukogu üles pakkuma välja tasakaalustatud tervikliku paketi meetmetest, mis sobivad piimakvootide süsteemi kaotamise ajaks, seda eelkõige mäestiku- ja keskmäestikualadel. Kõnealused meetmeid tuleks rahastada enam mittekasutatavate turukorraldusmeetmete vahenditest, ent mitte otsetoetuste arvel. Mäestiku-piirkondades ja keskmäestikualadel põllumajanduse, ekstensiivse karjakasvatuse ja piimatööstuse säilitamiseks on vaja arendada teises sarnasest majanduslikumast lähenemisviisi, et muu hulgas luua uusi turuvõimalusi, ja toetada sellega ebasoodsates looduslikes ja geograafilistes tingimustes arendatavat põllumajandust, mis toob suurel määral kasu loodusele ja keskkonnale;

42. kutsub Euroopa institutsioone üles arvestama oma poliitikameetmetes mäestikualade metsade ja nende jätkusuutliku halduse strateegilise tähtsusega, arvestades, kui kõrge kaitse nad tagavad kõnealustele metsaaladele (eelkõige elamupiirkondadele) ning kui suure panuse nad annavad loodusvarade hoidmisesse ja bioloogilisse mitmekesisusesse, et võidelda kliimamuutustega ja säilitada mäestikualade õhu- ja veekvaliteeti, maastikud ja sotsiaalmajanduslik areng

43. toetab seisukohta, et tänapäeva Euroopas ei võeta piisavalt arvesse metsatööstuse rolli keskkonnakaitse vallas ega rakendada kogu selle potentsiaali majanduses (energia, ehitus, ehitusmaterjalid);

44. kutsub Euroopa institutsioone üles kaasama oma Euroopa piirkondi käsitlevatesse analüüsidesse energiaga seotud küsimused ja mäestikualade suutlikkuse toota taastuvenergiat

(väikese ulatusega hüdroenergeetikarakendused, päikese- ja tuuleenergia, biomass ja puit) ja passiivset ehitusvõimsust;

45. kutsub Euroopa institutsioone, riiklikke ja piirkondlikke panku, samuti Euroopa Süsinikufondi (European Carbon Fond) ja Bluenexti üles arvestama keskkonna kvaliteeti parandavate mäestikelementidega (metsad, niidud, mäestike karjamaad), mis toimivad süsinikdioksiidi neeldajatena ja mida on võimalik premeerida sertifikaatide süsteemi või süsinikukrediitide kaudu;

46. meenutab, et üleeuroopalistesse energia-, transpordi-, info- ja sidetehnoloogivõrkudesse tuleb kaasata tõeline territoriaalne mõõde ja neis tuleb arvestada asjaomaste piirkondade geograafilise, keskkonnavalase ja demograafilise olukorraga, et võrgud areneksid välja tõelisteks kontinenti katvateks sidevõrkudeks, millel on kohaliku elanikkonna toetus;

47. teeb ettepaneku, et Euroopa Liidu säästvat linnatransporti käsitlevates aruteludes pöörataks tähelepanu mäestikualade linnade katsetele kohaliku transpordi ühtse ja säästva korralduse saavutamiseks;

48. rõhutab vajadust luua püsivaid ühendusteid mäestikualade asustuste ja suurte keskuste vahele, et saavutada Euroopa Liidu uuendatud eesmärgid majanduskasvu ja tööhõive valdkonnas;

49. kutsub Euroopa Komisjoni üles tegema kõik võimaliku, et vähendada digitaalset lõhet ning võimaldada kõigi Euroopa piirkondade ja inimeste juurdepääs kiirele ja edaspidi veel eriti kiirele andmesideedastusele nii kaablite kui ka satelliitide kaudu, muuhulgas ka Euroopa i2010 e-kaasamise algatuse raames;

50. soovib lisada välis- ja naabruspoliitikasse mäestikualade mõõtme sellistes rahvusvahelistes geopoliitilistes küsimustes nagu vesi ja loodusvarad, kultuurilise mitmekesisuse austamine, haridus, säästev majanduslik areng ja rändevood;

51. soovib Euroopa Komisjonil kohandada oma teabevahetusstrateegiat vastavalt piirkondadele, et olla lähemal Euroopa kodanike igapäevaelule;

52. soovib suurendada territoriaalset mõõdet Euroopa poliitikavaldkondades ning ELi otsustusprotsessides ja komiteemenetlustes, et tõhustada Euroopa demokraatiat;

53. kutsub Euroopa Parlamenti üles tegema kindlaks igas mäestikupiirkonnas võetavate ELi meetmete mõju eelarvele;

54. soovib mäestikualade ühtekuuluvuspoliitikat kooskõlastada partnerluse alusel, et vältida killustumist ja parandada struktuuriliste algatuste strateegilist mõõdet;

55. teeb ettepaneku, et ka teised kohaliku mõjuga ELi poliitikavaldkondade tegevusprogrammid koostataks asjaomasel, st mäestikualade tasandil, et määratleda valdkonnaülesed, integreeritud ja partnerlusel põhinevad strateegiad;

56. toetab nõukogu ruumilise planeerimise algatust uurida kliimamuutuste mõju mäestikualadel seoses territoriaalse tegevuskava konkreetse kavaga ning palub Euroopa Komisjoni kaasata kõnealune küsimus oma õigusloomealastesse tegevusse ja ettepanekutesse;

57. toetab ühtekuuluvuspoliitika keskset tähtsust mäestikualade Euroopa strateegias ning territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika eesmärgi ja Interregi programmide juhtrolli;

58. palub liikmesriikidel ja nende parlamentidel arvestada Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse määruse vastuvõtmisel ühise õigusliku vahendi erilist tähtsust territoriaalse koostöö edendamisel mäestikualadel;

59. juhib tähelepanu vajadusele arvestada seda, kui olulised on üldhuviteenused konkurentsi- ja siseturupoliitikas, avaliku ja erasektori partnerlused mäestikualade majanduses ning majanduslike ja sotsiaalsete lisakulude kompenseerimine neis püsivate ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondades, et vältida sealse rahvaarvu vähenemist ja tuua esile nende tugevaid külgi;

60. palub Euroopa Komisjoni konsulteerida kõigi Alpi konventsiooni ja Karpaatide konventsiooni sidusrühmade ja vaatlejatega, et analüüsida nende juhtimist, hinnata eesmärke ja otsustada selle alusel, kas ratifitseerida Alpi konventsiooni proto-

kollid ning allkirjastada ja ratifitseerida Karpaatide konventsioon, ning jaatava otsuse korral asuda kõnealustes konventsioonides juhtpositsioonile;

61. teeb ettepaneku kuulutada üks aasta mäestikualade Euroopa aastaks ning korraldada komisjoni juhtimisel ja koostöös Regioonide Komiteega iga kahe aasta järel mäestikualade Euroopa konverents, võttes eeskuju 2002. aasta konverentsis;

62. palub Euroopa Parlamenti ja nõukogu määrata selgesõnaliselt enne volinike nimetamise arutelusid mäestikualasid puudutav pädevus täiendavaks ülesandeks ühele volinikule, kes kooskõlastab kolleegiumi tegevust selles mitut valdkonda läbivas küsimuses;

63. palub Euroopa Komisjonil teha rohelises raamatus ettepanekuid mäestikualasid toetavate Euroopa poliitikameetmete kohta, mis oleks komisjoni, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste eestvedamisel loodava ning sotsiaalmajanduslike ja keskkondlike sidusrühmade toetatava Euroopa mäestikualade integreeritud ja partnerlusel põhineva strateegia eelduseks, eelkõige mäestikupiirkondade kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liikmesriikide ja Euroopa tasandi esindajate kaasamisega.

Brüssel, 19. juuni 2008

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus teemal „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel”

(2008/C 257/08)

REGIOONIDE KOMITEE

- peab esmatahtsaks tõhustada teabevahetust Euroopa kodanikega ja pidada nendega jätkuvat dialoogi eesmärgiga luua demokraatlik, usalduslik ja solidaarne arutelu, et elavdada euroopa vaimu ja soodustada aktiivse Euroopa kodanikkonna kujunemist;
- rõhutab riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi valitud esindajate ühist ülesannet lisada oma tegevusse Euroopa mõõde; nõuab sellest tulenevalt ELi institutsioonide, liikmesriikide valitsuste, parlamentide ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste teabevahetuselase partnerluse tõhustamist, et anda üldsusele enam teadmisi Euroopast ning edastada selgeid ja objektiivseid sõnumeid Euroopa tasandil võetud meetmete kohta;
- tervitab D-kava uut etappi „Debate Europe”, kus säilitatakse suundumus kohalikule tasandile ning tagatakse lisavahendid, mille kaudu inimesteni jõuda, nendega ühendust saada ning tegutseda partnerluses Euroopa Parlamendi valimiste eel ja Lissaboni lepingu ratifitseerimise kontekstis;
- tervitab komisjoni otsust kaasrahastada D-kava uusi kodanikuühiskonna projekte ning toetab keskendumist detsentraliseeritud konkursikutsetele ja meetmetele, millega toetatakse kohalikke projekte; väljendab samuti suurt heameelt selle üle, et nende konkursikutsetega asetatakse eesmärkide etteotsa Regioonide Komitee liikmete osalemine ja dialoogi edendamine kohalike poliitikakujundajatega; samas kutsub komisjoni üles tagama, et ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ise võiksid neil konkursidel osaleda;
- teeb ettepaneku, et Euroopa Majad ei asuks ainult mitte iga riigi pealinnas, vaid teatud tingimustele vastavuse korral võidaks neid luua ka piirkondlike omavalitsuste või linnade algatusel; tervitab sellega seoses komisjoni kavatsust minna veelgi enam kohalikule tasandile, edendades komisjoni esinduste osavõtul toimuvaid arutelusid ka väljaspool liikmesriikide pealinnu ning käivitades 2009. aastaks kavandatud Europe Directi keskuste teise põlvkonna; on valmis aktiivselt kaasa aitama teiste institutsioonide käivitavatele algatustele, sh kodanike tippkohtumistele, mida võiksid korraldada ELi eesistujariigid, ning neis osalema.

Raportöör: Claude DU GRANRUT (FR/EPP), Picardie piirkonna volikogu liige

Viitedokumendid

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel”,

KOM(2007) 568 lõplik

Komisjoni töödokument „Ettepanek: institutsioonidevaheline kokkulepe partnerluse kohta Euroopa asjadest teavitamisel”,

KOM(2007) 569 lõplik

Komisjoni teatis „Euroopa asjadest teavitamine Interneti teel. Kodanike kaasamine”,

SEK(2007) 1742

Komisjoni teatis „Debate Europe — demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava kogemuste rakendamine”,

KOM(2008) 158 lõplik

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

I Euroopa asjadest teavitamine — ühine vastutus

1. toetab Euroopa Komisjoni algatust töötada Euroopa Ülemkogu soovitud järgides koos Euroopa kodanikega välja uus strateegia, kaasates sellesse ulatuslikumalt ühenduse institutsioone ja liikmesriike ning tunnustades kohalikul ja piirkondlikul tasandil võetavate meetmete olulisust;

2. peab esmatähtsaks tõhustada teabevahetust Euroopa kodanikega ja pidada nendega jätkuvat dialoogi eesmärgiga luua demokraatlik, usalduslik ja solidaarne arutelu, et elavdada euroopa vaimu ja soodustada aktiivse Euroopa kodanikkonna kujunemist;

3. kordab oma veendumust, et tingimata on vajalik edendada detsentraliseeritud dialoogi abil arutelu ühiste väärtushinnangute, Euroopa ülesehitamisel saavutatu, eri valdkondades rakendatava ühenduse poliitikaga kodanike elule avaldatava mõju ning Euroopa Liidu tulevikku mõjutavate väljakutsete üle ning samas suurendada ELi kodanike teadlikkust Euroopast;

4. rõhutab riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi valitud esindajate ühist ülesannet lisada oma tegevusse Euroopa mõõde; nõuab sellest tulenevalt riiklike valitsuste, parlamentide ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste teabevahetuselase partnerluse tõhustamist, et anda kaaskodanikele enam teadmisi Euroopast ning edastada selgeid ja objektiivseid sõnumeid Euroopa tasandil võetud meetmete kohta;

5. nõuab, et Euroopa Komisjon looks vahendeid, mis võimaldaksid kodanikel tõeliselt osaleda; rõhutab seejuures massiteabe-

kanalite, eelkõige Interneti suurt rolli nii kodanikele lähedale jõudmise vahendina kui ka eelkõige kohalike ja piirkondlike omavalitsuste peamise teabevahetusvahendina;

6. tervitab Euroopa Komisjoni soovi tugevdada partnerlust Euroopa Liidu institutsioonide ja liikmesriikide vahel; rõhutab eriti vajadust tunnustada komitee ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsust antud protsessis; märgib komisjoni nõustumist tõsiasjaga, et kodanike napid teadmised ELi kohta on peamiselt tingitud liikmesriikide vähesest pühendumusest, ning komisjoni teadlikkust detsentraliseeritud teabevahetuspoliitika positiivsest mõjust ning kohaliku ja piirkondliku tasandi kaasamise vajadusest;

7. tervitab D-kava uut etappi „Debate Europe”, kus säilitatakse suundumus kohalikele tasandile ning tagatakse lisavahendid, mille kaudu inimesteni jõuda, nendega ühendust saada ning tegutseda partnerluses Euroopa Parlamendi valimiste eel ja Lissaboni lepingu ratifitseerimise kontekstis;

8. kutsub Euroopa Komisjoni üles kehtestama teabevahetuse nõudeid kõigi Euroopa Liidu poliitikate väljatöötamisel ning eelkõige sellistes valdkondades, mis avaldavad otseselt mõju piirkondadele, näiteks eelkõige struktuurifondid, ning leiab, et ELi muudetud eelarvesse tuleks lisada peatükk teabevahetuse kohta kodanikega;

9. arvab, et Lissaboni lepingu ratifitseerimist ja Euroopa Parlamendi eelseisvaid valimisi saaks sobivalt ära kasutada, et hoogustada tõelist arutelu Euroopa asjade üle; selleks moodustas komitee töörühma, mis võimaldab komitee liikmetel optimeerida Euroopa-alase teabe edastamist Euroopa kodanikele;

II Partnerluspoliitika tugevdamine ühtse ja integreeritud detsentraliseeritud teabevahetuspoliitika jaoks

10. tuletab meelde volinik Margot Wallströmi avaldusi, milles ta käsitles territoriaalset lähenemist ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli rahvani jõudmisel ja neile selgitamisel, milles seisneb Euroopa poliitika tähendus ning positiivne mõju majandusarengule, territoriaalsele ühtekuuluvusele, keskkonnale, julgeolekule ja sotsiaalsele arengule D-kava raames korraldatavate arvukate ürituste kaudu kogu Euroopas;

11. kordab nimetatud kontekstis oma kavatsust lähtuda nendest põhimõtetest Euroopa Komisjoniga koostöölepingu sõlmimisel (eelkõige seoses lepingu teabevahetuspoliitikat käsitleva *addendum*'iga), et korraldada arutelusid ja üritusi kodanike igapäevaeluga seotud teemadel, nagu näiteks tööhõive, julgeolek, ränne, põhiõigused, keskkonnakaitse ja energiavarustus, näidates sel viisil ühenduse poliitika ja kohalike elanike esindajate panusest saadavat lisaväärtust;

12. teeb ettepaneku, et kooskõlas komitee ja komisjoni vahelise koostöölepinguga igasse komisjoni esindusse määratud kontaktisikutest, kes vastutavad institutsioonidevahelise teabevahetuse valitud teemavaldkondade vahendamise eest kohalikul ja piirkondlikul tasandil, saaksid tõeliselt tegusad teabevahendajad Euroopa Komisjoni ja Regioonide Komitee liikmete vahel. Nad peaksid lihtsustama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist detsentraliseeritud üritustel ning volinike ametlikel visiitidel liikmesriikidesse;

13. tuletab meelde, et ehkki uue teabevahetusstrateegia elluviimine nõuab tihedamat suhtlemist Euroopa institutsioonide ja ametite vahel, peaks see saama tuge ka rohujuure tasandil. Sellise panuse saavad anda ja selle mõju analüüsida üksnes ELi otsustamisprotsessi tundvad omavalitsused, kes on oma kaaskodanike ees vastutavad ja tunnevad nende olukorda põhjalikult; rõhutab Lissaboni lepingu protokollisubsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta, millega kohustatakse Euroopa Komisjoni võtma arvesse õigusaktide ettepanekute majanduslikku ja administratiivset mõju kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele;

14. täheldab, et kohalike ja piirkondlike sidusrühmade kaasatus ja komisjoni kohustus ametlikult konsulteerida kohalike ja piirkondlike omavalitsustega enne mis tahes õigusakti koostamist toetab linnade ja piirkondade tegevust Euroopa Liidu teabe- ja teabevahetuskanalitega ning on osa mitmetasandilisest valitsemisest. Mõlemas suunas toimuv teabevahetus võib hõlmata nii

piirkondlike ametite ja omavalitsusi Brüsselis kui ka kohalike ja piirkondlike valitud esindajate riiklike ja üleeuroopalisi ühendusi;

III Euroopa asjadest teavitamine: kodanike ning kohalike ja piirkondlike esindajate kaasamine kohaliku tasandi tegevusse

15. juhib tähelepanu vajadusele tagada ELi käsitleva teabe parem vastavus eri sihtrühmadele ja kohandamine vastavalt tegelelikule olukorrale rohujuure tasandil;

16. soovib, et võetaks õppust kohalike omavalitsuste ja linnade poolt D-kava raames korraldatud üritustest, nagu välja toodud Regioonide Komitee kahes eduaruandes detsentraliseeritud teabevahetuspoliitika kohta;

17. tervitab komisjoni otsust kaasrahastada D-kava uusi kodanikuühiskonna projekte ning toetab keskendumist detsentraliseeritud konkursikutsetele ja meetmetele, millega toetatakse kohalike projekte; väljendab samuti suurt heameelt selle üle, et nende konkursikutsetega asetatakse eesmärkide etteotsa Regioonide Komitee liikmete osalemine ja dialoogi edendamine kohalike poliitikakujundajatega; samas kutsub komisjoni üles tagama, et ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ise võiksid neil konkurssidel osaleda;

18. rõhutab, et D-kava etapi „Debate Europe” edukaks teostamiseks igas liikmesriigis on tuleks saavutada suurem koostöö Euroopa Parlamendi liikmete, kohalike ja piirkondlike valitud esindajate, liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi esinduste juhtide ning Euroopa Komisjoni ja kohalike ning piirkondlike omavalitsuste riiklike liitude esindajate vahel;

19. teeb ettepaneku, et Euroopa Majad — avalikud asutused, mis peaksid kodanikke mitmesuguste üritustega ligi tõmbama — ei asuks ainult mitte iga riigi pealinnas, vaid teatud tingimustele vastavuse korral võidakse neid luua ka piirkondlike omavalitsuste või linnade algatusel; tervitab sellega seoses komisjoni kavatsust minna veelgi enam kohalikele tasandile, edendades komisjoni esinduste osavõtul toimuvaid arutelusid ka väljaspool liikmesriikide pealinnu ning käivitades 2009. aastaks kavandatud Europe Directi keskuste teise põlvkonna;

20. rõhutab, et teabevahetuses noortega peab eesmärk olema neile selgitada, et Euroopa Liidu ülesehitusele kaasa aitamine võiks olla nende endi huvides;

21. kutsub kõiki valitsemistasandeid üles tagama, et noortele antaks nende koolitee jooksul põhiteadmisi ELi kohta, et nad mõistaksid liidu pädevust, toimimist ja tegevust ning ELi pakutavaid võimalusi nende isiklikus ja tööelus tulevikus ning 21. sajandi väljakutsete lahendamisel;

22. soovib teha liikmesriikide teabevahetuse valdkonnas algatusi koostöös piirkondlike ja kohalike esindajatega, näiteks korraldades piirkondades detsentraliseeritud üritusi ning viies kohalikes ja piirkondlikes kogudes regulaarselt läbi arutelusid uute ELi poliitikate üle, võimalusel Euroopa Parlamendi liikme ja Euroopa Komisjoni mõne peadirektoraadi esindaja osavõtul nagu riiklikes parlamentides;

23. tuletab meelde, et piirkondliku tasandi esindajad võivad etendada väga olulist rolli kahe-suunalise teabevahetuse käivitamisel, mis võimaldab teavitada kodanikke ELi rollist ja olemusest ning panna nad sellele reageerima, tuues Euroopa sel moel lähemale piirkondadele, mida poliitikutel ELi tasandil esindavad; samuti on kõnealused esindajad heal positsioonil edastamaks kohaliku ja piirkondliku tasandi avalikku arvamust neile inimestele, kes vastutavad ühenduse poliitika väljatöötamise eest ja otsustavad selle üle;

24. rõhutab poliitiliste parteide tähtsust kohaliku ja piirkondliku tasandi teabevahetuspoliitikas Euroopa idee edendamisel ning kutsub kohaliku ja piirkondliku tasandi valitud esindajaid üles koolitama noori poliitikuid Euroopa küsimustes, et homsed otsustajad arvestaksid oma tegevuses Euroopa mõõtmega;

25. leiab, et on oluline koostada Lissaboni lepingu teksti kohta tutvustav ülevaade, milles on selgelt ja usaldusväärset välja toodud lepingu eelised, vastavus lihtsustamispehimõttele ning positiivsed muudatused Euroopa Liidu tegevuse läbipaistvuse, tõhususe ja õiguspärasuse ning kodanike poliitikaloomesse kaasamise osas;

26. soovib korraldada kohalikes ja piirkondlikes volikogudes Euroopa integreerimise saavutustele ja ELi institutsioonilisele toimimisele pühendatud eristungeid, kus võiksid osaleda ka asjaomasesse valimispiirkonda kuuluvad Regioonide Komitee ja Euroopa Parlamendi liikmed. Eriistungid võiksid toimuda näiteks Euroopa päeval, 9. mail;

27. teeb teatavaks Regioonide Komitee 2008. aasta prioriteetsed algatused teabevahetuse valdkonnas:

— foorumi „Tuleviku linnad“ korraldamine (8.–10. aprill 2008);

— kolmanda iga-aastase teabevahetuse foorumi korraldamine (17.–19. juuni 2008);

— kuuenda Open Days ürituse korraldamine (6.–9. oktoober 2008), mille käigus võetakse Brüsselis piirkondade ja linnade

nädala raames vastu 5 500 osalejat, kes esindavad kokku 220 Euroopa piirkonda ja linna. 2008. aastal korraldatakse sama algatuse raames lisaks üle 150 ürituse partnerpiirkondades;

— kultuuridevahelise dialoogi foorumi korraldamine (25.–27. november);

— Regioonide Komitee poliitikauudiseid kajastava igakuise elektroonilise teabelehe avaldamine, mis on suunatud kohaliku tasandi meediale, kohalikele ja piirkondlikele esindajatele ning ühingute juhatajatele; samuti igakuise paberkanjal teabelehe avaldamine, milles jagatakse teavet Regioonide Komitee poliitilise ja nõuandetegevuse ning Euroopa institutsioonide ja piirkondade kohta. Teabeleht on suunatud 25 000 piirkondlikule otsuselangetajale;

— aastas 600 piirkondliku ja kohaliku tasandi ajakirjaniku vastuvõtmine Regioonide Komitees Brüsselis seoses komitee liikmete poliitilise tegevuse ja ürituste korraldamisega ning koostöös teiste Euroopa institutsioonidega;

28. soovib teha Euroopa Komisjoniga tihedat koostööd, et koostada institutsioonidevahelise koostöö raamistikus teabevahetusala algatuste põhjal tööplaan ning suurendada liikmesriikidega korraldatavate kahepoolsete partnerluste arvu;

29. on valmis aktiivselt kaasa aitama teiste institutsioonide käivitatavatele algatustele, sh kodanike tippkohtumistele, mida võiksid korraldada ELi eesistujariigid, ning neis osalema;

IV Regioonide Komitee integreerimine tulevasse teabevahetusalasesse institutsioonidevahelisse raamistikku

30. on veendunud, et teabe ja teabevahetuse institutsioonidevaheline raamistik toetaks ELi institutsioonide ja ametite, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahelise partnerluse pehimõtet; raamistikule tuleks tagada ka piisav rahastamine;

31. rõhutab kasu, mis saadakse komitee osalemisest institutsioonidevahelises teabevahetuse tööühmas; soovib igal aastal koostada detsentraliseeritud teabevahetuse töökava ning seega palub ennast kaasata asjaomase iga-aastase institutsioonidevahelise kava koostamisse;

32. pooldab institutsioonidevahelise teaberühma töö analüüsimist, et näha, kas seda on võimalik täiustada ning kas tuleks luua rühm, et kooskõlastada meetmed, mida võetakse institutsioonidevahelise teaberühma määratud suuniste rakendamiseks; komitee on valmis kõnealuses tegevuses osalema;

33. väljendab heameelt võimaluse üle osaleda iga-aastasel institutsioonidevahelisel arutelul teabevahetuse teemal ning soovib sellest tulenevalt Regioonide Komitee tunnustamist ühena detsentraliseeritud teabevahetusstrateegia peamistest partneritest Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu kõrval;

V Teabevahetuskanalite lisamine: kohalik ja piirkondlik meedia, TV, raadio ja Internet

34. rõhutab, et selleks, et saavutada eesmärk suurendada kodanike teadmisi ELis, tuleb luua rohkem teabevahetuskanaleid ning muuta need tõhusamaks ja kergemini juurdepääsetavaks. Tuleks tihendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning meedia koostööd ning kasutada uusi tehnoloogiaid;

35. väljendab rahulolu, et Euroopa Komisjon käivitab 2008. aastal teabevõrgustike pilootprojekti, mille eesmärk on kaasata riiklikud parlamendid senisest enam Euroopa arutellusse, ning palub nimetatud algatusse kaasata ka komitee ning samuti piirkondlikud parlamendid ning kohaliku ja piirkondliku tasandi valitud esindajad;

36. teeb Euroopa Komisjonile ettepaneku, et komisjoni esinduste veebilehed 27 liikmesriigis seotaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste riiklike liitude, linnade ja piirkondade veebilehekülgedega ning et vahendatav teave, eelkõige seoses Euroopa poliitika elluviimisega, oleks kohandatud vastavalt kohalikule olukorrale;

37. soovib, et *Euroopa* veebilehel oleks eraldi lehekülj pühendatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rollile Euroopa otsustamisprotsessis, mis rõhutaks asjaolu, et peaaegu 75 % Euroopa õigusaktidest kohaldatakse kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Leheküljel peaks olema ka viide Regioonide Komitee koduleheküljele ning samuti kohalike ja piirkondlike omavalitsuste üleeuroopaliste ja riiklike liitude lehekülgedele, kui need seda soovivad;

38. rõhutab Euroopa Komisjoni e-kaasatuse (*e-participation*) algatuse tähtsust, mille eesmärk on kaasata kodanikud poliitika väljatöötamise, seda eelkõige kohalikul ja piirkondlikul tasandil; kutsub kohalike ja piirkondlike omavalitsusi üles looma oma piirkonna veebileheküljed, mille kaudu kodanikud saaksid elektroonilise konsulteerimise ja suhtluse käigus oma arvamust avaldada ning eeskätt väljendada oma ootusi Euroopa poliitika suhtes;

39. kutsub Euroopa Komisjoni üles lisama Regioonide Komitee tehtud videod veebileheküljele *EU Tube*;

40. taotleb Euroopa Komisjonilt aruteluplatvormi loomist *Euroopa* leheküljel, näiteks foorumi *Debate Europe* raames, kus kohaliku ja piirkondliku tasandi valitud esindajad saaksid vastata kodanike küsimustele. Selline algatus aitaks edendada suhtlust komitee liikmete ja liikmesriikide kodanike vahel;

41. juhib tähelepanu teabe- ja teabevahetuskanalite mitmekeelsuse tähtsusele selles, et kõik ELi kodanikud saaksid võrdselt osaleda ning omandada teadmisi ELi kohta.

Brüssel, 19. juuni 2008

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus „Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta (2009)”

(2008/C 257/09)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab komisjoni ettepanekut Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta kohta (2009). Lissaboni eesmärkide elluviimine, mis peaks muutma Euroopa kõige innovaativsemaks teadmistepõhiseks ühiskonnaks, rajaneb Euroopa loovuse potentsiaalil;
- rõhutab, et Euroopa linnades, piirkondades ja kohalikul tasandil on kultuur, loovus ja innovatsioon oluline kasvu, investeeringute ja uute töökohtade allikas;
- rõhutab varase, koolieelse ja algkoolihariduse erilist rolli oluliste pädevuste arendamisel, s.o teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad inimesel edukalt elada ja töötada ning ka edasi õppida kaasaegses Euroopa ühiskonnas;
- rõhutab, et kõnealust algatust on võimalik suurepäraselt ühendada kultuuridevahelise dialoogi aastaga. Mitmete Euroopa aastate teemade sidumine toetab eesmärki saavutada nende tegevustega mõju keskmes ja pikas perspektiivis;
- võtab teadmiseks, et loovuse ja innovatsiooni aasta läbiviimiseks ei ole mingeid konkreetseid eelarvavahendeid. Kui loovust mõistetakse Euroopa ühiskondade arengu vahendina, ei ole kohane piirduda vaid hariduse ja kultuuri valdkonnaga. Valdkondadeülese mõtlemisega tekivad uued loovad lahendused.

Raportöör: Gerd HARMS (DE/PES) Brandenburgi liidumaa föderaal- ja Euroopa asjade volinik, Brandenburgi liidumaa kantselei kõrgeim ametnik

Viitedokument

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta (2009) kohta”

KOM(2008) 159 lõplik — 2008/0064 (COD)

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab komisjoni ettepanekut Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta kohta (2009). Väga üldises käsitluses, nagu seda komisjon ettepanekus õigusega kasutab, on loovus võime leida uusi lahendusi inimtegevuse kõige erinevates valdkondades ning tehnilise, kultuurilise ja ühiskondliku innovatsiooni vältimatu eeldus. Lissaboni eesmärkide elluviimine, mis peaks muutma Euroopa kõige innovaatilisemaks teadmispõhiseks ühiskonnaks, rajaneb Euroopa loovuse potentsiaalil;

2. nõustub komisjoni analüüsiga loovuse ja innovatsiooni arendamise põhitingimuste kohta. Sealjuures rõhutab komitee varase, koolieelse ja algkoolihariduse erilist rolli oluliste pädevuste arendamisel, s.o teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad inimesel edukalt elada ja töötada ning ka edasi õppida kaasaegses Euroopa ühiskonnas;

3. toetab komisjoni seisukohta, et loovuse õhutamisel on haridusel oluline ülesanne ja leiab, et loovuse osatähtsus ei tohiks piirduda koolieelse ja esimeste kooliaastate haridusega. Kaunite kunstide tähtsus peaks säilima siiski kogu koolihariduse vältel. Loovust ei tohi piirata nn loovatele ainetele. Loovate probleemilahenduse ja innovaatilise mõtlemise oskus peab olema kõigi formaalse hariduse protsesside osa. Sellega seoses tõstab Regioonide Komitee eriti esile mitmekeelsuse olulisust;

4. rõhutab vajadust tagada tiptaseme ja tiptulemuste edendamise kõrval ka iga piirkonna inimestele hea haridus ja koolitus kui individuaalse ja ühiskondliku heaolu ning piirkondade uuendusvõime alus;

5. rõhutab, et Euroopa linnades, piirkondades ja kohalikul tasandil on kultuur, loovus ja innovatsioon oluline kasvu, investeeringute ja uute töökohtade allikas. Loova potentsiaali ja innovatsioonisuutlikkuse arendamine piirkonnas on tema edu eeldus Euroopa ja ülemaailmses konkurentsivõimelises. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vastutavad üldjuhul elukestva õppe korraldamise, aktiivse tööturupoliitika, piirkondlike innovatsioonistrateegiate arendamise ning innovaatiliste ja loovate majandusharude edendamise eest;

6. rõhutab taas kohalike omavalitsuste ja piirkondade olulisust uuenduslike keskkondade arendamisel. Sellega seoses on asjakohane nimetada kohalikku uuenduspoliitikat, tehnoloogiakeskusi, äriinkubaatoreid, teadusparke ja riskikapitali;

7. juhib tähelepanu sellele, et see ei kehti mitte ainult loomemajanduse ja teadmispõhise kaasaegse tööstuse kohta. Pigem vajavad kaasaegsed ühiskonnad kõigil tasanditel loovaid lahendusi sotsiaalsetele, keskkonnaalastele ja majanduslikele väljakutsetele, millega nad silmitsi seisavad;

8. tervitab eriti asjaolu, et komisjon väärtustab õigusakti ettepanekus selgesõnaliselt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli, tõstes esile, et

— Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta ülesandeid saab täita vaid ühenduse, riigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi meetmeid sidudes;

— kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamine annab neile võimaluse oma tegevusi Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta raames edukalt ja mõjusamalt kujundada;

— kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemine aitab kaasa kavandatavate Euroopa ja riigi tasandi meetmete rakendamisele;

9. jagab seda hinnangut ja astub välja kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ulatusliku osalemise eest Euroopa loovuse ja innovatsiooni aastas;

Algatuse üksikasjalik hinnang

10. toetab loovuse ja innovatsiooni aastaks püstitatud eesmärgi (artikkel 2). Kõnealuste eesmärkide laiahaardeline lähenemisviis võimaldab Euroopa loovuse potentsiaali arendamist ja kasutamist ulatuslikult käsitleda ning mitte piirata seda vaid kunsti aspektidele. Komitee juhib tähelepanu vajadusele loovuse ja innovatsiooni aastal edendada ja esile tõsta eelkõige valdkonnaüleseid tegevusi elukestva õppe asutuste, kultuuriasutuste ja kultuurielus osalejate ning samuti majanduse, teaduse ja kodanikuühiskonna vahel. Seetõttu on vaja toetada loovuse õppimist, mis põhineb ise teabe otsimisel ja teadmiste arendamisel, vastandatuna imiteerimisele ja mälu kasutamisele;

11. rõhutab, et kõnealust algatust on võimalik suurepäraselt ühendada kultuuridevahelise dialoogi aastaga. Mitmete Euroopa aastate teemade sidumine toetab eesmärki saavutada nende tegevustega mõju keskmises ja pikas perspektiivis. Kultuuridevahelise dialoogi aasta tegevuste eesmärk on avatum, sallivam ja paindlikum Euroopa ühiskond ning need tegevused on tihedalt seotud loovuse ja innovatsiooniga. Kokkupuude ja tegelemine teiste kultuuriliste väljendusvormide ja suundadega võib ergutada loovust ja pakkuda võimalust enda küsimustele uuelaadsete vastuste leidmiseks;

12. võtab teadmiseks, et komisjon osutab kõnealuses ettepanekus eriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu sõnastatud nõudmistele võtmepädevuste kohta elukestvas õppes. Regioonide Komitee viitab nimetatud soovitusel koostatud arvamusele, (1) milles komitee tõstis esile matemaatika- ja loodusteaduste alaste oskuste erilist tähtsust. Samuti tõstis komitee esile, et oluline on edendada elukestva õppe vahendite kaudu naiste osalemist neis valdkondades. Euroopa ühiskondades muutub tulevikus veelgi olulisemaks noorte, eelkõige noorte naiste meelitamise teadusliku ja tehnilise väljaõppe ning inseneriõpingute ja -karjääri juurde;

13. märgib, et tööelu-ühiskonna-kõrghariduse koostoime on oluline tingimus uuendustegevuseks ja majanduskasvuks kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Vajalik on infrastruktuur, mis kaasab kõiki ilma kedagi diskrimineerimata, innustades seega kodanikuaktiivsust ja ühist vastutust ühiskonna ühtekuuluvuse ja jätkusuutliku arengu eest;

14. propageerib paremat haridust ja koolitust, mis tõstaks võimalikult palju Euroopa suurima kapitali — noorte — väärtust. Hariduses peab eriline roll olema tehnoloogiaalasel õppel, et edendada Euroopa teadus-, arendus- ja uuendustegevust, kuid oluline on ka humanitaarharidus ja kohaste väärtuste omandamine, pöörates haridussüsteemis seejuures vajalikku tähelepanu Euroopa kultuuri ja ajaloo õpetamisele;

15. on korduvalt juhtinud tähelepanu sellele, kui oluline on edendada teadustegevust, noorte teadlaste väljaõpet, teadlaste liikuvuse toetamist ning teadusalase koostöö toetamist Euroopa tasandil. Teadussõbraliku kliima kujundamine, patentide edendamine ja nende tõhus kaitse toetavad innovaatilisi protsesse ühiskonnas ja majanduses;

16. rõhutab vajadust luua normid ja eeskirjad, et tagada intellektuaalse omandi kaitse, ning töötada välja avalike teadusastutuste ja kõrgkoolide intellektuaalse omandi kohtlemise Euroopa harta;

17. rõhutab siinkohal struktuurifondide, eriti Regionaalarengu Fondi olulisust toetamiseks teadusalaste teadmiste rakendamist innovaatilistes toodetes ja protsessides;

18. avaldab kahetsust selle üle, et algatus alles nüüd esitatakse. Vähene ettevalmistusaeg seab ohtu ürituse edu. Seepärast on eriti oluline, et komisjon teeks nüüd kõik endast sõltuva, et kaasata protsessi võimalikult palju partnereid;

19. rõhutab audiovisuaalse meedia erilist rolli loova keskkonna arendamisel. Tänu seostele annete arendamise, tipp-tasemel koolitusasutuste ja meediasektori vahel luuakse paljudes Euroopa piirkondades edukaid majandusklastreid. Loovuse ja innovatsiooni aasta raames tuleks neid arengud eriti väärtustada;

20. avaldab kahetsust, et komisjoni ettepanekus ei viidata Euroopa liikuvusprogrammide mitmekesistele võimalustele. Liikuvus koolituse ajal — vahetuse kogemus kogu Euroopa piirkondade vahel — võib olulisel määral kaasa aidata noorte loova ja innovaatilise potentsiaali vallapäästmisele;

21. lisaks avaldab komitee kahetsust asjaolu üle, et ettepanekus ei ole sätteid algatuse edu kontrollimiseks ega sõnastata eesmärkide saavutamise eeldusi;

22. on seisukohal, et loovuse ja innovatsiooni aasta võib olla edukas vaid siis, kui komisjon tervikuna selle endale ülesandeks seab ja kasutatakse ära kõigi peadirektoraatide võimalused. Lisaks on vaja liikmesriikide, linnade ning piirkondade ning kohalike omavalitsuste tugevat toetust. Seepärast nõuab komitee, et Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta kujundamisse kaasataks lisaks hariduspoliitikale aktiivselt ka teised poliitikavaldkonnad;

23. juhib tähelepanu sellele, et loovuse ja innovatsiooni edendamine on paljude piirkondlike ja kohalike arengukavade osa. Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta läbiviimisel tuleks vältida muljet, et ainus võimalus vahendite leidmiseks on komisjoni algatused. Just kõnealuse aasta raames tuleks esile tõsta linnade, piirkondade ja liikmesriikide edukaid lähenemisviise ning toetada parimate tavade levitamist. Komisjoni kõigi algatuste puhul tuleb järgida subsidiaarsuse põhimõtet;

24. juhib tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide rikkalike kogemustele, mis väljenduvad näiteks kommunaal- ja regionaalpoliitilistes tegevustes ja Regioonide Komitee korraldataval üritusel Open

(1) CdR 31/2006 fin.

Days. Need kogemused on märk paljudest ja mitmekülgsetest viisidest, et toetada loovust ja innovatsiooni, mis on Euroopa linnadele ja piirkondadele iseloomulik;

25. võtab teadmiseks, et loovuse ja innovatsiooni aasta läbiviimiseks ei ole mingeid konkreetseid eelarvevahendeid. Komisjoni ettepanekus viidatakse selgelt tegevuste rahastamisele vaid seoses elukestva õppe programmiga aastateks 2007–2013 ning programmiga „Kultuur” (2007–2013). Kuid kõne all olevad loovuse ja innovatsiooni küsimused ulatuvad neist programmidest kaugemale. Eelkõige tuleks käsitleda teaduse valdkonda, majanduse ja teaduse koostööd, Euroopa liikuvuse valdkonda, maaelu arengu küsimust, sotsiaalpoliitikat, aga ka teisi küsimusi. Kui loovust mõistetakse Euroopa ühiskondade arengu vahendina, ei ole kohane piirduda vaid hariduse ja kultuuri valdkon-

naga. Valdkondadeülese mõtlemisega tekivad uued loovad lahendused;

26. komisjon räägib ettepanekus teavitamiskampaaniate keskme suunamisest Euroopa aasta teemadele, kuid meetmetes ei kirjeldata täpsemalt, kuidas seda teha. Komitee märgib, et need meetmed on vaja kooskõlastada ühenduse, riigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

27. pakub komisjonile Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta läbiviimisel oma toetust ja koostööd. Linnad, piirkonnad ja kohalikud omavalitsused on selle ettevõtmise loomulikud partnerid ning kohad, kus sünnib suur osa loomingulistest lahendustest. Komitee ootab enda täielikku kaasamist tegevustesse, samuti varast ja täielikku teavet kõigi tegevustekohta.

II. SOOVITUSED MUUDATUSTEKES

Muudatusettepanek 1

Artikkel 2, lõige 1

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta üldeesmärk on toetada liikmesriikide tegevust loovuse arendamisel elukestva õppe kaudu. Loovus on innovatsiooni alus ning peamine tegur isiklike, tööalaste, ettevõtlusalaste ja sotsiaalsete pädevuste arendamisel ning kõigi inimeste ühiskondliku heaolu tagatis.	Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta üldeesmärk on toetada liikmesriikide, <u>samuti kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegevust loovuse arendamisel elukestva õppe kaudu. Loovus on innovatsiooni alus ning peamine tegur isiklike, tööalaste, ettevõtlusalaste ja sotsiaalsete pädevuste arendamisel ning kõigi inimeste ühiskondliku heaolu tagatis.</u>

Motivatsioon

Liikmesriigid on küll komisjoni kontaktpunktid, kuid kõnealuses valdkonnas käsitletakse küsimusi, mis jäävad vahetult kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusse.

Muudatusettepanek 2

Artikkel 3, lõige 2

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Lisaks vastavalt artiklile 6 ühenduse poolt kaasfinantseeritavatele tegevustele võivad komisjon või liikmesriigid valida muid tegevusi, mis aitavad kaasa Euroopa aasta eesmärkide saavutamisele ja lubada Euroopa aasta nimetuse kasutamist nende tegevuste reklaamimisel, kui need aitavad kaasa artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele.	Lisaks vastavalt artiklile 6 ühenduse poolt kaasfinantseeritavatele tegevustele võivad komisjon, või liikmesriigid <u>või kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused</u> valida muid tegevusi, mis aitavad kaasa Euroopa aasta eesmärkide saavutamisele ja lubada Euroopa aasta nimetuse kasutamist nende tegevuste reklaamimisel, kui need aitavad kaasa artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele. <u>Täiendavaid mitteriiklike osalejaid tuleb julgustada seatud eesmärkide raames osalema Euroopa aasta tegevustes.</u>

Motivatsioon

Nimetuse „Euroopa aasta” kasutamisel ei tohi piirduda vaid liikmesriikidega. Oluline on, et Euroopa aastale annaks ilmet paljud kõnealuses raamistikus tegutsevad sidusrühmad.

Muudatusettepanek 3

Artikkel 5

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Komisjon korraldab riiklike koordinaatorite kokkusaamisi, et aidata kaasa Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta rakendamise koordineerimisele Euroopa tasandil ja vahetada teavet riiklikul tasandil saadud kogemuste kohta.	Komisjon korraldab riiklike koordinaatorite kokkusaamisi, et aidata kaasa Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta rakendamise koordineerimisele Euroopa tasandil ja vahetada teavet riiklikul tasandil saadud kogemuste kohta. <u>Nendele kokkusaamistele kutsutakse Regioonide Komitee ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esindajad.</u>

Motivatsioon

Vaid Regioonide Komitee ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee osalemine võib tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajaduste ja panuse süsteemse ning kompetentse arvestamise.

Brüssel, 19. juuni 2008

Regioonide Komitee
president
Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus „Telekommunikatsiooni reformi pakett”

(2008/C 257/10)

REGIOONIDE KOMITEE

- soovib tagada, et uus regulatiivne raamistik ei kahjustaks liikmesriikide kultuuri- ja meediapoliitika eesmärke ning arvestaks maapiirkondade, hõredalt asustatud piirkondade, äärepoolseimate piirkondade ja linnastute ning kultuuriliste ja etniliste vähemuste erivajadustega;
- on vastu Euroopa Komisjoni kavandatud raadiosagedusspektri haldamise ühtlustamisele. Liikmesriigid peaksid selles küsimuses jääma vastutavaks, tagades samas kooskõla rahvusvaheliste kokkulepetega; samuti peavad nad tagama piisavalt laia sagedusala, et ringhäälinguorganisatsioonid saaksid täita edastamiskohustust;
- ei toeta uue lahendusena välja pakutud ettevõtete funktsioonipõhist eraldamist ega komisjoni vetoõigust liikmesriikide teatud parandusmeetmete suhtes. Komitee ärgitab riikide reguleerivaid asutusi asjaomaste turgude analüüsimisel ja määratlemisel võtma arvesse kohalikke ja piirkondlikke kultuurilisi ja keelelisi erinevusi;
- hindab komisjoni jõupingutusi tarbijakaitse ja kasutajaõiguste parandamiseks, eelkõige pakkudes tarbijatele rohkem teavet hindade ja teenuste osutamise tingimuste kohta, parandades andmekaitset ja turvalisust ning tagades teenustele, sh hädaabiteenustele lihtsama juurdepääsu. Sellegipoolest väljendab komitee muret selle üle, millised võivad olla ettepanekute rahanduslikud ja majanduslikud mõjud just piirkondlikele ja kohalikele teenusepakkujatele;
- on seisukohal, et Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti loomine, millega kaasneks turgude reguleerimise küsimuses märkimisväärne pädevuste loovutamine liikmesriikidelt komisjonile, viib pädevuste jagunemise riiklike ja Euroopa reguleerivate asutuste vahel selgelt tasakaalust välja. Seetõttu toetab komitee Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu loomist, mis aitaks integreerida praegust Euroopa reguleerivate asutuste töörühma Euroopa õigusesse.

Raportöör: Marc SCHAEFER (LU/PES), Viandeni linnavolikogu liige

Viitedokumendid

Parema õigusloome direktiiv:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta”

KOM(2007) 697 lõplik — 2007/0247 (COD)

Kodanike direktiiv:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul, direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris ning määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitsealase koostöö kohta”

KOM(2007) 698 lõplik -2004/0218 (COD)

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet”

KOM(2007) 699 lõplik — 2007/0249 (COD)

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Kuidas digitaalset dividendi Euroopas täielikult ära kasutada: ühine lähenemisviis digitaalringhäälingule üleminekuga vabaneva spektriosa kasutamisel”

KOM(2007) 700 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

eriti just suurlinnapiirkondades info- ja sidetehnoloogiasse ja infrastruktuuridesse;

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab komisjoni eesmärgi suurendada telekommunikatsioonituru avatust konkurentsile, toetada investeeringuid kiirendusvõrkudesse (sh kõik traadiga, mobiil- ja satelliit tehnoloogiad) ning tagada audiovisuaalteenuste digiteerimise kontekstis spektri optimaalne haldamine siseturul;
2. peab jälgima, et uus õigusraamistik ei sisaldaks meetmeid, millel võib olla negatiivne mõju liikmesriikide kultuuri- ja meediapoliitika eesmärkidele;
3. peab samuti jälgima, et uue regulatiivse süsteemi loomisel (eelkõige spektri haldamise tasandil) võetaks arvesse kultuuriliste või etniliste vähemuste huve ning piirkondlikke vajadusi;
4. soovib kavandatavas õigusraamistikus näha meetmeid, mis toetaksid lairibaühenduse arengut maapiirkondades, hõreda asustusega piirkondades ja äärepoolseimates piirkondades; võib kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel olla vajadus investeerida
5. hindab komisjoni jõupingutusi tarbijate paremaks kaitsmiseks, eelkõige seoses andmekaitse ja turvalisusega ning kõigile kasutajatele, sh puuetega isikutele, taskukohase juurdepääsu tagamiseks elektroonilistele sideteenustele ning hädaabiteenustele. Sellegipoolest väljendab komitee muret selle üle, millised võivad olla ettepanekute rahanduslikud ja majanduslikud mõjud just piirkondlikele ja kohalikele teenusepakkujatele;
6. tunnustab komisjoni jõupingutusi seoses üleeuroopaliste teenuste arendamisega tingimusel, et seejuures võetakse arvesse riiklike ja piirkondlike erinevusi ning majanduslikult nõrgemate sidusrühmade tehnoloogilisi ja majanduslikke vajadusi;
7. juhib komisjoni tähelepanu riiklike, piirkondlike või kohalike turgude geograafilisele mitmekesisusele, mistõttu võib osutada vajalikuks teatud määral eristada ja mitmekesistada õiguslikke mehhanisme ja menetlusi, näiteks geograafilise segmentimise teel;

8. väljendab oma skeptilisust teatud kavandatavate meetmete lisaväärtuse suhtes, kuna need meetmed mõjutaksid kõiki liikmesriike olenemata nende eriolukorrast või riiklikul ja kohalikul tasandil saavutatud edusammudest. Regioonide Komitee on tõsiselt mures ettepaneku üle loovutada telekommunikatsioonituru reguleerimise ja spektri haldamise küsimuses ELi tasandile senisest enam pädevust;

9. leiab, et komisjoni ettepanekud aitavad kaasa ELi eeskirjade ühtsemale järgimisele, et saavutada elektroonilise side valdkonnas ühtne turg;

Parema õigusloome direktiiv

10. tervitab komisjoni soovitus (¹) vähendada märkimisväärselt eelnevalt reguleeritud turgude arvu ning muuta turgude reguleerimine vajadusel tõhusamaks ja lihtsamaks nii teenusepakkujate kui ka riiklike reguleerivate asutuste jaoks;

11. hindab komisjoni ettepanekuid luua parem süsteem eri liikmesriikide õigusraamistike ning riiklike reguleerivate asutuste kooskõlastus-, läbirääkimis- ja konsultatsioonimenetluste kooskõlastamiseks ja ühtlustamiseks;

12. jagab komisjoni seisukohta, et raadiospektri tõhus haldamine on oluline teenusepakkujatele juurdepääsu tagamiseks ning uuendustegevuse ja kultuurilise mitmekesisuse edendamiseks;

13. nõustub komisjoniga vajaduse osas tagada elektrooniliste sidevõrkude pakkujatele ressurside ühiskasutus ja –paiknemine tingimusel, et selline jagamine on tehniliselt võimalik ja vastava toimingu kulusid on võimalik õiglaselt jagada;

14. toetab komisjoni seisukohta, et digiteerimise ühtlustamine ELis on oluline, kuna see aitab kaasa siseturu toimimisele ja üleeuroopaliste teenuste arengule. Komitee arvab siiski, et ühtlustamiseks vajalikke meetmeid saavad paremini rakendada liikmesriigid Euroopa reguleerivate organite töörihma tegevuse raames;

15. leiab, et liikmesriikidel peaks ainsana olema õigus otsustada spektri kasutamise üle selliste teenuste tarbeks, mis võimaldavad tagada keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse ning meedia-kanalite paljususe;

16. arvab, et funktsioonipõhist eraldamist ei ole vaja turgude liberaliseerimise täiendava meetmena peale sundida ning on seisukohal, et kõige tõhusam on infrastruktuuril põhinev konkurents ning et kehtiv õigusraamistik juba võimaldab rakendada eraldamise meetmeid, sh funktsioonipõhist eraldamist;

17. leiab, et dokumendis tuleks säilitada kõik viited menetlustele, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest raadiospektri haldamise osas, kuna vastavad kokkulepped on kehtivad ja

moodustavad ulatuslikuma õigusraamistiku kui ELi oma raamistik;

Kodanike direktiiv

18. toetab komisjoni jõupingutusi tugevdada ja parandada tarbijakaitset ja kasutajaõigusi elektroonilise side sektoris, eelkõige teavitades tarbijaid teenuste hindadest ja tingimustest, muutes elektroonilisele sidele juurdepääsu ja asjakohaste teenuste (sh hädaabiteenuste) kasutamise lihtsamaks puuetega kasutajatele;

19. hindab ettepanekuid suurendada eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitset elektroonilise side sektoris, eelkõige tänu turvalisusega seotud sätete tugevdamisele ning täitemehhanismi parandamisele;

20. juhib komisjoni tähelepanu tarbijate vajadustele majanduslikult nõrgemates piirkondades, nimelt maapiirkondades, geograafiliselt raskesti ligipääsetavates piirkondades, äärepoolsemates piirkondades ning hõredalt asustatud piirkondades;

21. juhib komisjoni tähelepanu tõsiasjale, et teatud meetmed võrkude turvalisuse tagamiseks ja tarbijate kaitseks eeldavad kooskõlastamist ja rakendamist pigem rahvusvahelisel kui ELi tasandil;

22. juhib samuti komisjoni tähelepanu tõsiasjale, et mitmed kõnealuses direktiivis esitatud meetmed nõuavad märkimisväärselt investeringuid tehnilisse infrastruktuuri (nt ühtne hädaabinumber või helistaja asukoha tuvastamine). Tõenäoliselt käivad sellised investeringud üle jõu väiksematele, näiteks kohaliku või piirkondliku tasandi teenusepakkujatele;

23. hindab komisjoni jõupingutusi lauatelefoni ja mobiiltelefoni numbrite teisaldamise edendamiseks;

24. soovib juhtida komisjoni tähelepanu maapiirkondade erivajadustele. Maapiirkondades on tihti väga piiratud infrastruktuur, mis põhineb traditsioonilise teenusepakkuja ühel ainsal võrgustikul. Komitee soovib maapiirkondade toetuseks näha konkreetseid meetmeid, näiteks toetusi struktuurifondidest; soovib samuti juhtida tähelepanu piirangutele ja struktuurilistele lisakuludele, millega äärepoolsemad piirkonnad elektroonilise side valdkonnas pidevalt peavad toime tulema; seetõttu tuleks otsida erimeetmeid, mille abil asetada nende piirkondade kodanikud võrdsesse seisu Euroopa ülejäänud piirkondade kodanikega;

25. leiab, et ringhäälinguteenustele kehtivad edastamiskohustuse eeskirjad peaksid laienema kõigile lisateenustele ning eeskirjad tuleks korrapäraselt läbi vaadata;

(¹) Komisjoni soovitus C(2007) 5406 (EÜT L 344, 28.12.07, lk 65)

Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet

26. on seisukohal, et Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti loomine, mis lisanduks praegusele elektroonilise side turu reguleerimisele, ei ole kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega ning muudaks kogu telekommunikatsiooni valdkonna haldamise pigem keerulisemaks kui lihtsamaks;

27. avaldab seega toetust Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu loomisele. Kõnealune kogu võiks võtta enda kanda mitmed ülesanded, mis komisjoni ettepanekus on pandud Euroopa Elektroonilise Side Turu Ametile, ning tal oleks palju määruse ettepanekus ametile omistatud elemente; samas puuduks tal agentuurile omane ülesehitus, mistõttu oleks võimalik vältida Euroopa Elektroonilise Side Turu Ametiga tõenäoliselt seonduvaid probleeme.

II. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, artiklis 2 punktis 2e lisatakse alapunkt s

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
s) kahjulikud ja häirivad mõjutused — häired, mis seavad ohtu raadionavigatsiooniteenuste või muude turvateenuste kasutamise või mis muul viisil oluliselt moonutavad, takistavad või korduvalt katkestavad ühenduse või liikmesriigi kohaldatavatele eeskirjadele vastavat raadioside teenust;	s) kahjulikud ja häirivad mõjutused — häired, mis seavad ohtu raadionavigatsiooniteenuste või muude turvateenuste kasutamise või mis muul viisil oluliselt moonutavad, takistavad või korduvalt katkestavad ühenduse või liikmesriigi <u>kooskõlas rahvusvaheliste sagedusplaanidega</u> kohaldatavatele eeskirjadele vastavat raadioside teenust;

Motivatsioon

Sagedusspektri haldamine sõltub suures osas rahvusvahelistest kokkulepetest ja sagedusplaanidest, mille on kehtestanud Euroopa Postside- ja Telekommunikatsioonitalituste Konverentsi ning Rahvusvaheline Telekommunikatsiooniliit. Eriti kehtib see ringhäälinguteenuste puhul (nt GE-06). Seega tuleks kahjulike või häirivate mõjutuste määratlust vastavalt muuta.

Muudatusettepanek 2

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punktis 8 muudetakse artiklit 8 järgmiselt

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
a) Lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega: Kui raadiosagedusi käsitlevas artiklis 9 ei ole sätestatud teisiti, võtab liikmesriik täiel määral arvesse seda, et reguleerimine peab olema tehnoloogiliselt neutraalne, ning tagab, et käesolevas direktiivis ja eridirektiivides sätestatud ülesandeid, eelkõige tõhusa konkurentsi tagamisega seotud ülesandeid täites võtab seda arvesse ka riigi reguleeriv asutus.	a) Lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega: Kui raadiosagedusi käsitlevas artiklis 9 ei ole sätestatud teisiti, võtab liikmesriik täiel määral arvesse seda, et reguleerimine peab olema tehnoloogiliselt neutraalne, ning tagab, et käesolevas direktiivis ja eridirektiivides sätestatud ülesandeid, eelkõige tõhusa konkurentsi tagamisega seotud ülesandeid täites võtab seda arvesse ka riigi reguleeriv asutus, <u>tagades samas meediakanalite ja kultuuride paljususe.</u>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
b) Lõikes 2 asendatakse punktid a ja b järgmisega:	(b) Lõikes 2 asendatakse punktid a ja b järgmisega: -{-
'a) tagades, et kasutajad, sealhulgas puuetega kasutajad, vanuritest kasutajad ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajad saavad maksimaalselt kasu nii valiku, hinna kui ka kvaliteedi näol;	'a) tagades, et kasutajad, sealhulgas puuetega kasutajad, vanuritest kasutajad ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajad saavad maksimaalselt kasu nii valiku, hinna kui ka kvaliteedi näol;
b) tagades, et elektroonilise side sektoris ja eelkõige infosisu levitamise osas ei moonutata ega piirata konkurentsi;	b) tagades, et elektroonilise side sektoris ja eelkõige infosisu levitamise osas ei moonutata ega piirata konkurentsi;
c) Lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:	c) Lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:
'd) tehes koostööd komisjoniga ja ametiga, et tagada järjekindla reguleerimispraktika areng ning käesoleva direktiivi ja eridirektiivide järjekindel kohaldamine	'd) tehes koostööd komisjoniga ja ametiga , et tagada järjekindla reguleerimispraktika areng ning käesoleva direktiivi ja eridirektiivide järjekindel kohaldamine
d) Punkti 4 alapunkt e asendatakse järgmisega:	(d) Punkti 4 alapunkt e asendatakse järgmisega:
'e) pöörates tähelepanu konkreetsete sotsiaalsete rühmade, eelkõige puuetega kasutajate, vanuritest kasutajate ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajate vajadustele;	'e) pöörates tähelepanu konkreetsete sotsiaalsete rühmade, eelkõige puuetega kasutajate, vanuritest kasutajate ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajate <u>ning samuti etniliste, sotsiaalsete või kultuuriliste vähemuste esindajate ja maapiirkondade või hõredalt asustatud piirkondade elanike</u> vajadustele;
(...)	(...)

Motivatsioon

Vaja on võtta arvesse nii kultuuride ja meediakanalite paljusust kui ka keeleliste, etniliste, sotsiaalsete või piirkondlike vähemuste vajadusi.

Selle kohta, et komisjoni ettepaneku KOM(2007) 699 lõplik — 2007/0249 (COD) tekstis pakutud ametile viitamine on välja jäetud, vt alljärgnevat muudatusettepanekut 20.

Muudatusettepanek 3

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punktis 9 asendatakse artikkel 9 järgmisega

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 9</i>	<i>Artikkel 9</i>
Raadiosageduste haldamine elektrooniliste sideteenuste puhul	Raadiosageduste haldamine elektrooniliste sideteenuste puhul
1. Liikmesriik tagab oma territooriumil elektroonilisteks sideteenusteks kasutatavate raadiosageduste tulemusliku haldamise kooskõlas artikliga 8. Ta tagab, et riigi reguleeriv asutus eraldab ja määrab selliseid raadiosagedusi objektivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete kriteeriumide põhjal.	1. Liikmesriik tagab oma territooriumil elektroonilisteks sideteenusteks kasutatavate raadiosageduste tulemusliku haldamise kooskõlas artikliga 8. Ta tagab, et riigi reguleeriv asutus eraldab ja määrab selliseid raadiosagedusi objektivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete kriteeriumide põhjal.

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>2. Liikmesriigid toetavad raadiosageduste kasutuse ühtlustamist ühenduses kooskõlas vajadusega tagada raadiolainete tõhus ja tulemuslik kasutamine vastavalt otsusele nr 676/2002/EÜ (raadiospektrit käsitlev otsus).</p> <p>3. Kui teises lõigus või artikli 9c kohaselt vastu võetud meetmetes ei ole sätestatud teisiti, tagab liikmesriik, et kõikidel elektrooniliseks sideks avatud sagedusaladel võib kasutada ükskõik millist raadiovõrgu- või traadita side tehnoloogiat.</p> <p>Liikmesriik võib raadiovõrgu- või traadita side tehnoloogia liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid, juhul kui see on vajalik:</p> <p>a) kahjulike ja häirivate mõjutuste vältimiseks,</p> <p>b) rahva tervise kaitsmiseks elektromagnetväljade eest,</p> <p>c) raadiosageduste maksimaalse ühiskasutuse saavutamiseks, juhul kui sageduste kasutamise suhtes kehtib üldluba,</p> <p>d) lõikes 4 sätestatud piirangu järgimiseks.</p> <p>4. Kui teises lõigus või artikli 9c kohaselt vastu võetud meetmetes ei ole sätestatud teisiti, tagab liikmesriik, et kõikidel elektrooniliseks sideks avatud sagedusaladel võib osutada ükskõik milliseid elektroonilisi sideteenuseid. Liikmesriik võib pakutavate elektrooniliste sideteenuste liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid.</p> <p>Piirangud, millega nõutakse teatava teenuse osutamist konkreetses sagedusalas, on vajalikud selleks, et saavutada ühenduse õiguse kohaseid üldist huvi pakkuvaid eesmärgi, nagu inimelude kaitse, sotsiaalse, regionaalse või territoriaalse ühtekuuluvuse edendamine, ebatõhusa spektrikasutuse vältimine või kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe edendamine, nagu on kooskõlas ühenduse õigusega sätestatud riikide õigusaktides.</p> <p>Piirangu, millega konkreetses sagedusalas keelatakse muude teenuste pakkumine, võib kehtestada üksnes juhul, kui see on vajalik inimelude kaitsega seotud teenuste tagamiseks.</p>	<p>2. Liikmesriigid toetavad raadiosageduste kasutuse ühtlustamist ühenduses, <u>mis võib aidata kaasa mastaabisäästule ja lihtsustada kasutajate heaks teenuste koostalitlusvõimet</u>, kooskõlas vajadusega tagada raadiolainete tõhus ja tulemuslik kasutamine vastavalt otsusele nr 676/2002/EÜ (raadiospektrit käsitlev otsus).</p> <p>3. Kui teises lõigus või artikli 9c <u>raadiospektrit käsitleva otsuse 676/2002/EÜ kohaselt vastu võetud meetmetes ei ole sätestatud teisiti, tagab liikmesriik võimaluse korral</u>, et kõikidel elektrooniliseks sideks avatud sagedusaladel võib kasutada ükskõik millist raadiovõrgu- või traadita side tehnoloogiat vastavalt riiklikele sageduste eraldamise tabelitele ja Rahvusvahelise Telekomunikatsiooniliidu eeskirjadele.</p> <p>Liikmesriik võib raadiovõrgu- või traadita side tehnoloogia liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid, juhul kui see on vajalik:</p> <p>a) kahjulike ja häirivate mõjutuste vältimiseks,</p> <p>b) rahva tervise kaitsmiseks elektromagnetväljade eest,</p> <p>c) raadiosageduste maksimaalse ühiskasutuse saavutamiseks, juhul kui sageduste kasutamise suhtes kehtib üldluba,</p> <p>d) lõikes 4 sätestatud piirangu järgimiseks.</p> <p>4. Kui teises lõigus või artikli 9c <u>raadiospektrit käsitleva otsuse 676/2002/EÜ kohaselt vastu võetud meetmetes ei ole sätestatud teisiti, tagab liikmesriik võimaluse korral</u>, et kõikidel elektrooniliseks sideks avatud sagedusaladel võib kasutada ükskõik millist raadiovõrgu- või traadita side tehnoloogiat vastavalt riiklikele sageduste eraldamise tabelitele ja Rahvusvahelise Telekomunikatsiooniliidu eeskirjadele. Liikmesriik võib pakutavate elektrooniliste sideteenuste liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid.</p> <p>Piirangud, millega nõutakse teatava teenuse osutamist konkreetses sagedusalas, on vajalikud selleks, et saavutada ühenduse õiguse kohaseid üldist huvi pakkuvaid eesmärgi, nagu inimelude kaitse, sotsiaalse, regionaalse või territoriaalse ühtekuuluvuse edendamine, ebatõhusa spektrikasutuse vältimine või kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe edendamine, nagu on kooskõlas ühenduse õigusega sätestatud riikide õigusaktides.</p> <p>Piirangu, millega konkreetses sagedusalas keelatakse muude teenuste pakkumine, võib kehtestada üksnes juhul, kui see on vajalik inimelude kaitsega seotud teenuste tagamiseks <u>või ühenduse määrustega kooskõlas olevate riiklike õigusaktide määratletud üldhuvi-teenuste pakkumiseks (nt keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse ja meediakanalite paljususe tagamiseks).</u></p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
5. Liikmesriik vaatab korrapäraselt läbi lõiget 3 ja 4 osutatud piirangute vajalikkuse.	5. Liikmesriik vaatab korrapäraselt läbi lõiget 3 ja 4 osutatud piirangute vajalikkuse <u>ning on ainsana pädev otsustama piirangute mis tahes erandite üle.</u>
6. Lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse raadiosageduste määramise ja eraldamise suhtes pärast 31. detsembrit 2009.	6. Lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse raadiosageduste määramise ja eraldamise suhtes pärast 31. detsembrit 2009 <u>kõnealuse direktiivi jõustumist liikmesriikides.</u>

Motivatsioon

Raadiospektrit käsitlevas otsuses (676/2002/EÜ) määratletud meetmed ja menetlused spektri haldamiseks võimaldavad juba praegu spektrit realistlikult ja õiglaselt hallata, vastates samal ajal tehnoloogianeutraalsuse ja teenuste neutraalsuse tingimustele.

Tegevus peab olema kooskõlas Euroopa Postside- ja Telekommunikatsioonitalituste Konverentsi raames ning Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu kehtestatud kokkulepetega, mis on juba praegu spektri tõhusa haldamise aluseks.

Vaja on rakendada meetmeid selliste teenuste kaitseks ja edendamiseks, mis võimaldavad arendada kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja meediakanalite paljusust. Muu hulgas tuleb nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil pakutavatele ringhäälingu- ja elektroonilise side teenustele tagada ligipääs raadiospektrile.

Spektri haldamine kohalikul tasandil peab jääma liikmesriikide pädevusse. Liikmesriigid peavad sealjuures tagama, et ringhäälinguteenustel oleks piisav sagedusala oma sisuteenuste pakkumiseks.

Muudatusettepanek 4

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punktis 10 lisatakse artikkel 9a

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p><i>Artikkel 9a</i></p> <p>Olemasolevate õiguste piirangute läbivaatamine</p> <p>1. Liikmesriik tagab, et viie aasta jooksul alates [1. jaanuarist 2010] saavad enne seda kuupäeva välja antud raadiosageduste õiguste valdajad esitada riigi pädevale ametiasutusele taotluse nende õigustele artikli 9 lõigete 3 ja 4 kohaselt seatud piirangute läbivaatamist.</p> <p>Enne otsuse vastuvõtmist teatab riigi pädev asutus õiguse valdajale piirangute läbivaatamise tulemused, näidates ära õiguse ulatuse pärast läbivaatamist, ning annab talle mõistliku tähtaja taotluse tagasivõtmiseks.</p> <p>Kui õiguse valdaja taotluse tagasi võtab, jääb õigus muutumatuks kuni kehtivusaja lõpuni või eelnimetatud viieaastase tähtaja lõpuni, olenevalt sellest, kumb on varasem.</p>	Artikkel 9a välja jätta

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>2. Kui lõikes 1 nimetatud õigusevaldaja on raadio- või televisiooniringhäälingu sisuteenuste pakkuja ning raadiosageduste kasutamise õigus on antud konkreetse üldist huvi pakkuva eesmärgi saavutamiseks, saab läbi vaatamise taotluse esitada üksnes raadiosageduste selle osa suhtes, mis on vajalik kõnealuse teenuse osutamiseks. Sellele osale raadiosagedustest, mis artikli 9 lõigete 3 ja 4 kohaldamise tulemusena ei ole enam vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks, viiakse läbi uus jaotamismenetlus vastavalt loadirektiivi artikli 7 lõikele 2.</p> <p>3. Pärast lõikes 1 nimetatud viieaastast tähtaega kohaldab liikmesriik artikli 9 lõikeid 3 ja 4 ka kõikide teiste enne käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeva tehtud raadiospektri määramiste ja eraldiste suhtes.</p> <p>4. Käesoleva artikli kohaldamisel võtab liikmesriik ausa konkurentsi tagamiseks vajalikud meetmed.</p>	

Motivatsioon

Artikkel ei ole kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Kui ühele liikmesriigile või piirkonnale on ainsana teatud õigused antud, siis ei tohiks õiguste valdajat mõjutada ühenduse tasandil vastu võetud otsused spektri haldamise küsimuses.

Muudatusettepanek 5

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punktis 10 lisatakse artikkel 9b

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p><i>Artikkel 9b</i></p> <p>Raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste üleandmine</p> <p>1. Liikmesriik tagab, et ettevõtjad saavad artikli 9c alusel vastu võetud rakendusmeetmetes sätestatud sagedusalades neile kuuluvaid raadiosageduste kasutusõigusi teistele ettevõtjatele võõrandada või rentida ilma riigi reguleeriva asutuse eelneva nõusolekuta.</p> <p>Liikmesriik võib ka muudes sagedusalades näha ettevõtjatele ette võimaluse võõrandada või rentida neile kuuluvaid raadiosageduste kasutamise õigusi teistele ettevõtjatele.</p> <p>2. Liikmesriik tagab, et ettevõtja kavatsus võõrandada raadiosageduste kasutusõigusi tehakse teatavaks spektri jaotamise eest vastutavale riigi reguleerivale asutusele ning avalikustatakse. Kui raadiosageduse kasutamine on ühtlustatud raadiospektrit käsitleva otsuse või muu ühenduse meetme kohaldamisega, peab selline üleandmine olema kooskõlas kõnealuse raadiosageduse ühtlustatud kasutamisega.</p>	<p>Artikkel 9b välja jätta</p>

Motivatsioon

Artikli lisamisega ei saavutata tegelikku lisaväärust, kuna praegu kehtiv süsteem juba võimaldab raadiosageduste kasutusõigusi vabatahtlikkuse alusel võõrandada või rentida.

Muudatusettepanek 6

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punktis 10 lisatakse artikkel 9c

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p style="text-align: center;"><i>Artikkel 9c</i></p> <p>Raadiosageduste haldamise ühtlustamise meetmed</p> <p>Siseturu arengu toetamiseks ja käesolevas artiklis sätestatud põhimõtete järgimiseks võtab komisjon vastu vajalikud rakendussätted, et:</p> <p>a) ühtlustada nende sagedusalade kindlaksmääramine, kus ettevõtjatel lubatakse kasutusõigusi üksteisele võõrandada või rentida;</p> <p>b) ühtlustada nende õigustega kaasnevad kohustused ning kõnealuse võõrandamise või rentimise tingimused, menetlused, piirid, piirangud, tühistamine ja üleminekueeskirjad;</p> <p>c) ühtlustada konkreetsed meetmed, mis on vajalikud ausa konkurentsi tagamiseks individuaalsete õiguste võõrandamise korral;</p> <p>d) kehtestada erandi teenuse- ja tehnoloogianeutraalsuse põhimõttest ning ühtlustada artikli 9 lõigete 3 ja 4 alusel nendest põhimõtetest tehtavate erandite ulatus ja laad, kui tegemist ei ole kultuurilise ja keelilise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe edendamisega.</p> <p>Need meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib komisjon kohaldada artikli 22 lõikes 4 viidatud kiirmenetlust. Käesoleva lõike sätete rakendamisel võib amet komisjoni abistada vastavalt määruse [...] /EÜ artiklile 10.</p>	<p>Artikkel 9c välja jätta</p>

Motivatsioon

Regioonide Komitee leiab, et on äärmiselt oluline kaasata spektri haldamise ühtlustamise meetmetesse Euroopa Postside- ja Telekommunikatsioonitalituste Konverents, Rahvusvaheline Telekommunikatsiooniliit ja elektronside komitee, nagu see toimub ka praegu.

Muudatusettepanek 7

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punkti 11 (b) artikli 10 lõige 4 asendatakse järgmisega

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Liikmesriigid toetavad numeratsiooni ühtlustamist ühenduse piires, kui see soodustab siseturu toimimist või on vajalik üleeuroopaliste teenuste arengu toetamiseks. Komisjon võib selles küsimuses võtta vajalikke tehnilisi rakendusmeetmeid, mille hulka võib kuuluda teatavate numbrite või numbrivahemike jaoks tariifipõhimõtete kehtestamine. Rakendusmeetmetega võib ametile määrata nende meetmete rakendamise seotud konkreetseid kohustusi.</p> <p>Meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Tungiva kiireloomulise vajaduse korral võib komisjon kasutada artikli 22 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust.</p>	<p>Liikmesriigid toetavad numeratsiooni ühtlustamist ühenduse piires, kui see soodustab siseturu toimimist või on vajalik üleeuroopaliste teenuste arengu toetamiseks. Komisjon võib selles küsimuses võtta vajalikke tehnilisi rakendusmeetmeid, mille hulka võib kuuluda teatavate numbrite või numbrivahemike jaoks tariifipõhimõtete kehtestamine. Rakendusmeetmetega võib ametile määrata nende meetmete rakendamise seotud konkreetseid kohustusi.</p> <p>Meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Tungiva kiireloomulise vajaduse korral võib komisjon kasutada artikli 22 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust.</p>

Motivatsioon

Liikmesriigid on kõige pädevamad ja teadlikumad mis tahes vajalike tehniliste meetmete võtmiseks.

Muudatusettepanek 8

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1, direktiivile 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punkti 13 artikkel 12 asendatakse järgmisega

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 12	Artikkel 12
Elektrooniliste sidevõrkude pakkujate ühispaiknemine ja seadmete ühiskasutus	Elektrooniliste sidevõrkude pakkujate ühispaiknemine ja seadmete ühiskasutus
<p>1. Kui elektroonilisi sidevõrke pakkuval ettevõtjal on riigi õigusnormide kohaselt õigus paigaldada seadmeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla või kasutada vara sundvõõrandamise või avalikuks kasutamiseks määramise menetlust, on riigi reguleerival asutusel õigus muuta selliste seadmete või vara, sealhulgas hoonetesse pääsu, mastide, antennide, kaablikanaliseerimise, pääseluukide ja kaablikappide ühine kasutamine kohustuslikuks.</p> <p>2. Liikmesriik võib nõuda, et lõikes 1 nimetatud õiguste valdajad kasutaksid ühiselt seadmeid või vara (kaasa arvatud füüsiline ühispaiknemine) või võtaksid meetmeid ehitustööde kooskõlastamiseks, et kaitsta keskkonda, rahva tervist ja avalikku julgeolekut, ja järgiksid linnade või maapiirkondade planeerimiseesmärke alles pärast nõuetekohase kestusega avalikku arutelu, mille käigus kõikidele huvitatud isikutele antakse võimalus esitada oma seisukohad. Selline ühiskasutus- või koordineerimiskord võib sisaldada reegleid seadmete või vara või omandi ühiskasutusest tulenevate kulude jaotamise kohta.</p>	<p>1. Kui elektroonilisi sidevõrke pakkuval ettevõtjal on riigi õigusnormide kohaselt õigus paigaldada seadmeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla või kasutada vara sundvõõrandamise või avalikuks kasutamiseks määramise menetlust, on riigi reguleerival asutusel õigus muuta selliste seadmete või vara, sealhulgas hoonetesse pääsu, mastide, antennide, kaablikanaliseerimise, pääseluukide ja kaablikappide ühine kasutamine kohustuslikuks <u>tingimusel, et asjaomased meetmed on tehniliselt teostatavad.</u></p> <p>2. Liikmesriik võib nõuda, et lõikes 1 nimetatud õiguste valdajad kasutaksid ühiselt seadmeid või vara (kaasa arvatud füüsiline ühispaiknemine) või võtaksid meetmeid ehitustööde kooskõlastamiseks, et kaitsta keskkonda, rahva tervist ja avalikku julgeolekut, ja järgiksid linnade või maapiirkondade planeerimiseesmärke alles pärast nõuetekohase kestusega avalikku arutelu, mille käigus kõikidele huvitatud isikutele antakse võimalus esitada oma seisukohad. Selline ühiskasutus- või koordineerimiskord võib sisaldada reegleid seadmete või vara või omandi ühiskasutusest tulenevate kulude jaotamise kohta.</p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Meetmed, mida riikide reguleerivad asutused lõike 1 alusel võtavad, peavad olema objektiivsed, läbipaistvad ja proportsionaalsed.	3. Meetmed, mida riikide reguleerivad asutused lõike 1 alusel võtavad, peavad olema objektiivsed, läbipaistvad ja proportsionaalsed ning peavad võimaldama kulusid õiglaselt jaotada.

Motivatsioon

Kõnealuste meetmete kulude jaotamine peab olema õiglane. Samuti tuleb tagada, et meetmed oleksid tehniliselt teostatavad ja pakuksid tarbijatele tõelisi eeliseid. Kui näiteks televisioonikaablit jagavad mitmed kasutajad, vähendab see märkimisväärselt tarbijatele pakutavate teenuste valikut.

Muudatusettepanek 9

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1, direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punkti 16 (c) artiklis 15 asendatakse lõige 3 järgmisega

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3. Soovitust ja suuniseid täies ulatuses arvesse võttes määratleb riigi reguleeriv asutus kooskõlas konkurentsiõiguse põhimõtetega riigi olukorrale vastavad asjaomased turud, eelkõige riigi territooriumil paiknevad asjaomased geograafilised turud. Riigi reguleeriv asutus järgib artiklites 6 ja 7 esitatud korda, enne kui hakkab määratlema turge, mis erinevad soovitusel nimetatud turgudest.	3. Soovitust ja suuniseid täies ulatuses arvesse võttes määratleb riigi reguleeriv asutus kooskõlas konkurentsiõiguse põhimõtetega riigi või piirkonna olukorrale vastavad asjaomased turud, eelkõige riigi territooriumil paiknevad asjaomased geograafilised turud. Riigi reguleeriv asutus järgib artiklites 6, 6a ja 7 esitatud korda, enne kui hakkab määratlema turge, mis erinevad soovitusel nimetatud turgudest.

Motivatsioon

Lisaks riiklikele erinevustele on vaja arvestada ka piirkondlike erinevustega.

Muudatusettepanek 10

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punkti 17 (a) artiklis 16 asendatakse lõige 1 järgmisega

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Riigi reguleeriv asutus viib läbi soovitusel loetletud asjaomaste turgude analüüsi, võttes täiel määral arvesse suuniseid. Liikmesriik tagab, et selline analüüsimine toimub vajaduse korral koostöös riigi konkurentsiasutusega.	1. Riigi reguleeriv asutus viib läbi soovitusel loetletud asjaomaste turgude analüüsi, võttes täiel määral arvesse suuniseid. Liikmesriik tagab, et selline analüüsimine toimub vajaduse korral koostöös riigi konkurentsiasutusega. Analüüsis tuleb arvesse võtta piirkondlikke või kohalikke kultuurilisi ja keelelisi erinevusi.

Motivatsioon

Kohalikul ja piirkondlikul tasandil peaks olema võimalik läbi viia uurimusi ning nende läbiviimist tuleks toetada.

Muudatusettepanek 11

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused, punktis 20 asendatakse artikkel 19 järgmisega

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 19</p> <p>Ühtlustamiskord</p> <p>1. Ilma et see mõjutaks käesoleva direktiivi artikli 9 ning direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) artiklite 6 ja 8 kohaldamist, võib komisjon juhul, kui ta leiab, et käesolevas direktiivis sätestatud reguleerimisülesannete erinev täitmine riikide reguleerivate asutuste poolt võib takistada siseturgu, võtta ameti arvamust täiel määral arvestades vastu soovitusi või siduva otsuse käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete ühtlustatud kohaldamise kohta, et aidata kaasa artiklis 8 sätestatud eesmärkide saavutamisele.</p> <p>(...)</p>	<p>Artikli 19 uus versioon välja jätta</p>

Motivatsioon

Artikkel tuleks täielikult välja jätta või vähemasti tuleks seda oluliselt muuta, kuna Regioonide Komitee arvates on lõigus mitmeid kordi viidatud ameti tegevus vastuolus subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega.

Muudatusettepanek 12

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 2: direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) muudatused, punktis 9 lisatakse artikkel 13a

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 13a</p> <p>Funktsioonipõhine eraldamine</p> <p>1. Riigi reguleeriv asutus võib artikli 8 ja eriti artikli 8 lõike 3 teise lõigu sätete kohaselt kehtestada vertikaalselt integreeritud ettevõtjatele kohustuse anda juurdepääsutoodete hulгимүүгикс pakkumisega seotud tegevus üle sõltumatule majandusüksusele.</p> <p>(...)</p>	<p>Artikkel 13a välja jätta</p>

Motivatsioon

Regioonide Komitee leiab, et kõige tõhusam on infrastruktuuri- ja turupõhine konkurents. Funktsioonipõhine eraldamine peaks seega jääma äärmuslikuks meetmeks, mida kasutatakse juhul, kui ükski teine meede või kaubanduslik kokkulepe ei avalda oodatud mõju. Kehtiv õigusraamistik võimaldab juba praegu riigi reguleerivatel asutusel kõnealust meedet rakendada.

Muudatusettepanek 13

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 3: direktiivile 2002/20/EÜ (loadirektiiv) muudatused, punktis 3 asendatakse artikkel 5 järgmisega

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 5</i>	<i>Artikkel 5</i>
<p style="text-align: center;">Raadiosageduste ja numbrite kasutamise õigused</p> <p>1. Liikmesriik ei anna raadiospektri kasutamiseks välja individuaalseid kasutusõigusi, vaid lisab raadiospektri kasutamise tingimused üldloale, välja arvatud juhul, kui individuaalsete õiguste andmine on põhjendatud, et:</p> <p>a) vältida tõsist kahjulike ja häirivate mõjutuste ohtu; või</p> <p>b) saavutada muid üldist huvi pakkuvaid eesmärgi.</p> <p>2. Kui tuleb anda raadiosageduste ja numbrite kasutamiseks individuaalseid õigusi, annab liikmesriik sellised õigused taotluse korral igale ettevõtjale, kes pakub või kasutab üldloa alusel võrke või teenuseid, võttes arvesse käesoleva direktiivi artiklite 6, 6a, 7, ja artikli 11 lõike 1 punkti c sätteid ning muid eeskirju, millega tagatakse kõnealuste vahendite tõhus kasutamine kooskõlas direktiiviga 2002/12/EÜ (raamdirektiiv).</p> <p>Piiramata liikmesriigi eelnevalt määratletud konkreetseid kriteeriume, mille alusel antakse õigusi raadiosageduste kasutamiseks raadio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks ühenduse õiguse alusel, antakse selliseid kasutusõigusi objektiivse läbipaistva mittediskrimineeriva ja proportsionaalse menetlusega ning raadiosageduste spektri puhul vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 sätetele. Lisaks peab menetlus olema avatud, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et individuaalsete raadiospektri kasutusõiguste andmine raadio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele on tingimata vajalik, et täita konkreetset kohustust, mille liikmesriik on eelnevalt kehtestanud üldist huvi pakkuva eesmärgi saavutamiseks ühenduse õiguse alusel.</p> <p>Kasutusõigusi andes sätestab liikmesriik, kas ja millistel tingimustel tohib õiguste valdaja neid õigusi üle anda. Raadiosageduste puhul peavad need sätted vastama direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 9b.</p>	<p style="text-align: center;">Raadiosageduste ja numbrite kasutamise õigused</p> <p>1. Liikmesriik ei anna raadiospektri kasutamiseks välja individuaalseid kasutusõigusi, vaid lisab raadiospektri kasutamise tingimused üldloale, välja arvatud juhul, kui individuaalsete õiguste andmine on põhjendatud, et:</p> <p>a) vältida tõsist kahjulike ja häirivate mõjutuste ohtu; või</p> <p>b) saavutada muid üldist huvi pakkuvaid eesmärgi.</p> <p>2. Kui tuleb anda raadiosageduste ja numbrite kasutamiseks individuaalseid õigusi, annab liikmesriik sellised õigused taotluse korral igale ettevõtjale, kes pakub või kasutab üldloa alusel võrke või teenuseid, võttes arvesse käesoleva direktiivi artiklite 6, 6a, 7, ja artikli 11 lõike 1 punkti c sätteid ning muid eeskirju, millega tagatakse kõnealuste vahendite tõhus kasutamine kooskõlas direktiiviga 2002/12/EÜ (raamdirektiiv).</p> <p>Piiramata liikmesriigi eelnevalt määratletud konkreetseid kriteeriume, mille alusel antakse õigusi raadiosageduste kasutamiseks raadio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks ühenduse õiguse alusel, antakse selliseid kasutusõigusi objektiivse läbipaistva mittediskrimineeriva ja proportsionaalse menetlusega ning raadiosageduste spektri puhul vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 sätetele. Lisaks peab menetlus olema avatud, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et individuaalsete raadiospektri kasutusõiguste andmine raadio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele on tingimata vajalik, et täita konkreetset kohustust, mille liikmesriik on eelnevalt kehtestanud üldist huvi pakkuva eesmärgi saavutamiseks ühenduse õiguse alusel.</p> <p>Kasutusõigusi andes sätestab liikmesriik, kas ja millistel tingimustel tohib õiguste valdaja neid õigusi üle anda. Raadiosageduste puhul peavad need sätted vastama direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 9b.</p>

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Kui liikmesriik annab kasutusõiguse piiratud ajavahemikuks, siis kõnealuse ajavahemiku kestus on vastav asjaomasele teenusele, arvestades taotletavat ja eelnevalt kindlaks määratud eesmärki.</p>	<p>Kui liikmesriik annab kasutusõiguse piiratud ajavahemikuks, siis kõnealuse ajavahemiku kestus on vastav asjaomasele teenusele, arvestades taotletavat ja eelnevalt kindlaks määratud eesmärki.</p>
<p>Kui individuaalne raadiosageduste kasutamise õigus on antud rohkem kui kümneks aastaks ning seda ei tohi vastavalt raamdirektiivi artiklile 9b teistele ettevõtjatele üle anda või rentida, siis vaadatakse see õigus läbi viis aastat pärast andmist ja edaspidi iga viie aasta järel, pidades silmas lõikes 1 sätestatud kriteeriume. Kui individuaalse kasutusõiguse andmise kriteeriumid on ära langenud, muudetakse individuaalne kasutusõigus pärast läbivaatamise lõppu etteteatamisega ja maksimaalselt viie aasta jooksul raadiosageduste kasutamise üldloaks, või muudetakse see teistele ettevõtjatele vabalt üleantavaks või renditavaks.</p>	<p>Kui individuaalne raadiosageduste kasutamise õigus on antud rohkem kui kümneks aastaks ning seda ei tohi vastavalt raamdirektiivi artiklile 9b teistele ettevõtjatele üle anda või rentida, siis vaadatakse see õigus läbi viis aastat pärast andmist ja edaspidi iga viie aasta järel, pidades silmas lõikes 1 sätestatud kriteeriume. Kui individuaalse kasutusõiguse andmise kriteeriumid on ära langenud, muudetakse individuaalne kasutusõigus pärast läbivaatamise lõppu etteteatamisega ja maksimaalselt viie aasta jooksul raadiosageduste kasutamise üldloaks, või muudetakse see teistele ettevõtjatele vabalt üleantavaks või renditavaks.</p>
<p>3. Kasutusõigusi käsitlevad otsused võetakse vastu, edastatakse ja tehakse teatavaks võimalikult kiiresti pärast seda, kui riigi reguleeriv asutus on täidetud taotluse kätte saanud, riigi numeratsiooniplaanist eriotstarbeks eraldatud numbrite puhul kolme nädala jooksul ja riigi sagedusplaanist elektrooniliseks sideks eraldatud raadiosageduste puhul kuue nädala jooksul. Viimasena nimetatud tähtaeg ei piira raadiosageduste või orbitaalpositsioonide kasutamist käsitlevate kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete kohaldamist.</p>	<p>3. Kasutusõigusi käsitlevad otsused võetakse vastu, edastatakse ja tehakse teatavaks võimalikult kiiresti pärast seda, kui riigi reguleeriv asutus on täidetud taotluse kätte saanud, riigi numeratsiooniplaanist eriotstarbeks eraldatud numbrite puhul kolme nädala jooksul ja riigi sagedusplaanist elektrooniliseks sideks eraldatud raadiosageduste puhul kuue nädala jooksul. Viimasena nimetatud tähtaeg ei piira raadiosageduste või orbitaalpositsioonide kasutamist käsitlevate kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete kohaldamist.</p>
<p>4. Kui pärast konsulteerimist huvitatud isikutega direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 6 kohaselt on otsustatud, et erandliku majandusliku väärtusega numbrite kasutamise õigusi antakse ainult konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra alusel, võib liikmesriik pikendada maksimaalselt kolme nädala pikkust tähtaega kolme nädala võrra.</p>	<p>4. Kui pärast konsulteerimist huvitatud isikutega direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 6 kohaselt on otsustatud, et erandliku majandusliku väärtusega numbrite kasutamise õigusi antakse ainult konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra alusel, võib liikmesriik pikendada maksimaalselt kolme nädala pikkust tähtaega kolme nädala võrra.</p>
<p>Raadiosageduste puhul kohaldatakse konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra suhtes artiklit 7.</p>	<p>Raadiosageduste puhul kohaldatakse konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra suhtes artiklit 7.</p>
<p>5. Liikmesriik ei piira antavate kasutusõiguste hulka, kui see ei ole vajalik raadiosageduste tõhusa kasutamise tagamiseks artikli 7 kohaselt.</p>	<p>5. Liikmesriik ei piira antavate kasutusõiguste hulka, kui see ei ole vajalik raadiosageduste tõhusa kasutamise tagamiseks artikli 7 kohaselt.</p>
<p>6. Riigi reguleeriv asutus tagab, et raadiosagedusi kasutatakse tõhusalt ja tulemuslikult kooskõlas direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 lõikega 2. Ta tagab ka, et raadiosageduste kasutamise õiguste üleandmine või kogumine ei moonutaks konkurentsi. Selleks võtab liikmesriik vajalikke meetmeid, nagu näiteks raadiosageduste kasutamise õiguste vähendamine, tühistamine või sundmüük.</p>	<p>6. Riigi reguleeriv asutus tagab, et raadiosagedusi kasutatakse tõhusalt ja tulemuslikult kooskõlas direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 lõikega 2. Ta tagab ka, et raadiosageduste kasutamise õiguste üleandmine või kogumine ei moonutaks konkurentsi. Selleks võtab liikmesriik vajalikke meetmeid, nagu näiteks raadiosageduste kasutamise õiguste vähendamine, tühistamine või sundmüük.</p>

Motivatsioon

Praegune süsteem, milles määratletakse üldloa ning individuaalsete õiguste tingimused, tundub hästi toimivat. Uued ettepanekud paistavad võrdlemisi keerulised või koguni segadustekitavad.

Muudatusettepanek 14

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 3: direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) muudatused, punktis 5 lisatakse artikkel 6b

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p style="text-align: center;"><i>Artikkel 6b</i></p> <p style="text-align: center;">Ühine valikuprotseduur õiguste andmisel</p> <p>1. Artikli 6a lõike 1 punktis f nimetatud tehnilise rakendussättega võib ette näha, et amet teeb ettepanekuid nende ettevõtjate valimise kohta, kellele võib anda individuaalseid raadiosageduste või numbrite kasutusõigusi vastavalt määruse [...] artiklile 12.</p> <p>Neil juhtudel sätestatakse selles meetmes tähtaeg, mille jooksul amet peab valiku tegema, valimise kord, eeskirjad ja tingimused ning andmed tasude ja lõivude kohta, mille võib õiguste valdajatele kehtestada raadiosageduste ja/või numbrite kasutusõiguse eest, et tagada spektri- või numeratsiooniresursi optimaalne kasutus. Valimise kord peab olema objektiivne, mittediskrimineeriv ja läbipaistev.</p> <p>2. Võttes täiel määral arvesse ameti arvamust, võtab komisjon vastu meetme, millega valitakse ettevõtja(d), kellele antakse individuaalsed raadiosageduste või numbrite kasutusõigused. Meetmes sätestatakse tähtaeg, mille jooksul riikide reguleerivad asutused peavad need kasutusõigused andma. Seda tehes tegutseb komisjon artikli 14a lõikes 2 osutatud korras.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Artikkel 6b</i></p> <p style="text-align: center;">Ühine valikuprotseduur õiguste andmisel</p> <p>1. <u>Kultuuri- ja meediapoliitika, kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ja meediakanalite paljususe edendamisel liikmesriikide pädevuses kahtlemata võib</u> Artikli 6a lõike 1 punktis f nimetatud tehnilise rakendussättega võib ette näha, et amet Euroopa reguleerivate organite <u>töörühm</u> teeb ettepanekuid nende ettevõtjate valimise kohta, kes pakuvad üleeuroopalisi või elektroonilise side teenuseid ja kellele võib anda individuaalseid raadiosageduste või numbrite kasutusõigusi vastavalt määruse [...] artiklile 12.</p> <p>Neil juhtudel sätestatakse selles meetmes tähtaeg, mille jooksul amet Euroopa reguleerivate organite <u>töörühm</u> peab valiku tegema, valimise kord, eeskirjad ja tingimused ning andmed tasude ja lõivude kohta, mille võib õiguste valdajatele kehtestada raadiosageduste ja/või numbrite kasutusõiguse eest, et tagada spektri- või numeratsiooniresursi optimaalne kasutus. Valimise kord peab olema objektiivne, mitted</p> <p>2. Võttes täiel määral arvesse ameti arvamust, võtab <u>Komisjon võtab</u> vastu meetme, millega valitakse ettevõtja(d), <u>kes pakuvad üleeuroopalisi või elektroonilise side teenuseid ja</u> kellele antakse individuaalsed raadiosageduste või numbrite kasutusõigused. Meetmes sätestatakse tähtaeg, mille jooksul riikide reguleerivad asutused peavad need kasutusõigused andma. Seda tehes tegutseb komisjon artikli 14a lõikes 2 osutatud korras.</p>

Motivatsioon

On äärmiselt oluline, et liikmesriikidele jääks ainsana pädevus otsustada selliste küsimuste üle nagu kultuuri- ja meediapoliitika ning eelkõige ringhäälingule eraldatava raadiosageduste spektri määramine ja kõnealuste teenuste pakkujatele individuaalsete õiguste andmine.

Selle kohta, et komisjoni ettepaneku KOM(2007) 699 lõplik — 2007/0249 (COD) tekstis pakutud ametile viitamine on välja jäetud, vt alljärgnevat muudatusettepanekut 20.

Muudatusettepanek 15

Parema õigusloome direktiiv, artikkel 3: muudatusettepanekud direktiivile 2002/20/EÜ (loadirektiiv), punktis 7 jäetakse välja artikkel 8

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(7) Artikkel 8 jäetakse välja.	(7) Artikkel 8 jäetakse välja.

Motivatsioon

Direktiivi artiklit 8, milles viidatakse hetkel kehtivatele rahvusvahelistele kokkulepetele, ei tuleks välja jätta, vaid see tuleks praegusel kujul säilitada.

Muudatusettepanek 16

Parema õigusloome direktiiv, II lisa, direktiivile 2002/20/EÜ (loadirektiiv) lisatakse II lisa

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Tingimused, mille võib ühtlustada artikli 6a lõike 1 punktide kohaselt	II lisa välja jätta
(1) Raadiosageduste kasutamise õigustega kaasnevad tingimused:	
a) raadiosageduste kasutamise õiguste kestus;	
b) õiguste territoriaalne ulatus;	
c) võimalus anda õigused üle teistele raadiosageduste kasutajatele ning üleandmise tingimused ja kord;	
d) raadiosageduste kasutamise õiguse eest võetavate tasude kindlaksmääramise meetod;	
e) ühele ettevõtjale antavate kasutusõiguste arv;	
f) I lisa B osas loetletud tingimused.	
(...)	

Motivatsioon

II lisa piirab märkimisväärselt liikmesriikide õigusi spektri haldamisel ning eirab kehtivat rahvusvahelist (Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu kehtestatud) õigusraamistikku.

Muudatusettepanek 17

Kodanike direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) muudatused, punkti 7 artiklis 9 asendatakse lõiked 2 ja 3 järgmistega

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>2. Pidades silmas konkreetse riigi tingimusi, võivad liikmesriigid nõuda, et määratud ettevõtjad pakuksid tarbijatele tariifi valimise võimalust või pakette, mis erinevad tavapäraste kaubandustingimuste kohaselt pakutavatest, eelkõige selle tagamiseks, et väikese sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega isikute puhul ei oleks takistatud artikli 4 lõike 1 kohane juurdepääs võrgule ja selle kasutamine ega artikli 4 lõikes 3 ning artiklites 5, 6 ja 7 universaalteenuse pakkumise kohustuse hulka arvatud ja määratud ettevõtjate poolt osutatavate teenuste kasutamine.</p> <p>3. Peale sätete, mille kohaselt määratud ettevõtjad peavad pakkuma eritariifi valimise võimalust või järgima hinnalagesid või geograafilisi keskmisi või muid samalaadseid skeeme, võivad liikmesriigid tagada toetuse pakkumise tarbijatele, kellel on väike sissetulek, puue või sotsiaalsed erivajadused.</p>	<p>2. Pidades silmas konkreetse riigi riiklike, piirkondlike või kohalike tingimusi, võivad liikmesriigid nõuda, et määratud ettevõtjad pakuksid tarbijatele tariifi valimise võimalust või pakette, mis erinevad tavapäraste kaubandustingimuste kohaselt pakutavatest, eelkõige selle tagamiseks, et väikese sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega isikute puhul ei oleks takistatud artikli 4 lõike 1 kohane juurdepääs võrgule ja selle kasutamine ega artikli 4 lõikes 3 ning artiklites 5, 6 ja 7 universaalteenuse pakkumise kohustuse hulka arvatud ja määratud ettevõtjate poolt osutatavate teenuste kasutamine.</p> <p>3. Peale sätete, mille kohaselt määratud ettevõtjad peavad pakkuma eritariifi valimise võimalust või järgima hinnalagesid või geograafilisi keskmisi või muid samalaadseid skeeme, võivad liikmesriigid tagada toetuse pakkumise tarbijatele, kellel on väike sissetulek, puue või sotsiaalsed erivajadused või kes elavad raskesti ligipääsetavates piirkondades.</p>

Motivatsioon

Regioonide Komitee soovib juhtida tähelepanu nende tarbijate vajadustele, kes elavad hõredalt asustatud piirkondades või maapiirkondades.

Muudatusettepanek 18

Kodanike direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) muudatused, punktis 16 asendatakse artikkel 26 järgmisega

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 26</p> <p>Hädaabiteenused ja Euroopa ühtne hädaabinumber</p> <p>1. Liikmesriigid tagavad, et lisaks kõigile võimalikele riigisisestele hädaabinumbritele, mille on kindlaks määranud riikide reguleerivad asutused, on kõigil lõikes 2 osutatud teenuste lõppkasutajatel, sealhulgas üldkasutatavate taksofonide kasutajatel, võimalik tasuta ja muid makseviise kasutamata helistada hädaabiteenustele, kasutades Euroopa ühtset hädaabinumbrit 112.</p> <p>2. Liikmesriigid tagavad, et riigi või rahvusvahelise numeratsiooniplaani kuuluva numbriga või numbrite abil siseriiklike ja/või rahvusvaheliste kõnede algatamise teenust osutavad ettevõtjad tagavad juurdepääsu hädaabiteenustele.</p> <p>(...)</p>	<p>Artikkel 26</p> <p>Hädaabiteenused ja Euroopa ühtne hädaabinumber</p> <p>1. Liikmesriigid tagavad, et lisaks kõigile võimalikele riigisisestele hädaabinumbritele, mille on kindlaks määranud riikide reguleerivad asutused, on kõigil lõikes 2 osutatud teenuste lõppkasutajatel, sealhulgas üldkasutatavate taksofonide kasutajatel, võimalik tasuta ja muid makseviise kasutamata helistada hädaabiteenustele, kasutades Euroopa ühtset hädaabinumbrit 112.</p> <p>2. Liikmesriigid tagavad, et riigi või rahvusvahelise numeratsiooniplaani kuuluva numbriga või numbrite abil siseriiklike ja/või rahvusvaheliste kõnede algatamise teenust osutavad riiklikud või üleeuroopalised ettevõtjad tagavad juurdepääsu hädaabiteenustele.</p> <p>(...)</p>

Motivatsioon

Käesoleva lõikega kaasneb mitmeid olulisi tehnilisi kohustusi, mis eeldavad märkimisväärseid investeeringuid, mis käivad kohaliku või piirkondliku tasandi teenusepakujatele üle jõu.

Muudatusettepanek 19

Kodanike direktiiv, artikkel 1: direktiivi 2002/22/EÜ (universaaltenuse direktiiv) muudatused, punktis 19 asendatakse artikkel 31 järgmisega

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Liikmesriigid võivad kindlaksmääratud raadio- ja televisioonikanalite edastamiseks ja juurdepääsu pakkumiseks kehtestada mõistlikke edastamiskohustusi nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatele ettevõtjatele, kes pakuvad raadio- või televisiooniülekanne üldsusele edastamiseks kasutatavaid elektroonilisi sidevõrke, kui suurele hulgale selliste võrkude lõppkasutajatest on need võrgud raadio- ja televisiooniülekanne vastuvõtmise peamine vahend. Selliseid kohustusi kehtestatakse ainult juhul, kui need on vajalikud selleks, et saavutada iga liikmesriigi poolt oma õigusaktides selgelt ja täpselt kindlaksmääratud üldist huvi pakkuvaid eesmärke, ning need peavad olema proportsionaalsed ja läbipaistvad.</p> <p>Liikmesriigid vaatavad esimeses lõigus osutatud kohustused läbi hiljemalt ühe aasta jooksul alates <muutva õigusakti rakendamise tähtaeg>, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid korraldasid sellise läbivaatamise eelneva kahe aasta jooksul.</p> <p>Liikmesriigid vaatavad edastamiskohustused läbi vähemalt kord kolme aasta jooksul.</p>	<p>1. Liikmesriigid võivad kindlaksmääratud raadio- ja televisiooni audiovisuaalse meedia kanalite edastamiseks ning täiendavate teenuste ja juurdepääsu pakkumiseks kehtestada mõistlikke edastamiskohustusi nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatele ettevõtjatele, kes pakuvad raadio- või televisiooniülekanne üldsusele edastamiseks kasutatavaid elektroonilisi sidevõrke, kui suurele hulgale selliste võrkude lõppkasutajatest on need võrgud raadio- ja televisiooniülekanne vastuvõtmise peamine vahend. Selliseid kohustusi kehtestatakse ainult juhul, kui need on vajalikud selleks, et saavutada iga liikmesriigi poolt oma õigusaktides selgelt ja täpselt kindlaksmääratud üldist huvi pakkuvaid eesmärke, ning need peavad olema proportsionaalsed ja läbipaistvad.</p> <p>Liikmesriigid vaatavad esimeses lõigus osutatud kohustused läbi hiljemalt ühe aasta jooksul alates <muutva õigusakti rakendamise tähtaeg>, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid korraldasid sellise läbivaatamise eelneva kahe aasta jooksul.</p> <p>Liikmesriigid vaatavad edastamiskohustused korrapäraselt läbi vähemalt kord kolme aasta jooksul.</p>

Motivatsioon

Ringhäälinguteenustele kehtivad edastamiskohustuse eeskirjad peaksid laienema kõigile lisateenustele, nt saatekavadele, RDSi (*Radio Data System*) teenustele ja liiklusinfole.

Muudatusettepanek 20

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet”

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
KOM(2007) 699 lõplik — 2007/0249 (COD)	<p>Regioonide Komitee avaldab toetust Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu loomisele. Komitee kutsub komisjoni üles nimetatud Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu välja töötama Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti loomise ettepanekut muutes. Arvesse tuleb võtta järgmisi aspekte.</p> <p>Komitee soovib, et kõnealune kogu annaks lisaväärtust, aidates õigussüsteemi tõhusamaks muuta, sest erinevalt praegusest Euroopa reguleerivate asutuste tööühmast oleks komisjonil selge kohustus konsulteerida Euroopa Telekomunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Koguga ja võtta tema seisukohti täiel määral arvesse.</p> <p>Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogusse kuuluksid jätkuvalt liikmesriikide reguleerivate asutuste esindajad (nagu praegu Euroopa reguleerivate asutuste tööühmas) ning kolmandate riikide reguleerivate asutustel oleks selles vaatleja staatus (nagu praegu Euroopa reguleerivate asutuste tööühmas).</p>

Komisjoni ettepanekutekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu oleks täielikult aruandekohustuslik vastavate ELi institutsioonide ees ning selle tegevus oleks läbipaistev. Euroopa Parlamendil ja selle asjaomastel komisjonidel oleks õigus pöörduda juhatajate nõukogu esimehe ja tegevdirektori poole. Läbipaistvuse tagamiseks peaksid juhatajate nõukogu kõik liikmed ja tegevdirektor esitama igal aastal majandushuvide deklaratsiooni.

Motivatsioon

Komisjoni tekstis nähakse ette praeguse Euroopa reguleerivate organite töörühma asendamist uue asutusega, millele Euroopa Komisjon annaks ameti staatuse ning mis toimiks eraldi juriidilise isikuna. Asutuse eesmärk oleks eelkõige toetada ekspertarvamuste ja suuniste koostamisega komisjoni ja riiklike reguleerivate asutuste tööd, eeskätt riiklike turgude määratlemiseks ja analüüsimiseks ning sobivate lahenduste väljapakkumiseks. Samuti oleks asutusel vastustusrikas ülesanne aidata komisjoni spektri haldamist käsitleva ELi poliitika koostamisel ja rakendamisel. Otsused võetaks asutuses vastu lihthäälteenamusega. Kõnealuse institutsioonilise reformiga kaasneb seega turgude reguleerimise küsimuses märkimisväärne pädevuste loovutamane liikmesriikidelt komisjonile, mis viib pädevuste jagunemise riiklike ja Euroopa reguleerivate asutuste vahel selgelt tasakaalust välja. Kõnealuse mudeliga soovitakse luua telekommunikatsiooni valdkonnas ühtne Euroopa reguleeriv asutus, nagu näiteks Federal Communications Commission (FCC) Ameerika Ühendriikides.

Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu loomine (EÜ asutamislepingu artikli 95 alusel) aitaks integreerida praegust Euroopa reguleerivate asutuste töörühma Euroopa õigusesse, luues ametliku nõuandva organi, kelle ülesanded ja kohustused on määruses selgelt sätestatud. Nii viisi tagatakse Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu suurem tõhusus ja õiguspärasus kui praegu on Euroopa reguleerivate asutuste töörühmal. Kui määruses on selgelt sätestatud kõnealuse kogu ülesanded ja kohustused, toetaks ja kindlustaks see kogu positsiooni, samas saaks ta jätkuvalt toimida koostööd tegevate riiklike reguleerivate asutuste tõhusa võrgustikuna. Varasemates määrustes on nõuandvaid organeid loodud ja ümber korraldatud. Näiteks määruse (EÜ) nr 1/2003 alusel loodi riiklike konkurentsiasutuste nõuandekomitee ja alles hiljuti oli Euroopa Parlamendis esimesel lugemisel määrus, milles tunnustatakse riiklike akrediteerimisasutusi koordineeriva organisatsiooni olemasolu (COD 2007/0029). Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogu oleks komisjoni sõltumatu nõustaja ja jääks sõltumatuks ka erinevate Euroopa valituste suhtes. Sõltumatuse kindlustamiseks peaks määrus tagama riiklike reguleerivate asutuste kohase rahastamise liikmesriikide poolt, seadmata mingeid poliitilisi piiranguid.

Komitee teeb ettepaneku muuta ka parema õigusloome direktiivi (KOM(2007) 697 lõplik — 2007/0247 (COD)) ja kodanike direktiivi (KOM(2007) 698 lõplik — 2007/0248 (COD)), asendades kõik viited komisjoni pakutud ametile viidetega Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Kogule.

Brüssel, 19. juuni 2008

Regioonide Komitee
 president
 Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus „Täiskasvanuhariduse alane tegevuskava. õppida võib alati”

(2008/C 257/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- tuletab meelde, et paljudes liikmesriikides vastutab täiskasvanuhariduse eest kohalik ja piirkondlik tasand ning et just nendel tasanditel võetakse vastu ja viiakse ellu haridust ja koolitust puudutavad otsused. Seetõttu tuleb tegevuskavas kavandatud meetmeid rakendada vajadusel ka kohalikul ja piirkondlikul tasandil;
- märgib, et just täiskasvanuharidus aitab märkimisväärselt suurendada tööalast konkurentsivõimet, liikuvust, sotsiaalset kaasatust ja isiksuse arengut, edendades põhipädevuste omandamise võimalusi kõigi jaoks;
- tõdeb, et täiskasvanuharidusest tuleneval kasul, enesekehtestamisel ja isikliku potentsiaali kasutamisel on märkimisväärne lisaväärtus mitmele aspektile õppijate sotsiaalses, ametialases, ühiskondlikus, kultuuri- ja majanduselus. Partnerluspõhimõttele ja -protsessidele tuginevad täiskasvanuhariduse programmid on peamised isikliku ja kogukondliku arengu allikad;
- toetab ja soosib aktiivselt eesmärki tagada Euroopa täiskasvanute aktiivsemaks ja põhjalikumaks õppimiseks vajalikud rahalised, inim-, haldus- ja muud ressursid;
- soovib tagada, et kohalikud ja piirkondlikud hariduse pakkujad ja sidusrühmad on partneritena kaasatud kõikidesse etappidesse, eelkõige aga poliitika väljatöötamisse, juhtimisstruktuuridesse ja ülesannete täitmisse;
- väljendab kahetsust, et kuigi Euroopa Komisjon kutsub üles tagama vajalikul tasemel investeeringud täiskasvanuharidusse ja parandama nimetatud sektori jälgimist, ei paku ei avalik ega erasektor kõnealusele valdkonnale praegu piisavalt rahalisi vahendeid.

Raportöör: Mary SHIELDS (IE/UEN-AE), Corki linnavolikogu liige

Viietdokument

Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Täiskasvanuhariduse alane tegevuskava. Õppida võib alati”

KOM(2007) 558 lõplik

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

ÜLDISED MÄRKUSED

1. tervitab komisjoni teatises „Täiskasvanuhariduse alane tegevuskava. Õppida võib alati” esitatud täiskasvanuhariduse üldist kontseptsiooni ja õppimise protsesse ning toetab täiskasvanud õppija seadmist teatises keskele ja tähtsale kohale;

2. tuletab meelde, et haridus ja koolitus on majanduskasvu ning kohaliku ja piirkondliku tasandi arengu ja Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisel väga olulised. Eelkõige just täiskasvanuharidus aitab märkimisväärselt suurendada tööalast konkurentsivõimet, liikuvust, sotsiaalset kaasatust ja isiksuse arengut, edendades põhipädevuste omandamise võimalusi kõigi jaoks;

3. täiskasvanuharidus on Euroopa tuleviku jaoks ülisuure tähtsusega. Paindlikkuse ja turvalisusega tunnustatakse, et traditsioonilise „töö eluks ajaks” lähenemise aeg on läbi. Lisaks muutub tehnoloogia üha kiiremini, nõudes pidevalt taasõppimist igas eas, et nõuetekohaste oskustega kaasas käia. Kasvab ka inimeste eluiga. Tulevikku silmas pidades on täiskasvanuharidus oluline nii individuaalse arengu kui ka Euroopa majandusliku edu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse huvides;

4. viitab täiskasvanuhariduse põhiülesannetele, nii nagu need on OECD poolt fikseeritud, nimelt pädevuste parandamisele, eneseteostuse ja parema ühtekuuluvuse edendamisele ühiskonnas ja ühiskondlike tegevuste laiendamisele;

5. toetab peamist kasu, mida Euroopa kodanikud täiskasvanuharidusest saavad — kogukonna areng, majanduslik jõukus ja konkurentsivõime, sotsiaalse kaasatuse edendamine, isiklik emantsipatsioon, ühiskondliku integratsiooni kui isikliku arengu lahutamatu osa toetamine –, ning tervitab eduka ja tõhusalt toimiva täiskasvanuhariduse sektori kolme põhikomponendi väljatoomist: tegevuspõhimõtted, juhtimisstruktuurid ja ülesannete täitmine;

6. on nõus, et täiskasvanuharidus peab olema osa elukestva õppe raamistikust, nii et antud valdkonnas kavandavad poliitilised meetmed oleksid kooskõlas elukestva õppe strateegiatega;

7. pooldab valitud viite peamist valdkonda, millele peavad keskendama kavandatud tegevuskava raames võetavad meetmed ja tegevuskava rakendamise ajakava;

8. usub, et kavandatava tegevuskava abil on võimalik integreerida ja parandada sihtrühmadele suunatud täiskasvanuharidust, finantsilisi ja rahastamise aspekte, uurimistööd ning erialast arengut ja tulla toime Euroopa õppimistraditsioonide mitmekesisusega;

9. nõustub, et kõnealuste aspektide (punkt 4) ja nendega seotud tegevuskava terviklik integreerimine seab täiskasvanuhariduse Euroopas kiiduväärselt ennetavasse, analüüsisvasse, õppijast lähtuvasse ja poliitikast lähtuvasse laiema arengu järku;

10. tuletab meelde, et paljudes liikmesriikides vastutab täiskasvanuhariduse eest kohalik ja piirkondlik tasand ning et just nendel tasanditel võetakse vastu ja viiakse ellu haridust ja koolitust puudutavad otsused. Seetõttu tuleb tegevuskavas kavandatud meetmeid rakendada vajadusel ka kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

11. toob heakskiitvalt välja mõiste „täiskasvanuharidus” järjepideva kasutamise tekstis. Selle mõiste lai ja avatud sisu näitab juba iseenesest isikliku pühendumise väärtust õppimises ning rohkeid formaalse ja mitteformaalse õppimise olukordi inimeste elus ning rõhutab arengu seisukohast saadavat kasu, mida pakub tegus osalemine Euroopa muutuvates tingimustes ja reaalsuses ning erinevate saatuste tõhusat juhtimist;

12. on seisukohal, et mitmekesise täiskasvanuhariduse areng on tõhusam ja tulemuslikum, kui õppijaid käsitatakse kui teadmiste omandajaid/edasiandjaid/loojaid, ning väljendab heameelt, et kavandatavas tegevuskavas püütakse kõnealust mõistet ühtselt kasutusse võtta;

13. leiab, et täiskasvanuharidus hõlmab mitmeid omavahel seotud elemente: teadmised ja oskused, suhtumine, ettekujutus, mõistmine jne. Täiskasvanute elukogemus on ulatuslik ja mitmekesine, nende õppimine on tulemuslikum, kui neid kaasatakse

ning kui nad saavad ise vastutada oma õpingute eest, kui nende arvamusega arvestatakse ning nad tunnevad end osalisena ja toetatuna õppekeskkonnas, kus valitseb vastastikune austus. Kõigi asjaosaliste (õppijad, õpetajad, vahendajad, administraatorid jne) sotsiaalsed suhted on väga olulised inimese suutlikkuses täiskasvanuna tõhusalt õppida;

14. tõdeb, et täiskasvanuharidusest tuleneval kasul, enesekeh-testamisel ja isikliku potentsiaali kasutamisel on märkimisväärne lisaväärtus mitmele aspektile õppijate sotsiaalses, ametialases, ühiskondlikus, kultuuri- ja majanduselus nagu ka põlvkondadeüle- leste ja -vaheliste aspektide tugevdamisel. Partnerluspõhimõttele ja -protsessidele tuginevad täiskasvanuhariduse programmid on peamised isikliku ja kogukondliku arengu allikad;

15. kordab, kui oluliseks peab komitee seda, et kõik Euroopa kodanikud omandaksid eelkõige iseseisvaks eluks ning enda rahuloluks vajalikud põhipädevused. ELi põhipädevused on seetõttu sobiv võrdlusraamistik selliste pädevuste arendamisel, sealhulgas kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Täiskasvanud peavad suutma arendada oma põhipädevusi kogu elu jooksul, erilist tähelepanu tuleb pöörata riiklikus, piirkondlikus või koha- likus kontekstis prioriteetseks seatud sihtrühmadele. Olulise panuse annavad selles osas kõnealuste rühmade teavitamiseks, kaasamiseks ja motiveerimiseks tehtavad kohalikud ja piirkond- likud algatused. Need on tähtsad ka koolituste kohandamiseks antud piirkonnas elavate inimeste vajadustele;

16. toetab kavandatavas tegevuskavas esitatud täiskasvanuha- riduse alaste (nii formaalsete kui ka mitteformaalsete) algatuste ulatust ja põhjalikkust, õppimise mõõtme avarust ning alusmee- todeid õppimise hindamisel, mis tuginevad nii ülesehituse kui ka protsessi poolest intelligentsuse eri vormide (*Multiple Intelli- gences*) teooriale;

17. toetab ja soosib aktiivselt eesmärki tagada Euroopa täis- kasvanute aktiivsemaks ja põhjalikumaks õppimiseks vajalikud rahalised, inim-, haldus- ja muud ressursid;

Õppepartnerlus

18. juhib tähelepanu sellele, et täiskasvanuharidus võib õigesti korraldatuna edendada aktiivselt integratsiooni. Täiskas- vanuhariduse kaudu saab sisserändajaid uuel kodumaal integree- rida ja pakkuda kohalikule elanikkonnale võimalusi uute kultuu- ride ja keelte õppimiseks;

19. tervitab kogu teatist läbivat viidet partnerluse olulisusele, kuna tegemist on edasiviiva põhimõttega ja iseloomuliku joonega ühiskondlikus ja isiklikus pühendumises täiskasvanuha- ridusele. Õppepartnerlus on osalisi tihedalt siduv protsess, milles pakutakse juba praegu mitmeid lahendusi probleemidele täiskas- vanuhariduses kogu Euroopas;

20. rõhutab, et õppepartnerlust iseloomustavad järgmised jooned:

- sellel on suur väärtus nii üksikõppijale kui ka grupiõppijatele motivatsiooni pakkujana;
- see loob kindla aluse kõigi sidusrühmade võrdseks kohtlemi- seks;
- see edendab kahepoolset suhtlemist ja vastastikust austust;
- see aitab kaasa professionaalsuse kujunemisele täiskasva- nuõppes;
- see on oluline tõrjutud ühiskonnarühmade ja kõrvalejätud isikute aktiivsema ja ulatuslikuma osalemise soosimiseks;

21. toetab õppepartnerluse väga väärtuslikku panust Euroopa täiskasvanuharidusse edaspidi ning teeb komisjonile ettepaneku võtta tegevuse kavandamisel aluseks sobivad kindlaks määratud põhimõtted ja eesmärgid, tuua Euroopa praeguse täiskasvanuha- riduse põhjal välja partnerluse heade tavade aspektid, lisada need õppematerjalide hulka ning ühiselt ette valmistada ja välja töötada sobivad kvantitatiivse ja kvalitatiivse hindamise menet- lused;

22. on seisukohal, et selline järkjärguline vastutuse suurenda- mise protsess võiks olla Euroopa täiskasvanuhariduse püsiv osa. See on kooskõlas ELi eesmärkidega ning toetab kohalike ja piir- kondlike sidusrühmade rolli ja panust integreeritud protsessi;

Täiskasvanuhariduses osalemine/mitteosalemine

23. tervitab asjaolu, et teatistes omistatakse tähtsus kõigi Euroopa kodanike aktiivsemale ja ulatuslikumale osalemisele elukestva õppe algatustes, kusjuures erilist tähelepanu tuleks pöörata täiskasvanuhariduses vähesel määral või üldse mitte osalevatele või kõrvale jäetud inimestele ja ühiskonnarühmadele, nagu näiteks lugemis- ja kirjutamisraskustega inimestele, eakatele inimestele, ühiskonnas tõrjutud rühmadele, puuetega inimestele, kooli pooleli jätnutele, madala kvalifikatsiooniga töötajatele, eakatele töötajatele, võõrtöötajatele jne;

24. nendib sellega seoses, et õppimisest kõrvalejäämine ja selles mitteosalemine on esimene suur samm ka edaspidise tõrjutuse suunas, millele kipub tavapärastel järgnema kõrvalejää- mine tööturul ning ühiskonna- ja kultuurielust;

25. toetab seisukohta, et tarvis on integreeritud lähenemist, suurendamaks paljude teatud inimeste ja kindlate ühiskonnarüh- made esindatust täiskasvanuhariduses ning luua kõigile kodani- kele järjepidev õppimiskultuur;

26. mõistab, et kõnealust probleemi ei ole võimalik lahendada lihtsalt, odavalt ega kiiresti, vaid seda tuleb käsitada isikliku ning ühiskondliku ja hariva investeeingu ja kohustusena, millega tuleb tegeleda isiklikul, erialasel, kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

27. soovib tagada, et kohalikud ja piirkondlikud hariduse pakkujad ja sidusrühmad on partneritena kaasatud kõikidesse etappidesse, eelkõige aga poliitika väljatöötamise, juhtimisstruktuuridesse ja ülesannete täitmisel, sest täiskasvanuhariduse struktuuride loomine kuulub paljudes liikmesriikides kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ülesannete hulka ning leidub palju näiteid kohaliku ja piirkondliku tasandi pühendumisest tööalaste oskuste arendamisele, kogukonna integratsioonile, inimeste kirjaoskuse parandamisele, kultuurilisele integratsioonile ja kohanimisele ühiskonna ja isikliku elu muutustega;

28. kutsub sotsiaalpartnereid üles tagama, et kollektiivlepingutes arvestatakse täiskasvanud õppijate vajadustega;

29. märgib, et täiskasvanuharidust arendades tuleb arvesse võtta ka soolist võrdõiguslikkust. On piirkondi, kus tähelepanu vajavad enam naised, kuid mõnedes riikides on hoopis meeste täiskasvanuhariduses osalemise määr madalam, eriti ELi arenguprogrammide puhul;

Tõhus täiskasvanuhariduse sektor — üldpõhimõtted

30. peab Euroopa Komisjoni seisukohaga nõustudes vajalikuks, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kaasaksid aktiivselt ja üksteist vastastikku toetades täiskasvanuhariduse algatustesse ka teisi sidusrühmi, et pakkuda õppimisvõimalusi nii riskirühmade ja tõrjutud isikute jaoks kui ka nendega koos;

31. rõhutab, et täiskasvanuharidus on oluline vahend eri poliitikavaldkondade, sealhulgas sotsiaalsete, haridus-, tööturu-, majanduskasvu- ja integratsioonipoliitika aspektide ühendamisel kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

32. nõustub, et tööga seotud õppimine on väga positiivne kontekst, mis on valmis selliste algatuste jaoks, mille abil on võimalik tõhustada nii isiklikku kui ka organisatsiooniga seotud õppimist ja oskuste täiustamist ning soosida nn õppiva organisatsiooni arendamist ja järjepideva õppimise tingimusi ning viia muutustega toime tulemise tõhusate strateegiatega väljatöötamiseni ja ellurakendamiseni paljudel tasanditel;

33. peab töökohta rikkalikuks arutelukeskkonnaks, kus võimalikud täiskasvanuhariduses osalejad on juba koos; neid

töökohal pakutavas koolituses osalema ärgitavaid algatusi mõjutavad mitmed muutujad ⁽¹⁾;

Tõhus täiskasvanuhariduse sektor — uurimused

34. nõustub tegevuskava koostamise konsultatsiooni käigus nendituga, et „võrreldes õppimise muude valdkondadega, ei ole täiskasvanuhariduse sektori kasutegurit põhjalikult uuritud, selle üle arutatud ega sel teemal kirjutatud”, ning arvab, et integreeritud ja suunatud uurimistöö võiks olla lähtepunktiks täiskasvanuhariduse tegevuskava viies peamises sõnumis öeldu saavutamisel;

35. tervitab kasu, mida saadakse kvaliteetsest ja sihripärasest uurimisest tegevuskava eesmärkide saavutamiseks, olles seisukohal, et õppimisel kõigile sidusrühmadele tagasiside andmine nii ideede kui ka materjali kujul tugevdaks tõhusa ja tulemusliku täiskasvanuhariduse alust;

36. on samuti seisukohal, et täiskasvanuhariduse osalejate paremaks uurimiseks Euroopas tuleks vähendada sõltuvust teiste süsteemide, eriti USA võrdlusandmetest ja analüüsides, et leida sobivad vastused osalemise küsimustele Euroopa Liidus;

37. teeb ettepaneku, et tegevuskava erinevate osade suunamiseks tuleks tagasiside andmise raames uurida järgmisi küsimusi: Euroopa täiskasvanuhariduses osalemist/mitteosalemist mõjutavate tegurite ja nende rolli väljaselgitamine, sh üldise konteksti ja sotsiaalse tausta tegurid, sellega seotud käitumuslikud/situatsioonilised tegurid ning vastavad isiklikud hoiakud ja valmidus; Euroopa õppijate motivatsioon, õppimisviisid, hoiakud täiskasvanuhariduse suhtes; täiskasvanuharidusse tehtud (rahalise, isikliku, kogukondliku, piirkondliku, ametialase jm) investeeingu tasuvus; vähe osalevate sihtrühmade vaatenurgad, hoiakud ja kogemused; formaalse täiskasvanuhariduse õppejõudude oskused ning nende alus- ja täiendusõpe;

Tõhus täiskasvanuhariduse sektor — juhtimine

38. märgib, et teatisele eelnenud konsultatsiooniprotsessi käigus toodi esile, et täiskasvanuhariduses on olulised head juhtimistavad, mille tunnuseks on muu hulgas keskendumine täiskasvanud õppijale, uuenduslik lähenemisviis õppimisele, tõhus vajaduste analüüs, kohalik ja piirkondlik planeerimine ning vajadus

⁽¹⁾ Need tegurid on järgmised: 1) varasem õppimiskogemus/ettekujuvus sihtrühmast; 2) osalejate motiveeritus ja õppimisstiil; 3) partnerluse ulatus ja laad õppimisaruandel; 4) täiskasvanud õppijate toetavate süsteemide ja juhendamise ning vastastikuse õppimise vormid ja kvaliteet; 5) töökohal korraldatava formaalse ja mitteformaalse koolituse kinnitamine ja tunnustamine; 6) koolituse seos täiskasvanud õppija ühiskondlike ja isiklike vajadustega; 7) mitmesuguste uuenduslike õppimisviiside kasutamine, eelkõige näiteks õppijate vastastikune abistamine ja toetamine, positiivne psühhosotsiaalne õppimiskeskond jne.

kõiki tasandeid ja kõiki elemente — nii formaalset kui ka mitte-formaalset õpet — hõlmava plaanipärase ja süstemaatilise lähenemisviisi järele;

39. tervitab asjaolu, et heade juhtimistavade osas on keskele kohale seatud täiskasvanud õppija, ning kiidab heaks, et hariduspartnerluse raames omistatakse suurt väärtust kohaliku ja piirkondliku tasandi panusele;

Tõhus täiskasvanuhariduse sektor — teostamine

40. nõustub, et laienenud, 27-liikmelise ELi täiskasvanuhariduse võtmeküsimus on sellise teenuse pakkumine, mis vastab samaaegselt täiskasvanud õppijate motivatsioonile, huvidele ja vajadustele, tööturu muutunud või muutuvatele nõuetele ja ühiskonna vajadustele ning püüab mitmete omavahel seotud meetmete abil üle saada mitmesugustest hariduselus osalemist takistavatest asjaoludest;

41. märgib, et teise astme haridusasutustega toimiva võrgustiku rajamine loob võimalusi mitte üksnes kulutasuvaks täiskasvanuhariduseks, vaid on oluline ka täiskasvanuhariduse tutvustamisel noortele. Sel moel õpivad nad juba varakult tundma täiskasvanuhariduse keskusi ja suudavad vajaduse tekkides neid oma huvides tõhusalt kasutada;

42. on seisukohal, et noorte ja täiskasvanute hariduseks ja koolituseks mõeldud ressursside liitmise abil saab kõikehõlmaval ja paindlikul viisil vastata töökoha tööõuete muutustele, täiskasvanuhariduse erivajadustele ja vajadusele kvalifitseeritud õpetajate järele ning parandada haridussüsteemi kulutõhusust;

43. tervitab konsultatsiooniprotsessi käigus kavandatud täiskasvanuhariduses osalemist edendavaid meetmeid, mis on kooskõlas rahvusvaheliste heade tavade, ning soovib järgmist:

- teha algatus, mis käsitleb täiskasvanu põhioskusi kogukonnas ja töökohal, et kogukonna ja töökoha raamistikku täiskasvanuhariduse eesmärgil paremini kasutada;
- toetada nii kohalike kui ka piirkondlike täiskasvanuhariduse pakkujate, mentorite ja nõustajate Euroopa võrgustiku loomist;
- laiendada kõrgharidusele juurdepääsu, võimaldades haridustaset astme võrra tõsta uuenduslike meetmetega, millega hõlbustatakse pidevat osalemist täis- või osakoormusega õppes;

44. väljendab kahetsust, et kuigi Euroopa Komisjon kutsub üles tagama vajalikul tasemel investeeringud täiskasvanuharidusse ja parandama nimetatud sektori jälgimist, ei paku ei avalik ega erasektor kõnealusele valdkonnale praegu piisavalt rahalisi vahendeid;

45. kutsub üles suurendama praeguste ja tulevaste programmide rahastamist, et jätkuks nende mõju täiskasvanuhariduse sektorile;

TEGEVUSKAVA

Analüüsida kõigis hariduse ja koolituse valdkondades tehtud reformide mõju täiskasvanuharidusele

46. märgib, et täiskasvanuharidus on tihedalt seotud teiste (hästi välja arendatud) haridusvaldkondadega ning et kui inimene osaleb formaalses või mitteformaalses täiskasvanuhariduses, ei alusta ta kunagi nullist, vaid see on osa enda arendamisest, millel on ühiskonnale lisaväärtus;

47. tervitab riiklike kvalifikatsioonisüsteemide väljaarendamist ja täiskasvanuhariduse kaasamist ning leiab, et kõnealustele arengusuundadele keskendunud analüüs tegevuskava raames muudab täiskasvanuhariduse Euroopas sidusamaks ja tõstab selle väärtust;

Paremate õppimisvõimaluste loomine

48. nõustub, et õppimisvõimaluste pakkumisel on oluline täiskasvanuharidusega tegeleva personali kvalifikatsiooni parandamine, sh täiendkoolituste korraldamisel just täiskasvanuid koolitavatele isikutele. Paljud täiskasvanud õppijad puutuvad eelkõige kokku just personaliga ning nende õpetamise, teenuste ja õppemeetodite kvaliteedil on keskne roll selles, et muuta Euroopa poliitiline *retoorika* täiskasvanuhariduses osalemise suurendamisest ja süvendamisest tõepoolest kõnealuse valdkonna *reaalseks* kasvaks;

49. on seisukohal, et õpetajaskonna teadmised töökohast tuleks tagada koostoime ja paindliku koostöö kaudu töömaailmaga;

50. ootab huviga Euroopa heade tavade määratlemist uuringus „Adult learning professions in Europe” („Täiskasvanuharidusega seotud elukutsed Euroopas”), mis loob sidusa aluse ametialaseks arenguks. Komitee tervitab sidusrühmade ja täiskasvanuharidusele kaasa aitajate loetelu laia ulatust;

Anda täiskasvanutele rohkem võimalusi tõsta oma haridustaset vähemalt ühe astme võrra

51. on arvamusel, et kõnealune haridustaseme astme võrra tõstmise meede võib mõjuda väga positiivselt täiskasvanute motivatsioonile osaleda pidevalt elukestva õppe protsessis. Kõnealune meede on muu hulgas ka vastus Euroopas toimuvatele demograafilistele muutustele, võttes aktiivselt kuulda õppijate enda arvamusi ja pakkudes kvaliteetset teavet täiskasvanuhariduse kohta, nõustamisteenuseid ja rahalisi vahendeid. Paljude täiskasvanud õppijate jaoks on oluline tegur enesehinnang ja positiivne tunne, mis kaasneb (formaalses või mitteformaalses) õppetöös saavutatud eduga;

52. leiab, et tegevuskava võib aidata luua heade tavade projekte sihtrühmadeni jõudmiseks ja anda suurema väärtuse selliste projektide tulemustele nagu Grundtvigi programm. Komitee teeb ettepaneku kasutada paremini meediat, et edendada täiskasvanuharidusalaste saadete kättesaadavust ja sobivust, eelkõige rühmadele, kelleni on raske jõuda;

Kiirendada mitteformaalse ja informaalsete hariduse hindamise ning õpitulemuste tunnustamist ebasoodsas olukorras olevate elanikkonnarühmade puhul

53. rõhutab, et täiskasvanuhariduse kaasav ja dünaamiline laiendamine tähendab juba iseenesest tunnustust Euroopa kodanike mitmesugustele võimetele, mitmetahulisele intelligentsile, oskustele, ühiskondlikele ja isiklikele pädevustele, kogemustele jne. Nende näol annavad täiskasvanud õppijad õppeprotsessi rikastava panuse. Oluline on luua sellised elukestva õppe võimalused, mis tagavad, et õppijad saavad uusi teadmisi, oskusi ja hoiakuid võimalikult suurel määral seostada oma lähiümbrusega, ja mis vastavad iga õppija vajadustele;

54. tervitab tegevuskava ettepanekuid, nagu mitteformaalse ja informaalsete hariduse tunnustamise ja kinnitamise heade tavade kindlaksmääramine, tõstab esile vastastikust õppimist ning üldiste õppematerjalide ühist väljatöötamist, kuna tunnustatus ja õiguspärasus suurendab kõnealuses valdkonnas eriti just täiskasvanud õppija enda motivatsiooni. Valideerida tuleb seetõttu kohalikul ja piirkondlikul tasandil, kaasates tööelu eri valdkondi nii vajaduste kindlakstegemisse kui ka valideerimisse;

55. tunnistab, et kõikehõlmav varasema hariduse tunnustamine oleks eriti väärtuslik eakate inimeste osalemise suurendamiseks ja süvendamiseks. Uuringutulemused näitavad, et eakate osakaal on Euroopa haridussüsteemides statistiliselt nähtamatu, kuid demograafilisi arenguid silmas pidades on nimetatud rühmale vaja kiiresti sihipäraselt ja keskendatult tähelepanu pöörata;

56. on arvamusel, et eakate mitteosalemine või vähene osalemine mõjutab eelkõige nimetatud rühma ennast, kuid ka tervishoiu, ühiskondlike, majanduslike, kultuurilisi, põlvkondadevahelisi ja Euroopa ühtekuuluvusega seotud aspekte. Eakate hariduse valdkonna heade tavade ja põhimõtete põhjal tuleb kõnealuse rühmaga luua tõhusad haridusalased partnerlussuhted, tunnustada ja kinnitada eakate haridusvajadusi, eesmärke, saavutusi, kogemusi, motiive, õppimisviise, ootusi jne ning kummutada eakate hariduse kohta käivad müüdid ja stereotüübid;

57. kutsub üles pakkuma ühiselt sobivalt rahastatavaid ja kvaliteetseid õppimisvõimalusi, mis vastaksid täiskasvanuhariduse kõnealuse üha suureneva sihtrühma kognitiivsetele ja füüsilistele võimetele, motivatsioonile, valmidusele ja hoiakutele;

58. toetab seda, et rohkem inimesi võiks täiskasvanuhariduses kasu saada info- ja sidetehnoloogia kasutamisest ja mõjust;

59. rõhutab, et on küllalt tõendeid, et e-õppe kiire levik Euroopas võib tekitada uut laadi sotsiaalset ebavõrdsust — digitaalset tõrjutust. Uuringud näitavad, et kuigi nende inimeste hulk, kellel on juurdepääs Internetile ja võimalus seda pidevalt (õppe eesmärgil) kasutada, Euroopas pidevalt kasvab, on neid erinevates riskirühmades siiski veel suhteliselt vähe;

60. hoiatab, et ebavõrdne juurdepääs info- ja sidetehnoloogiale mitte ei vähenda, vaid süvendab olemasolevaid takistusi täiskasvanuhariduses osalemiseks. Mõiste „digitaalne lõhe” tähistab teravaid erinevusi ja tasakaalu puudumist põlvkondade, geograafiliste alade, sotsiaalmajanduslike rühmade ja sugude vahel info- ja sidetehnoloogiale juurdepääsu ja selle kasutamise osas. Nn segameetodid, e-õppe kogemuste kvaliteet, e-õppes osalemist takistavad tõkked jms on Euroopa tõhusa täiskasvanuhariduse seisukohalt olulised tegurid. Eelkõige on oluline kasutada ära uue tehnoloogia pakutavaid võimalusi ning kasutada kohalikke ja piirkondlikke õppeinfrastruktuure, et rohkem inimesi võiks neist kasu saada.

Parandada täiskasvanuharidussektori jälgimist

61. nõustub, et täiskasvanuhariduse suur puudus on see, et sellest saadavat kasu ei ole piisavalt esile tõstetud, ning sellel on suured isiklikud, sotsiaalsed, majanduslikud, poliitilised, rahastamisega seonduvad ja struktuurilised tagajärjed;

62. leiab, et täiskasvanuhariduse staatust ja väärtust isiklikes, kohalikes, piirkondlikes ja riiklikes hoiakutes ja tegevustes ei saa tõsta mitte musta kasti taolise kvantitatiivsete sisend- ja väljundandmete ja tulemuste protsessi abil, vaid pigem on selleks vaja uuringutel põhinevat kvalitatiivset ja teabevahetusele suunatud tegevust. Kõnealuses valdkonnas on kasulik püüelda ühiste arusaamade, aluspõhimõtete jne poole ning komitee tervitab teatistes kavandatud sellekohaseid meetmeid.

Brüssel, 19. juuni 2008

Regioonide Komitee
president
Luc VAN DEN BRANDE

Regioonide Komitee Arvamus „Klastrid ja klastritealne poliitika”

(2008/C 257/12)

REGIOONIDE KOMITEE ESITAB JÄRGMISED SOOVITUSED:

- taotleb Euroopa Komisjonilt raamprogrammi koostamist, mis lihtsustaks kõigi kaasatud haldusasutuste koostööd ja omavahelisi sidemeid ning milles määratletakse klastrite rajamise, nende võrgustike loomise ja nendevahelise piiriülese koostöö suunised; Klastrite koostöö on paljutöötav vahend Euroopa uuendusvõime tugevdamiseks ning investeerijate ja uuendajate huvi äratamiseks kogu maailmas. Seepärast ei tohiks klastritesse kuuluvate organisatsioonide rahvusvaheline koostöö piirduda ainult Euroopaga, vaid laienema ka kogu maailma, nii et lõppeesmärk oleks klastrite moodustumine maailma tasandil;
- on seisukohal, et puudub strateegiline üldraamistik, mis hõlmaks selliste asjaomaste osalejate nagu avaliku halduse, ülikoolide, uurimiskeskuste ja ettevõtjate seisukohti ning mis võimaldaks vastata kolmele eespool kirjeldatud protsessile kooskõlastatud viisil:
 - soodustada eelduste loomist klastrite rajamiseks ja stimuleerida klastrite rajamist;
 - edendada klastrite tehtavate algatuste elluviimist;
 - saavutada klastrite võrgustike loomine riiklikul ja riikidevahelisel tasandil, et tagada kogemustevahetus ja koostöö;
- soovib seepärast strateegilise raamistiku väljatöötamise esimese sammuna luua kõrgetasemeline ekspertide rühm, mis uuriks kõnealust küsimust ning esitaks nõukogule ja komisjonile integreerimise ja ühtlustamise kriteeriumid.

Raportöör: Madridi autonoomse piirkonna Euroopa asjade peadirektor Antonio González TEROL (ES/EPP)

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE,

arvestades, et 4. detsembril 2006. aastal toimunud konkurentsi- poliitika ülemkogu nimetas klastreid üheks üheksast esmatahtsatest meetmest edendamaks Euroopa konkurentsivõimet;

arvestades, et eesistujariik Sloveenia taotles komiteelt arvamuse koostamist käesoleva aasta juuni lõpuks, et võimaldada komitee seisukohtade arvessevõtmist klastritealast poliitikat käsitleva teatise koostamisel, millega Euroopa Komisjon praegu tegeleb (2008. aasta juuli);

võttes arvesse eesistujariigi järeltule 13.–14. märtsil 2008 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogul, mille järgi innovatsiooni raamtingimuste parandamiseks tehtavaid jõupingutusi tuleks paremini koordineerida, sealhulgas teaduse ja tööstuse vaheliste tugevamate sidemete ja maailmatasemel innovatsiooniklastrite ning piirkondlike klustrite ja võrgustike arendamise kaudu. Samuti tuleb hõlbustada innovatiivsete VKEde suuremal määral osalemist klustrites ja riigihangetes;

Üldised märkused

1. kutsub tulevast eesistujariiki Prantsusmaad üles jätkama klustritealaste aruannete, uuringute ja poliitiliste arutelude soodustamist ning kaaluma komisjoni väljatöötatava klustritealast poliitikat käsitleva strateegia raames arendatavaid uusi meetmeid;

2. mõtleb mõiste „klastrid“ all ühele sektorile spetsialiseerunud, spetsiifiliste tarnijatega ja omavahel seotud tööstusharude teiste ettevõtjatega seotud ettevõtjate geograafilist kogumit, kes omavahel konkureerivad, aga ka koostööd teevad. Kõnealune sektor hõlmab paljusid tööstusharusid, erinevaid distsipliine ja tegevusi. Tegelikult saavutavad klastrid oma maksimaalse arengutaseme siis, kui nad suudavad ära kasutada omavahelisest sõltuvusest avanevaid võimalusi, et laiendada oma tegevust vastastikku täiendavale äritegevusele, luues koostöime, mis edendab kogu sektori majanduskasvu, tuues kasu klatri kõigile liikmetele. Räägitakse koostööst-konkurentsisist („*cooperation*“) kui ettevõtlusstrateegiast, mis ühitab endas koostöö („*cooperation*“) ja konkurentsi („*competition*“) ning mis iseloomustab klastreid ja viib konkurentsivõime maksimaalsele tasemele. Suhetes klatri teiste liikmetega peab valitsema vastastikune usaldus, liikmetel peavad olema samad eesmärgid ja prioriteedid, et jõuda mitmetasandilises kontekstis täieliku kooskõlastatuseni;

3. tunnistas Euroopa Liidu puudujääke ideede kujundamisel uuteks toodeteks ja teenusteks ning vajadust rakendada uusi avaliku sektori meetmeid, mis soodustavad teadmiste loomise, edastamise ja rakendamise kaasatud sotsiaalvaldkonna osalejate omavahelist suhtlust. Täpsemalt öeldes on vaja arendada uusi sidemeid avalike haldusasutuste, ülikoolide, uurimiskeskuste ja ettevõtjate vahel;

4. on arvamusel, et investeringud teadus- ja arendustegevusse on vajalikud, ent seni ebapiisavad. Euroopa uuendustegevuse soodustamiseks tuleb ühendada jõud ja suunata teadusuuringutesse tehtavad investeringud sihipäraselt strateegilisesse valdkondadesse;

5. rõhutab, et ettevõtjate territoriaalsest koondumisest üksi ei piisa, et tagada klustrite, võrgustikmajanduse või koostöime tekkimise või konkurentsivõime kasvu. On vaja saavutada kriitiline mass, st piisav tootmismah, allpool mida ei saa rääkida klustritest. Samas on vaja pöörata tähelepanu kvalitatiivsetele aspektidele ja välistingimustele, sh ettevõtjate vastastikusele usaldusele ja kindlatele suhetele, et tagada ühistegevuse edu ja jätkusuutlikkus;

6. on seisukohal, et statistilised andmed ei ole piisavad kõnealuse kahe aspekti hindamiseks, ning teeb ettepaneku, et Euroopa Klustrite Vaatluskeskus teeks uuringu selle kohta, millal on täidetud vajalikud eeltingimused, et võtta arvesse need kaks klustrite olemasolu määratlevat aspekti, ning pakub selleks oma abi, toetudes komitee kogemustele ja lähedastele sidemetele piirkondadega;

7. nõustub sellega, et klastrid on uuendustegevuse olulised tõukejõud, mis aitavad kaasa konkurentsivõime tõstmisele ning tööstuse ja teenuste säästvale arengule ning soodustavad majandusarengut piirkondades, luues jõukust ja töökohti. Seetõttu aitavad klastrid kaasa ka territoriaalsele ühtekuuluvusele, mis kuulub Lissaboni lepingus kindlaks määratud ELi eesmärkide hulka;

8. on arvamusel, et paljudel juhtudel tuleks klustrite rajamise stimuleerimise ja nende juhtiva positsiooni säilitamise asjaomastes sektorites kaasata ametiasutused ja erasektori ettevõtjad;

9. avalik sektor võib samuti märkimisväärselt aidata tegeleda väljakutsetega, millega klustritealased algatused silmitsi seisavad. Avalik sektor võib

— aidata eesmärkide seadmisel ja tulemuste jälgimisel;

— aja jooksul lihtsustada klastritealaste algatuste protsessi selle küpsedes ja arenedes (nagu kirjas järgmises punktis);

— integreerida klastritealase algatuse laiemas poliitilise tegevuskavasse;

10. on samuti seisukohal, et avaliku sektori ülesanne peaks seisnema klastrite arendamiseks vajaliku keskkonna loomises, mis hõlmab täpsemalt järgmist:

— kõrgelt kvalifitseeritud inimkapitali olemasolu tagamine;

— klastrite rajamise ja arendamisega seotud haldusmenetluste lihtsustamine;

— teabekeskuste ja integreeritud teeninduskeskuste rajamise soodustamine;

— haridusasutuste ja klastrite koostöö toetamine, sh eriväljaõpet pakkuvate keskuste rajamise kaudu. Oleks hea, kui igas liikmesriigis oleks vähemalt üks õppekeskus, kus antakse klastritealast koolitust;

— klastrite vajaduste katmiseks sobivate finantsvahendite olemasolu ning heade suhete tagamine ettevõtjate, uuenduskeskuste, investeerijate ja rahastamisallikate vahel;

— kooskõlastusmenetluste lihtsustamine klatri sees ja teiste klatriga ning klastrite suhete tõhustamine haldusasutustega;

— klastrite võimaluste arendamise soodustamine väljaspool asjaomast klatri ning selle rahvusvahelise tegevuse ja riikidevaheliste võrgustike loomise edendamine. Avaliku sektori asjakohase poliitikaga on võimalik soodustada piirkonna — ja klatri — kuvandi loomist, mille tulemusena paranevad klatri võimalused välistegevuse laiendamiseks.

— teadus-, arendus- ja uuendustegevuse edendamine klatri tegevuskeskkonnas, pöörates erilist tähelepanu nende uuendusliku tegevuse alustamise ja arendamise seisukohast otsustavatele teguritele, millel võib lisaks olla ka võimendav mõju erasektorile;

— eraalgatuste toetamine ja kiirendamine, pidades meeles, et haldussüsteemi kolm tasandit ehk ELi, liikmesriigi ja piirkondlik tasand peavad olema omavahel seotud, kusjuures viimasel neist on võtmeroll klatrile suunatud toetusmeetmete kujundamisel ja rakendamisel.

Sellegipoolest rõhutab komitee, et ametiasutused peavad vältima järgmist kaht olulist viga:

— klastreid ei tohi hakata rajama nullist alates. Klattrid sünnivad tavaliselt pikaajalise arengu tulemusel, seetõttu lõpeb mis tahes kunstlik rajamiskatse üldjuhul ebaõnnestumisega;

— samadel põhjustel tuleb vältida klastrite elu kunstlikku pikendamist juhul, kui turud ja tehnoloogia on need kõrvale lükanud;

11. kinnitab, et klattritel tuleb rajada tugev võrgustik ettevõtjate, ülikoolide ja ametiasutuste vahel, et suuta edukalt konkureerida maailmaturul, ning et nad vajavad jätkuvat uuendusprotsessi, mis võimaldab neil saavutada igal hetkel uut koostööd. Üksnes nii on võimalik tagada klatri tulevane elujõulisus. Tasub juba eelnevalt mainida, et kuigi klastreid iseloomustab tippasemel pädevus, on vaja arvestada töösiajaga, et mitte kõigil klattritel ei õnnestu saavutada sama arengutase või sama rahvusvaheline mõõde. Antud valdkonnas sünnib tippasemel pädevus pika aja jooksul, toetudes konkreetsetele finantsressurssidele, heale haldusele ja turule suunatud struktuurireformidele, mis annavad tootmisteguritele (riskikapital ja investeerijad) vajaliku liikuvusvabaduse;

12. on seisukohal, et arvestades turgude praegust globaliseerumist on esmatähtis luua klatri kaudu ülemaailmseid väärtusahelaid, et parandada ettevõtjatevahelist kooskõlastamist ja eelkõige ühist konkurentsivõimet. Kuigi uuendustegevus on kõikidele klatrile omane põhiline tunnusjoon, tuleb juhtida tähelepanu tõigale, et klattrid ei arene üksnes kõrgtehnoloogilistes, vaid ka keskmise või madala tehnoloogiastatusega sektorites;

13. rõhutab, et klattrid pakuvad erilist huvi VKE-dele, kelle jaoks klattrid moodustavad keskkonna, mis soodustab VKE-de sidemeid ülikoolide ja suurettevõtete ning mis annab neile juurdepääsu rahvusvahelistele kaubandusvõrgustikele;

14. hoiatab siiski selle eest, et mõnes riigis ja piirkonnas keskendutakse mõnikord liiga palju VKE-dele, unustades asjaolu, et suurettevõtete madal esindatus võib piirata klatri majanduslikku mõju;

Panus Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisse

15. leiab, et praegu soodustavad tootmistegurite vaba liikumine ja arenenud tööstusriikide suured kulud tootmise üleviimise protsessi. Sellele vastuseks tuleks suunata tootmissüsteemid suuremat lisaväärtust loova tegevuse, eelkõige mahuka teadus- ja arendustegevuse ning suurte investeeringute poole;

16. tõdeb, et **Lissaboni strateegia** oli vastus globaliseerumisega kaasnevale uutele väljakutsetele, kuna selle eesmärk oli tugevdada ELi inimkapitali, suurendada innovatsioonipoliitika eri meetmete sidusust ja luua selle jaoks õiguslik raamistik, edendada uuendusmeelsete ettevõtete asutamist ja kasvu ning arendada uuendusmeelsete siseseid liideseid. Kõnealuste eesmärkide saavutamine aitab kaasa liikumisele ühiskonna poole, mis on avatud uuendustele ja teadmistele ning seega võimeline konkureerida teistega — kui mitte kulude, siis lisaväärtuse loomise osas;

17. rõhutab, et piirkondade konkurentsivõime tõstmiseks tuleb edendada kapitalimahukaid, selgelt uuendusmeelseid ja kõrgelt spetsialiseerunud töötajatega sektoreid;

18. tuletab meelde, et kulutused erasektori teadus- ja arendustegevusele on Euroopas selgelt ebapiisavad. Sel taustal on komitee arvamusel, et üksnes avaliku sektori poolt teadus- ja arendustegevusele tehtavate kulutuste suurendamisest ei ole kasu, kui ettevõtjad ise ei võta nimetatud eesmärgi omaks ega käivita vajalikke algatusi. Siiski on oluline, et riiklikud kulutused teadus- ja arendustegevusele oleksid piisavalt suured, et olla tõhusad. See on ainus viis, kuidas kõnealused kulutused suunduksid teadus- ja uuendustegevuse kaudu turule. Avaliku sektori investeringutel teadus- ja arendustegevusse peab olema võimendav mõju erasektori teadus-, arendus- ja uuendustegevusele, et selle tulemusel kasvaks märkimisväärselt teadus-, arendus- ja uuendustegevuse osakaal Euroopa piirkondade SKT-s. Selleks on vaja ühendada järgmised neli peamist tegevussuunda:

- edendada ettevõtjate ja avalike asutuste **klastrite** ehk kogumite **arengut** äärmiselt uuenduslike tegevuste valdkonnas;
- soodustada kõnealusele tegevusele kohandatud kohtade loomist, kus asuvad teineteise kõrval teadmised (ülikoolid) ja majandus (ettevõtjad): **teadus- ja tehnoloogiapargid**;
- tõhustada rahastamis- ja teisi vahendeid, mille abil toetakse **uute uuendusmeelsete ettevõtete rajamist**;
- soodustada sidemete loomist eri teadmiskeskuste ning teadus-, arendus- ja uuendustegevuse keskuste vahel, edendada teadmiste vahetamise foorumeid ning uuendustegevuse valdkonnas tipptulemusi saavutanud piirkondade võrgustike loomist.

ELi mõõtme arendamine

19. suhtub positiivselt Euroopa Komisjoni arvukate programmide ja võrgustike abil tehtud edusammudesse, mis võimaldasid teha suure sammu edasi klustrite kujundamisel ja määratlemisel ning mis võimaldavad kogemusi vahetada;

20. ei sea kahtluse alla toetust, millega Euroopa Komisjon aitab kaasa uute ja paremate klustrite arendamisele riiklikul või piirkondlikul tasandil. Sellegipoolest vajatakse teataval määral teavet heade tavade tuvastamise ja arendamise kohta ning keskusi töövahendite tuvastamiseks, mida saaks korrapäraselt kasutada või millega konsulteerida. Need töövahendid peavad olema osalejate jaoks lihtsad ja kättesaadavad. Komitee märgib, et sellega seoses käivitab komitee praegu uurimuse „Klastrid ja klustritealane poliitika: juhised kohalikele ja piirkondlikele poliitika-kujundajatele”;

21. taotleb siiski Euroopa Komisjonilt raamprogrammi koostamist, mis lihtsustaks kõigi kaasatud haldusasutuste koostööd ja

omavahelisi sidemeid ning milles määratletakse klustrite rajamise, nende võrgustike loomise ja nende vahelise piiriülese koostöö suunised; Klustrite koostöö on paljutõotav vahend Euroopa uuendusvõime tugevdamiseks ning investeerijate ja uuendajate huvi äratamiseks kogu maailmas. Seepärast ei tohiks klustritesse kuuluvate organisatsioonide rahvusvaheline koostöö piirduda ainult Euroopaga, vaid laienema ka kogu maailma, nii et lõppeesmärk oleks klustrite moodustumine maailma tasandil;

22. leiab, et koostöö klustrite vahel on VKE-de seisukohast äärmiselt oluline. See lihtsustab esmatähtsat teabe liikumist, tehnilist koostööd ja võimalust kasutada ühiselt teadustegevuse infrastruktuuri ja tootmisvahendeid;

23. märgib, et on olemas selge vastuolo, mis seisneb selles, et paljud klastrid soovivad arendada äritegevust vaid oma piirkonna või riigi piires, ent teabe ja heade tavade vahetamine teises riigis asuvate naaberklustritega pakub tohutuid võimalusi;

24. kutsub Euroopa Komisjoni üles kõrvaldama kõik kaubandus- ja investeerimistõkked Euroopas. Siseturu väljakundamine on põhiline vahend turgude avamiseks konkrentsile;

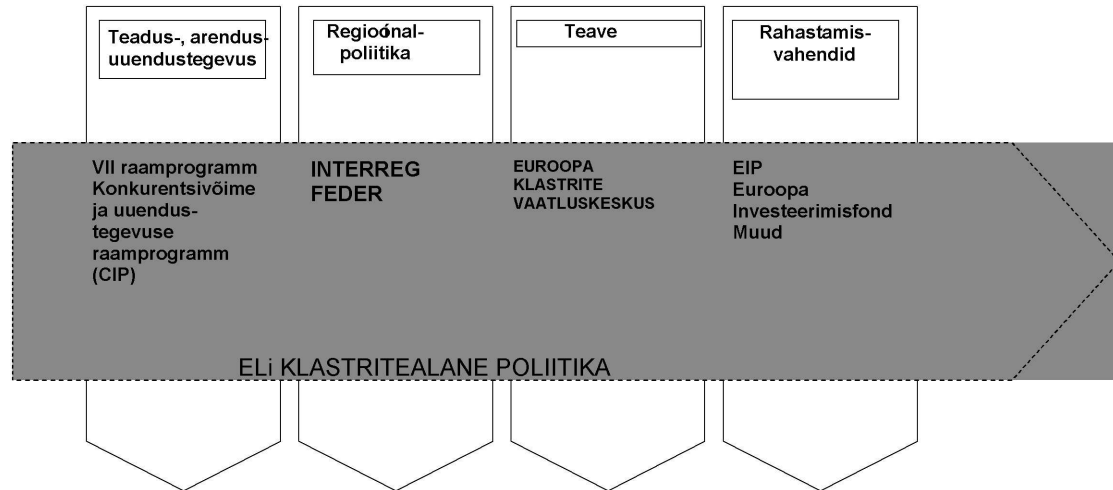
25. tuletab meelde, et olemasolevad kaubandustõkked, mis tulenevad erinevustest õigusaktides ning sotsiaalkaitse-, haldus- ja maksusüsteemides, võivad kujutada endast olulist riikidevahelist koostööd takistavat tegurit. Ka keelepiirid soodustavad seda, et klustrite eesmärkide haldamine ja elluviimine piirdub asjaomase riigi territooriumiga ning et klustrite rahvusvahelised sidemed on piiratud;

Regioonide Komitee soovitus

26. soovib, et Euroopa Komisjon ületaks ELi poolt klustrite edendamiseks ettenähtud meetmete killustatuse, ning peab vajalikuks koondada klustrite edendamine ja klustrite koostöö toetamine ühte eraldi tegevussuunda;

27. on seisukohal, et vajaliku täiendusena kasvavale tähtsusele, mida komisjon omistab piirkondlikele võimuasutustele klustritealaste algatuste edendamisel, kooskõlastamisel ja rakedamisel, tuleks komisjonil endal tagada, et tema otseselt hallatavad teadusuuringute ja uuendustegevuse alased algatused (peamiselt seitsmes raamprogramm ja ühenduse algatuste programmid) oleksid piirkondades paremini nähtavad. Erilist tähelepanu tuleks samuti pöörata eesmärgile tagada sujuv koostöö komisjoni poolt teadusuuringute ja uuendustegevuse valdkonnas loodud sõltumatute agentuuride ning ühiste tehnoloogiaalgatuste (Joint Technology Initiatives);

28. kutsub üles integreerima ja ühtlustama kriteeriume, et edendada klastreid Euroopa tasandil, mida komitee peab esmatahtsaks, et täiendada kõigi tasandite olemasolevaid koostööpoliitilisi meetmeid, st luua **terviklik struktureeritud lähenemisviisi** praeguse osalise lähenemisviisi asemel, mis on paljudes valdkondades (teadus- ja arendustegevus, piirkondadevaheline koostööpoliitika, tehnoloogia- ja konkurentsialane järelevalve, toetused projektide rahastamisele jne) klastritealastele algatustele omane;

29. rõhutab, et kõik meetmed, mida kõnealuse tervikliku lähenemisviisi raames edendatakse, peavad keskenduma majanduskasvu ja töökohtade loomise eesmärkidele ning prioriteetsetele tegevusvaldkondadele, mis peavad ulatuma kaugemale pelgast kogemuste ja teabe vahetamisest, hõlmates ühisprojekte ja -tegevusi, töötajate ja kasusaajate vahetust projektide vahel, ELi võrgustike ja institutsioonide arendamist jne;

Kõnealune rühm peaks olema täielikult sõltumatu ja seda peaks juhtima Euroopa kõnealuses valdkonnas tunnustatud ekspert. Rühma peaksid kuuluma asjaomased esindajad poliitilistest ringkondadest, eri haldusüksustest (eelkõige piirkondlikest), klastrite juhtimise kogemusega ettevõtetest, ülikoolidest, teadus- ja tehnikakeskustest ning finantsasutustest ja teistest võimalikest rahastajatest (erainvestorid, riskikapitalifondid jne);

Seepärast teeb komitee järgmised ettepanekud:

1. ÜHISE KLASTRITEALASE STRATEEGILISE RAAMISTIKU KEHTESTAMINE

on seisukohal, et puudub **strateegiline üldraamistik**, mis hõlmaks selliste asjaomaste osalejate nagu avaliku halduse, ülikoolide, uurimiskeskuste ja ettevõtjate seisukohti ning mis võimaldaks vastata kolmele eespool kirjeldatud protsessile kooskõlastatud viisil:

- soodustada eelduste loomist klastrite rajamiseks ja stimuleerida klastrite rajamist;
- edendada klastrite tehtavate algatuste elluviimist;
- saavutada klastrite võrgustike loomine riiklikul ja riikidevahelisel tasandil, et tagada kogemustevahetus ja koostöö;

soovib seepärast strateegilise raamistiku väljatöötamise esimese sammuna luua kõrgetasemeline ekspertide rühm, mis uuriks kõnealust küsimust ning esitaks nõukogule ja komisjonile integreerimise ja ühtlustamise kriteeriumid.

on arvamisel, et kõnealune strateegiline raamistik peaks toetuma konkreetsetes valdkondades juba olemasolevatele klastritealastele algatustele ning et see peaks koondama kõik need algatused ühte, luues struktureeritud tegevussuunad, mis võimaldaksid edendada klastris toimuvate protsesside arengut:

ETTEVALMISTUSJÄRK

- klatri arendamiseks vajalike välisingimuste loomine;
- rahastamisvahendite eraldamine, mis soodustavad samas piirkonnas paiknevate väikeste ja suuretegevõtete omavaheliste sidemete loomist ning võimaliku koostoime ärakasutamist;
- eestvedavate ettevõtete kaasamine;
- suhted sektoris tegutsevate uurimiskeskustega;

ALGJÄRK

- usaldussuhete arendamine;
- eri klastritesse kuuluvate ettevõtete vaheliste sidemete loomine eesmärgiga moodustada riikidevahelised metaklastrid;
- oma organisatsiooni struktuuri ja oma kuvandi loomine;
- koostöö strateegilise tegevuskava koostamine;

KASVUJÄRK

- oma projektide kavandamine ja arendamine;
- klastrite kaasamine Euroopa tehnoloogiaplatformidesse;
- liidud klastrite vahel, piirkondadevaheline koostööplatvorm;
- koostöö tulemuste levitamine klastrite vahel, tagades selle kaudu tulemuste jõudmise teistesse piirkondadesse;
- uued tooted koostööalgatuste tulemustena;

KÜPSUSJÄRK

- enda loodud uuendused ja patendid;
- kaubanduslike allklastrite tekkimine;
- majanduslikku arengut soodustavad strateegilised partnerlused;
- uute investeeringute meelitamine piirkonda;

2. STRATEEGILISE RAAMISTIKU LOOMIST SOODUSTAVAD ALGATUSED PROTSESSI USALDUSVÄÄRSUSE SUURENDAMISEKS

tunnistab, et tuleb tõhustada klastritesse kuuluvate **ettevõtete koostööd**, edendades klastrite võrgustike esmatasandi võrgustiku loomist, mis võimaldaks jagada teenuseid ja häid tavasid Euroopa ja maailma tasandil, nt järgmiste meetmete abil:

- koostöövahendite väljatöötamine ja levitamine, et jagada piirkondlikes klastrites loodud teadmisi;
- eri klastritesse kuuluvate osalejate, eelkõige ettevõtete osavõtul toimuvate ürituste ja kohtumiste edendamine;
- ühise aastaaruande koostamine kõigi Euroopa klastrite tegevuse kohta;
- ühiste teenuste arendamise soodustamine õppe, teavitustegevuse jms valdkonnas;

rõhutab, et on esmatähtis, et avalikud haldusasutused toetaksid **nõudluse ennetamise projekte**, nt

- luues eri piirkondades asuvaid tehnoloogilisi järelevalvekeskusi ja -asutusi ühendava võrgustiku, tehes seda töös-

tuse teadus- ja uuendustegevuse Euroopa järelevalvesüsteemi loomise ning intellektuaalse kapitali alase teabe parandamise kaudu, mis võimaldab ennetada võimalikke pakkumisepoolseid lahendusi ja lisaväärtust tootvaid tehnoloogiaid;

- innustades Euroopa tehnoloogiaplatformidega tehtavat koostööd;

- arendades mitme piirkonna osavõtul läbiviidavaid avalikke projekte (ühised spetsifikatsioonid ja hankemenetlused);

- kehtestades eri piirkondades ühised uuenduslike tehnoloogiate arengut soodustavad või ennetavad eeskirjad;

rõhutab vajadust koondada olemasolev teave ühteainsasse **Euroopa klastritealasesse teabeplatvormi (INFOCLUSTER)** ja kaasata sinna järgmised ettevõtjate jaoks kasulikud, praegu vaid osaliselt hõlmatud elemendid. Komitee leiab sealjuures, et kõige sobivam organ ühtse teabeplatvormi tööks võiks olla Euroopa klastrite järelevalvekeskus:

- piirkondlik teabesüsteem, mis struktureerib ja hõlmab olemasolevat infrastruktuuri ja olemasolevaid uurimiskeskusi, teadus-, arendus- ja uuendustegevuse ettevõtjaid, ülikoole ja teisi asutusi, toetatud uurimissuundi, olulisi tehnilisi ja poliitilisi sidemeid jne. Kõnealune vahend lihtsustaks suhtlemist eri teaduskeskuste ja klastrite endi vahel. Süsteem võiks töötada Euroopa Komisjoni egiidi all koostöös Regioonide Komiteega, kes omakorda võiks aidata luua sidemeid piirkondade ja piirkondlikul tasandil juba tegutsevate klastritega;

- dünaamiline konkurentsibaromeeter, mille abil iga klaster saaks ennast võrrelda teiste, sarnaste omadustega klastritega ning teha kindlaks oma positsiooni konkurentide suhtes;

- teabevahetuse eesmärgil koostatav ülevaade klastritealastest poliitikast, milles on arvesse võetud iga piirkonna riiklikud ja piirkondlikud programmid ja poliitilised meetmed kõigis valdkondades (toetusd teadus-, arendus- ja uuendustegevusele, toetavad rahastamisvahendid, koolitus- ja vahetusprogrammid jne);

- mitmesugused aruanded ettevõtetes või klastrites endis teadmiste jagamiseks kasutatavate parimate tavade kohta;

kinnitab vajadust edendada **koostööd** eri piirkondades või riikides tegutsevate **uuendustegevust toetavate rahastamisvahendite vahel** (kapital/võlad/otsetoetused), et soodustada investeeringuid suurprojektidesse, millesse on klastrite kaudu kaasatud mitu, Euroopa eri riikides asuvat piirkonda ja mis võiksid kasu saada ELi fondide, sh Euroopa Investeeringupanga ja Euroopa Investeeringufondi vahendite võimendavast mõjust;

leiab, et on võimalik jagada ressursse ja teenuseid klastrite vahel nii, et klastritel oleks ühine juurdepääs kvaliteetsematele teenustele:

- erasektori teadusuurijatele mõeldud töökohtade börs ning vahetus- ja koolitusprogrammid;
- inkubaatorite seadmeid ja teenuseid kasutavate ettevõtete liikuvus;
- tehniliste oskuste, teadusinfrastruktuuri ja tootmisvahendite vahetamine mastaabi- ja mitmekülgssäästu saavutamiseks;
- tööstuse teadus- ja uuendustegevuse Euroopa järelevalvesüsteemi loomine ning intellektuaalse kapitali alase teabe parandamine;

Brüssel, 19. juuni 2008

3. **HINDAMISMEETMED** (ENNE TEGEVUSE ALGUST, SELLE AJAL JA PÄRAST TEGEVUSE LÕPPU) TULEVASTE ALGATUSTE SUUNAMISEKS

on arvamusel, et hindamine on üks teadustegevuse liik, milles kasutatakse spetsiifilisi võtteid ja mis annab vastuseid järgmistele küsimustele: kas on täidetud klatri vajadused? Kas on kavandatud ja asjakohaselt rakendatud sobivad poliitilised meetmed? Kas on tõenäoline, et saavutatakse oodatud mõju? Kas saavutamata jäänud eesmärged on võimalik taotleda uuesti? Kas saab suurendada rakendatud meetmete tulemuslikkust?

peab hindamist vahendiks, mida tuleb kasutada kogu rakendamisprotsessi vältel ning mis peab lisaks muudele eelistele aitama tõsta klastritealase poliitika usaldusväarsust.

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

MÄRKUS LUGEJALE

Institutsioonid on otsustanud edaspidi oma tekstides mitte märkida viidatud õigusaktide viimaseid muudatusi.

Kui ei ole teisiti märgitud, mõistetakse siin avaldatud tekstides viidatud õigusaktide all neid akte koos kõigi muudatustega.